

**РОБЪРТ РАНКИН
НОСТРАДАМУС МИ ИЗЯДЕ
ХАМСТЕРА**

Превод от английски: Светлана Комогорова, 1999

chitanka.info

Тази книга се посвещава на един мой много добър приятел, Греъм Тийкстоун, днес легендарен режисьор на „Триノжниците“. Я да видим как ще ми режисираш ей това тук, копеле гадно! Освен това неин дълг е да благодари и на господин Шон О’Райли, без чиито странни сънища изобщо не би била възможна. Благодаря ти, Шон.

Мъдър съвет: Тази книга съдържа определени пасажи, които някои читатели биха могли да сметнат за дълбоко обезпокоителни. Поради съмнение в нормалната психика на автора и заплетения сюжет е препоръчително тя да се чете на един дъх и после да бъде забутана на някоя по-височка полица.

1

О, БРЕНТФОРД, МЪНИЧКО ГРАДЧЕ

Снегът валеше по целия Йилинг роуд, а в камината вътре в „Летящият лебед“ ревеше буен огън.

Невил, почасовият барман, си свиркаше протокелтска песничка, докато увиваше последния отегчен гирлянд около килнатата на една страна коледна елха. Слезе от стола и заровичка из очуканата кутия от бисквити върху тезяха. Тя съдържаше мухлясал комплект от бивши украсения и безкрилата фея, служила достатъчно сносно на „Лебеда“ вече някъде към петнайсетина Коледи. Според Невил в изтормозената самодива все още имаше бая живот, стига той да успее да убеди коледните гуляйджии да държат гадните си крайници по-далечко от нея.

Невил измъкна на светло ефирната реликва и нежно избърса кадифения прах от нея. Тя беше от породата на тъжните и печалните, но традицията повеляваше през следващите две седмици да стърчи там горе на върха, в орловото си гнездо, и да гледа как народонаселението на Брентфорд се излага. Като практикуващ езичник Невил винаги оставяше украсяването на елхата чак за самата Бъдни вечер.

Така че магията ѝ да има максимален ефект.

Барманът се покатери пак на стола си и забуши кукличката на върха на елхата. Стори му се, че различи как на лицето ѝ за миг трепна смаяна изненада и явна наслада. Невил слезе предпазливо и отстъпи назад, за да огледа внимателно плода на ръчния си труд със здравото си око.

— Благословена да си — рече той, посегна към шишето с уиски и си сипа едно яко коледно веселие.

Часовникът на „Гинес“ над бара безмълвно удари пет и половина — вечерно вероизповедание — и настоятелното бълскане по вратата на кръчмата уведоми бармана, че поне двама от гореспоменатите коледни гуляйджии, прогонени някакви си два часа преди това, са се върнали

да продължат веселбата. Невил пресуши чашата си, примлясна и се замъкна към вратата.

— Щрак-щрак — рекоха огромните пиринчени резета, но пантите дори не гъкнаха.

На прага бяха застанали двама снежни човеци.

— Вънка като че ли се гласи да ни затрупа — рече единият.

— Бог да пази всички тук — даде другият.

— Добър вечер, Джим, Джон — Невил отстъпи встрани и пропусна най-прочутата пиянска двойка на „Лебеда“. Джим Пули и Джон Омали (и двамата видни тукашни ергени) изтърсиха снега от раменете си, разтъркаха длани и се отправиха към бара.

Невил се потътри подире им, промъкна се зад тезгая, спусна плата на панти, поправи си папионката и зае професионална поза^[1].

Изопнал прегърбените си рамене и вирнал глава, той ги запита:

— Какво ще желаят господата?

— Две халби от големите, Невил, ако обичаш — рече Пули и шляпна на бара тъкмо нужната сума. Барманът наля две халби от най-добрата бира.

Джим вдигна халбата към устните си.

— Йо-хо-хо! — провикна се той и сръбна.

Джон също сръбна и огледа елхата.

— Нашата добра жена, феята, както всяка година възкръсна като феникс от бисквитената кутия, виждам.

— Коледа — рече Невил с равен глас. — Можеш ли ѝ се опъна?

Джон и Джим отпиха от бирите. Снегът, замръзнал по раменете им, се изпаряваше от жегата на разгорелия се огън.

— Музиканти цанил ли си, Невил? — попита Омали.

Невил го шляпна по хубавкото носле.

— „Джони Джи бенд“. От Нортфийлд са момчетата. Стари, но свестни парчета — такива работи свирят.

Омали смиръщи нос.

— Чувал съм ги тия. Големи тъпанари били.

— Пивоварната — рече Невил. И толкова.

Навън снегът продължаваше да трупа, а един дилижанс народ питаше за пътя към Дингли Дел.

Вратата на кръчмата се отвори и пропусна бяла виелица, един древен старец и куче, цялото в сняг.

— Добър вечер, Невил — поздрави Стария Пит, докато куцукаше към бара. — Тъмен ром, ако обичаш, и нещо сгръващо за малкия Чипс.

Барманът бутна една чаша под шишето и със свободната си ръка наля един черпак греяно вино с подправки в личната купичка на песа. Стария Пит бутна през бара точната сума и пое напитките.

— Вънка трупа ли? — попита Невил.

Старикът изсумтя навъсено.

— Коледа — рече той. — Можеш ли ѝ се опъна? Норман още ли го няма?

Почасовият барман поклати сладоледената си грива и зальска една чаша.

— Ще дойде.

Бъдни вечер в „Летящият лебед“ винаги бе имала почти религиозно значение. Като ритуал приличаше долу-горе на тържествена литургия. След пристигането следваше благословия, химни, приемане на даровете, обединение на душите и велико прощаване. Но човек трябва да е с акъла си, за да улови всичките ѝ недоловими нюанси.

Пули, след като вече бе пристигнал, изрече и първата благословия.

— Да пием за Коледа — вдигна той чаша. — Коледа като Коледа — ни повече, ни по-малко.

Омали чукна чашата си о чашата на другаря си и я пресуши с чувство.

— Ни повече, ни по-малко — съгласи се той. — Още две от същото, Невил.

Стария Пит метна на тезяха увит в шарена хартия пакет, докато барманът си гледаше работата.

— Тая година си го бива! — довери той на пиячите.

Що се отнася до онази част от тържествената литургия с даровете, сред редовните клиенти на „Лебеда“ се бе превърнало в нещо като традиция в тази тъй значителна вечер да възнаграждават целогодишните мъки на своя барман. Това, че Невил бе успял да остане читав и недокоснат зад тезяха цяла година, само по себе си си беше истинска заслуга. А с времето нездравият дух на съревнованието

бе създал тази традиция и сега пиещото братство се надпреварваше помежду си да измисли най-оригиналния, екзотичен или необикновен дар.

Като използваха Коледа за тема (щото им беше подръка и въобще), храбрите брентфордци бяха избрали да бомбардират своя барман езичник с дрънкулки от християнски характер. Невил винаги бе съзнавал иронията, макар други да се чувстваха объркани.

Миналата година той бе получил наред с другото огромна хавлиена кърпа с отпечатан на нея образ на Торинската плащеница, което надали увеличаваше стойността на разтривката след баня; още няколко гвоздея от Честния кръст, които не си уйдисваха с нито един от другите в чекмеджето му; шише от афтьршайв, пълно със сълзите на Девата, и истинско парче от прага на Майка Кели (това го бе получил от един дислексик^[2]).

Ала всеки дар неизменно бе засенчван от подаръка, поднесен от Норман Хартнел^[3] от дюкяна на ъгъла. Той обикновено беше кулминацијата на вечерта.

Пули и Омали взеха да кимат и да намигат на Стария Пит и да тупат издутините под жилетките си.

Невил раздаде още бири, редовните клиенти седнаха, вдигнаха чаши и започнаха да си приказват как е минал денят им.

Горе в небето се стрелна една тежко натоварена шейна със сладкогласни звънчета, теглена от шест елена, подкарвани от Шаман, облечен в червеното и бялото на свещената гъба — диреше чорапчетата на добрите дечица. Снегът падаше на парцали памук и се промъкваше към белега от пейка върху стената на Мемориалната библиотека. Още неколцина купонджии се втурнаха вътре сред виелицата.

Роджър де Сорси де Сорси, купувач на продукция за една голяма градска телевизионна компания, тръгна със залитане към бара, понесъл на ръце чифт зловещи на вид скокондрили. На коледната джабола (а той наполовина се бе изгубил в „Пол Роже“) те му се бяха видели същински чифт Синди Крофордки. Но снегът го бе накарал да поизтрезнее.

— Джин с тоник три пъти — произнесе Роджър. Оксфордският му акцент предизвика всеобщи уртикарии и разклати играчките.

— На бас ли си се хванал, Роджър? — попита Невил. — Да ти дам някоя и друга кесия, докато се занимаваш с това?

Роджър смиръчи лице, но после завика „хо-хо“ и рече „машинописки“ и „карай да върви“.

— И колкото по-скоро си вървят, толкова по-добре — обади се Омали. — Надявам се, че имаш разрешително за тях.

Двете скокондирили се изкикотиха.

— Мифля тще ми твява тоалетната — избъбри едната.

Стария Пит се премести на една странична маса, като отведе със себе си и кучето. Часовникът на Мемориалната библиотека удари шест.

Гуляйджиите пристигаха на прибежки и припълзявания, изтупваха си палтата с качулки от снега и събуваха рибарските си ботуши край пращащия огън.

Най-накрая пристигна и Джони Джи. Беше дребничък, мургав и жилав. Но ходеше без помощта на бастун и като че ли всичките му зъби си бяха негови. Дреболии, ала въпреки това Невил се почувства окуражен.

Да цаниш „музиканти“ е малко като да купиш „Кортина“ втора ръка от Лео Феликс. Никога не получаваш съвсем онова, което си си мислил, че ще получиш, но е трудно да се каже как точно става.

Кръчмарите приемат, че като цаят група да свири от осем до единайсет, са направили уговорка, която в най-голямата си част е символична по природа. Ако към осем и половина поне един от тия професионални музиканти се е появил и случайно си има и собствена озвучителна уредба и пълен комплект струни на китарата, кръчмарят решава, че го е сполетяла божията благодат. Ако пристигнат още двама от музикантите и започнат да свирят, преди да е изминал още един час, тогава на кръчмаря вероятно ще му се прииска да се самоубие, тъй като вече е видял всичко, което човек би могъл да се надява да види за цял живот. А може би и повече.

Джони Джи мъжествено влезе, след като бе преминал през високите метър и половина преспи навън, понесъл старишка китара и трийсетватов усилвател.

— Добре ли е в ъгъла, шефе? — попита той.

Невил кимна мрачно.

— И си поотпусни струните. Тука идва един оперен певец, а стъклата на вратата са си оригиналните.

Джони кимна с малката си мургава глава, сякаш разбираше.

— „Блубери Хил“, „Вале срещу поп“ — такива работи ли?

— Такива работи. — Невил проследи с поглед как Джони отново се пребори със стихиите, за да домъкне апаратурата си от каросерията на пощенския микробус, който бе „наел“ за вечерта.

Много мастило и хартия може да се похаби, за да опишем апаратурата на Джони, нейната история, произход и злощастията, които всяка вечер я сполитаха. Но не тук и не във вечер като тази. Достатъчно е да кажем, че след около трийсет и пет минути и три почти фатални къси съединения той успя да завърши сложната ѝ конструкция. После се настани зад отживелия си комплект барабани „Премиер“, метна един пострадал от войната „Рикенбакер“ през рамо, окачи стойка за хармоника на врата си и бе определено готов да започва.

— Джони Джи бенд? — попита подозрително Невил.

— Квинтет — отвърна Джон. — Вокал, китара, барабани, хармоника и казу. — После избръбори едно припряно „едно-две“ в микрофона и писъкът на микрофонията разкъса бара, разклати шишетата и накара малкия Чипс да изпусне въздуха от дробовете си.

Невил отново поклати глава.

— Коледа — рече той. — Можеш ли ѝ се опъна?

В дълбоките метър и половина преспи малко по-нагоре по пътя Малкия Тим притисна посинялото си носле към прозореца на дюкяна на Норман и се захвана да благославя рекламиите на цигарите „Уудбайн“.

Една по една до една.

Вътре в „Лебеда“ Бъдни вечер вече беше в разгара си. Касата дрънчеше мелодично — или поне малко по-мелодично от „Джони Джи бенд“, — а купонджиите се бяха разпели с цяло гърло.

Избухна лек спор кои точно песни да пеят с пълно гърло, и най-накрая оставиха най-гръмогласните и онези с най-читавата памет да водят.

Стария Пит бе обърнал гръб на младия свирач и сега дрънкаше на допотопното пиано на „Лебеда“. Онези, които обичаха коледни песни от сборника на Сом, се присъединиха към него в шумен хор. Въпреки това Джони продължаваше да дрънка, без да забелязва факта, че жакът бе изпаднал от китарата му, пък и бездруго никой всъщност не го слушаше.

Всички си прекарваха много весело.

Омали ухажваше с пълна сила присъстващите жени, като се усмихваше чаровно и сочеше имела, закопчан на козирката на плоското му кепе. Обаче скокондрилите на Роджър избикаляше отдалеч.

Младият Роджър вече си бе поръчал по телефона такси, беше си сложил маска и се бе завлякъл в кенефа на „Лебеда“. Там той очевидно разговаряше с Господа през огромната бяла порцеланова слушалка. Пули бе застанал зад елхата и разиграваше пантомимата „Крушението на Хеспер“^[4].

Невил щъкаше нагоре-надолу зад бара и се оправяше с навалицата, а ревящите гласове на разнообразните певчески групи връхлитаха на приливи и отливи според това, кого привикваха на бара и на кого му свършваше пиенето. Бригадата на Джони Джи, съставена предимно от онези, чието пиянство избиваше на благотворителност, гръмваше яко по времето, когато Стария Пит, чийто пикочен мехур не беше вече като едно време, търчеше към кенефа. Но щом той се върнеше, изпълнен с нова жизненост, в бригадата настъпваха безредици. Часовникът на „Гинес“ изяждаше часовете и пълзеше към десет часа — традиционния час, когато Невил си отваряше подаръците.

Навън в отговор на хиляди молитви, отправени от ученици (Коледа, както всички пияници ще ви уведомят със сведен тон, е време за децата), местният травестит Уил Шепърд си переше рокличките нощем.

Шофьорът на таксито си проправи път навътре през студа, увит в тежки кожи и снегоходки като любимите някога на Нанук от Севера, прочул се с „жълтия сняг“. Той попита за някой си господин де Сорси

де Сорси, но никой не се почувства склонен да буди момъка, който в момента мирно хъркаше под коледната елха.

Късогледият шофьор, на когото и без това вече му бе додеяло от Коледа, си поръча троен скоч и не след дълго се заприказва с двете скокондрили, ограниченото му зрение ги виждаше ни повече, ни по-малко като чифт Синди Крофордки.

Стария Пит, който бе изчерпал репертоара си, сега пресушаваше цял метър ром за сметка на един порядъчно мотан комарджия. Омали се бореше със стихиите в задния двор заедно с временната барманка на „Десет сущени глави“, която бе събъркала пътя в снега. Някъде в тази посока Джим Пули танцуваше начело на едно наスマкано „влакче“, съставено предимно от непълнолетни девойки.

Джони Джи се бе отказал от неравната борба както срещу въодушевения противник, така и срещу стройните редици безплатни бири, наредени върху усилвателя му. Бе се пльоснал върху барабаните си, мърмореше текста на някаква песен, на която го научила майка му навремето в Пуна, и духаше с половин уста в едно прегракнало казу. Бодливата зеленика и бръшлянът вършеха каквото се очакваше от тях и като цяло това със сигурност съдържаше всички признания на нощ, която има да се помни.

Невил трупна нова табла пittiета и избърса мънистото пот от професионалното си чело. Погледна часовника. Беше почти десет, тезгяхът весело се огъваше от подаръци, но къде беше Норман?

— Бири насам, моля! — викна Стария Пит и протегна пачка новопридобити банкноти.

Голямата стрелка на часовника завърши още един кръг и часът удари. Макар и никой всъщност да не го чу, сигналът мистично отекна из кръчмата и накара певците, пияниците, приказливците и гуляйджеите да мълкнат във вихъра си — всичките, до последния. Или последната. Или Уил Шепърд.

— Весела Коледа на всички ви — извика Невил, почасовият барман. И целият купон в „Лебеда“ с чаши в ръце се юрна и се скуччи на бара.

Омали се извини на почти голата си и цялата премръзнала неофициална бъдеща булка и се препъна на влизане през задния вход.

Пътном подбра и Джим Пули, чиито девойки го бяха зарязали и чието око за надзъртане през ключалката беше болно от снежна слепота.

— Три пъти ура за Невил — произнесе Омали и се разнесоха викове.

Невил се прокашля, тегли кратка благодарствена реч, която за радост на всички бе лишена от губивреме и сантименти, потри ръце и под силни аплодисменти се зае с най-близкия пакет. Той съдържаше елегантен комплект копчета за ръкавели заедно с подходяща игла за вратовръзка, изработени от бирени капачки. Това беше подаръкът на Уоли Уудс — най-прочутия доставчик на мокра риба в Брентфорд.

— Хубавичко! — ревна тълпата. — С много вкус!

Уоли скромно прие овациите.

— Нищо работа — рече той.

— Точно така — съгласи се тълпата. — Заяждахме се!

Вторият подарък сипадаше малко загадка — беше нещо, което не бе ни животно, ни растение, ни минерал. В него имаше много от митичния звяр, но още повече предполагаше, че предците му са от рода на пъстървите. Невил го задържа на една ръка разстояние и го огледа със здравото си око. После го разклати до ухото си и килна глава настани.

Тълпата замърмори.

Приносителят на този дар припряно пристъпи към бара и прошепна нещо на ухото на Невил. Здравото око на Невил се облещи.

— Така ли бе, мамка му? — възклика той и бързо съмъкна нещото под тезгяха. — Най-неочеквано — додаде той. — Тъкмо онова, което винаги съм искал.

Подаръкът на Пули предизвика необичаен интерес. След като веднъж биде оголен от опаковката си от вестник, той се разкри като квадратна черна метална кутия със страна петнайсетина сантиметра и с процепи отгоре и отдолу.

Невил го повдигна подозрително.

— Това нещо е патент на дядо ми — обясни Джим. — Нарича се „Подобрителят на Пули“. Превръща неблагородни метали в злато.

— Е, хубаво — рече Невил и направи физиономията, известна като „старомодна“. — Това върши работа.

— И е много практично. — Джим пусна медна монета в горния процеп. От кутията последва хрущене като от зъбни колела и само след

секунда-две нещо, на вид същински златен суверен, изпадна в протегнатата длан на Невил.

Той го стисна между палеца и показалеца си и леко го захапа.

— Истински е. Голямо благодарско, Джим. Ей, я задръж, каква е тая гадна миризма?

Наситеният с мириз на бира въздух на „Летящият лебед“ изведнъж се бе просмукал с отвратителна воня, напомняща на развалени яйца или на баня сутринта след Големия запой.

— Богинъ моя! — дръпна се разтревожено Невил. — От монетата е!

Гуляйджите от „Лебеда“ се дръпнаха в широк полумесец сред многобройни запушени носове, покрити с длан чаши, кашлици и задавания.

— Махай го това оттука, човече! — кресна някой. Добра душица, изпълнена с желание да помогне, разтвори широко вратата на „Лебеда“ и просто изчезна под лавината от сняг. Невил метна вонящото нещо на улицата, а спасителен отряд помощници изровиха другаря си и затръшнаха вратата.

Невил изгледа Пули с най-студения рибешки поглед.

— Процесът си има недостатъци — обясни Джим. — Дядо ми така и не успя да го доизкусури.

Невил набърчи чело, направи си вятър с една подложка за бира и бутна настрани оскърбителната черна кутия.

Тълпата отново се скучи на бара.

Невил разопакова една Дядо Коледова пещера, изработена от употребявани чистачки за лула.

— Туй е майто — потупа се Стария Пит по татуираната гръд. Надуваема секскукла „Госпожица Вълшебните устенца“, която никой не би си купил доброволно, шише джин, което пък мнозина биха, и целият бар, който Джон Омали би искал да пробва. Ръчно рисувано факсимиile на „Летящият лебед“. Очукани „халби“ — цели буренца с изписани по излъсканите им ръбове крайно неуместни думи като например „Хайнц“^[5]. Кутии пури от зелеви листа и няколко очебийно древни предмета, които биха накарали покойния и легендарен Артур Негус да се протегне към справочника.

Някой бе създал дори необикновено подобие на Невил от термостата и съставните части на „Морис Майнър“, модел 1963.

Невил отвори всички пакети поред, като при всяко разкритие пускаше лъчезарна усмивка. Беше, както биха рекли едновремешните алхимици, в стихията си.

— Следващото питие е за сметка на кръчмата и вечерята е сервирана — провикна се той, щом традиционният коледен снабдителски персонал се появи от кухнята, понесъл традиционните пъшкащи подноси^[6].

Те бяха препълнени чак до ръбовете със зъбери отварени картофи, кордебалетчета от пуешки кълки и изн滋味ащи се шествия от баници с кайма.

Стария Пит се възползва от гостоприемството на бармана, върна се при раздрънканото пиано и подхвани бодряшко „Весела Коледа на всички вас“.

Способните да се присъединят към него между хапките и прегълъщанията надлежно се присъединиха.

Сред целия този пир и веселба вратата на кръчмата изведнъж се отвори с трясък и разкри поразителна фигура в черно. Черна шапка. Черно палто. Черни гащи. Черни ботуши. Че и черни слънчеви очила. В ръце държеше огромен пакет (увит в черно) и стоеше, драматично очертана на чисто белия фон.

Мнозина неуниформени мигновено разпознаха това привидение — самият ангел на смъртта. Някакъв свидлив тип, щом го видя, позна призрака от миналите Коледи и припряно хълтна в „Мъжете“.

— Весела Коледа — провикна се Норман Хартнел. Защото това беше той.

Тълпата се разцепи на две, щом дюкянджията пристъпи напред, борейки се мъжката с тежестта на своето бреме. Пули и Омали му предложиха помощта си и пакетът с големи мъки бе качен на тезгая.

— За мен ли е? — попита Невил.

Норман кимна.

— Весела Коледа и Честита Нова година — рече той.

Почасовият барман подръпна смуглата опаковка, която се разпадна и разкри позлатен ковчег — толкова великолепен, че всички присъстващи изпаднаха в благоговейно мълчание.

Нещото си беше чудо и това си бе факт. Беше украсено с хитроумни арабески от скъпоценни камъни и инкрустирано с какви ли не благородни метали. Корона от златна светлина го осияваше и

окъпваше лицата на насьбраното се множество до най-малката подробност. Леле, Божке!

Невил прокара леко длан по фантастичния предмет.

— Невероятно — прошепна той. — Невероятно, Норман. Каквото и да е то... ама какво е?

Норман изтръска една снежинка от библейски черния си ревер.

— Според мен е ни повече, ни по-малко превърналият се в легенда изгубен старозаветен кивот. Изкопах го в моята нива. Рекох си, че сигурно ще ти е забавен.

— Забавен? — кимна втрещено Невил. — Не зная какво да кажа, Норман. Искам да кажа... ами... той е... ами...

— Много готин — подсказа му Норман. — И хич не върви за Коледа.

— Вярно бе, не върви — Невил огледа ковчега. — Как се отваря? Отваря ли се въобще? Ти отваря ли го?

— Дръжките. Не знам и не съм — отвърна Невил на трите въпроса един след друг. — Ей ония двете дръжчици там, отстрани. На малките вратички. Можеш да ги дръпнеш, Невил. Ей тъй на, да видим какво пък ще стане.

— Да — рече Невил и хвана дръжките. — Ей тъй на, да видим какво пък ще стане.

Нейде в далечината, високо над надлеза Чизуик, трима вълхви на камили, които следваха една звезда, изведнъж забелязаха ослепителен лъч златна светлина, издигнал се над района на Брентфорд.

— А бе, според вас какво ще да е това там? — попита единият.

— На кръчма ми мяза — отвърна другият. — Като че ли се разпада на атоми и я всмукват в небето.

Третият вълхва си дъхна на заскрежените плетени ръкавички.

— Коледа — рече той. — Можеш ли й се опъна, а?

Пък и кой ли можеше?

[1] Да не се бърка с другата професионална поза. ↑

[2] Дислексия — заболяване, при което човек не възприема буквите и има трудности с четенето. Бел. прев. ↑

[3] Да не се бърка с другия Норман Хартнел. ↑

[4] Не питайте! ↑

[5] Известна марка доматен сос. Бел. прев. ↑

[6] Подносите всъщност не пъшкат. Това си е жива лъжа. ↑

2

- И? — рече Ръсел.
- И к'во? — попита Морган.
- И к'во стана после?
- Ами нищо. Това е краят на историята.
- Невил отворил старозаветния кивот, който Норман бил изкопал на нивата си, „Летящият лебед“ се разпаднал на атоми и бил всмукан в небето?
- Точно така.
- И ти си бил там, на място, когато е станало това?
- Естествено, че не съм бил там, на място. Ако бях там, на място, сега нямаше да съм тук и да ти го разказвам, нали?
- Предполагам, че не. Но ако всъщност не си бил там, откъде да съм сигурен, че наистина е станало?
- За да знаеш, че нещо е станало, не е нужно да си присъствал на самото място, Ръсел. Когато са строили Стоунхендж, не съм бил там, на място. Обаче знам, че е станало така, защото ей ти го Стоунхендж за доказателство.
- Но без съмнение „Летящият лебед“ го няма за доказателство.
- Е, ами липсата му си е доказателство, тъй де.
- Ръсел остави това да се процеди в съзнанието му секунда-две.
- Сигурен ли си? — попита накрая той.
- Естествено, че съм сигурен. Не виждам какво по-убедително доказателство ти трябва. Ако „Летящият лебед“ още го имаше, тогава не би могло да се е случило. Обаче го няма, значи трябва да се е случило. QED.
- QED?
- Това е на латински и означава „Тъй де, копеле гадно“.
- Невероятно — възклика Ръсел. — И кога точно се е случило?
- Някъде преди две години.
- Преди две години? Значи трябва да си го виждал „Летящият лебед“. Някога срещал ли си се с Пули и Омали?

— Значи е било по-отдавна. Използвали са старите пари. Може би е било преди двайсет години. Не съм много сигурен.

— Пък аз си мислех, че си много сигурен. Нали преди малко каза, че си сигурен.

— Сигурен съм, че се е случило. Не съм чак дотам сигурен за точната дата. Но пък и за точната дата, когато са построили Стоунхендж, също не съм чак дотам сигурен. Но Стоунхенджът го има, а пък „Летящият лебед“ го няма и това доказва всичко.

Ръсел сви рамене.

— Предполагам — рече той. — Макар че...

— Макар че какво?

— Макар че... ами такова, не съм убеден, че вярвам на всичко открай докрай. Бих могъл да повярвам на известна част. Като например за Невил, Пули и Омали. Ама такова, това с библейския кивот си е краднатото от оня филм за Индиана Джоунс, да ти кажа.

— Аз пък мисля, ще откриеш, че е краднатото от Стария завет.

— Е, да, това го знам, естествено.

— Но щом си готов да повярваш в Пули и Омали, трябва да си готов да повярваш и на всичките им приключения.

— Ами... — проточи Ръсел. — Това може да са само измислици, нали се сещаш. Като градските митове.

— Градски митове?

— Като „почти истина“. Всеки може да се сбърка и да им повярва.

Морган се захвани да клати продължително глава.

— Пули и Омали не са градски митове. „Летящият лебед“ не е градски мит. Един писател на име Ранкин е писал за тях.

— Сигурно си е измислил всичко — предположи Ръсел. — За да забавлява хората.

— Да си е измислил ли?! Какво?! Да си е измислил как „Летящият лебед“ с все всичката си редовна клиентела се разпаднал на атоми и бил всмукан в небето?!

— Ами просто е възможно — отвърна Ръсел. — Не мислиш ли, че просто е възможно тоя господин Ранкин да си го е измислил поне донякъде? Той може да е използвал за прототипи истински хора и да е разгърнал сюжета на реално място. Но после да си е измислил „Летящият лебед“ и всичките там фантасмагории. Да погледнем

нещата в очите, Морган — не че искам да те обида, но в Брентфорд никога нищо не става. Никога нищо не е ставало и никога нищо няма да стане.

Морган подбели очи.

— Разбира се, че стават най-различни неща, Ръсел. През цялото време стават. Само дето с тебе не стават никога.

— Тука си прав — забеляза Ръсел.

— И знаеш ли защо? — Морган не изчака отговор. — Защото си прекалено добричък, Ръсел. Прекалено си любезен с клиентите. Прекалено много работиш. Прекалено си честен, да му се не види, и никога не излизаш да се напиеш. Никога не поемаш никакви рискове. Че как нещо да му се случи на някой такъв като теб?

— Може да ме сгази кола — възрази Ръсел. — Всеки може да го сгази кола.

— Не и тебе, ти винаги се оглеждаш и на двете страни.

— Е, ами не искам да ме сгазят.

— Повярвай ми — настоя Морган. — Може би нещата вече не стават като едно време. Но всичко, което ти казах, че се е случило, се е случило. Просто се е случило. Това е.

Ръсел въздъхна.

— Невероятно — рече той. Съвсем любезно при това.

Гласът на Франк, управителя, нахлу в стаята за почивка през високоговорителя.

— Хващай се на работа, Морган, и стига толкова си баламосвал Ръсел.

Морган оставил чашите в мивката. Не ги изми, защото не му беше ред. Беше ред на Боби Бой. Но Боби Бой беше в болнични. Боби Бой беше получил стомашно разстройство по причина, че беше пил от неизмита както трябва чаша. Тогава всъщност се падаше Морган да мие чашите, но тогава пък той беше в болнични. Оттогава нещата малко се бяха поусложнели и сега във въпросната мивка имаше ужасно много чаши. На Ръсел му се налагаше да си носи всяка сутрин чиста чаша от вкъщи. Майка му бе започнала да линее поради липсата на чаши. Но пък не беше ред на Ръсел да мие чашите, така че не можеше да направи кой знае какво по въпроса. Макар че наистина му се искаше.

Морган и Ръсел изплуваха от мрака на стаята за почивка в светлината на описанието. Ръсел без съмнение беше по-високият от двамата, което се дължеше на липсата на височина у Морган. Но онova, което Ръсел печелеше във вертикалната равнина, го губеше по хоризонтала. Засега Морган беше по-дебелият. И по-плешивият. Там, където Ръсел си имаше коса в буйно изобилие — черна и гъста (и къдрава), — Морган си имаше плешивина. И очила. И мустаци.

Ръсел нямаше мустаци. Ръсел беше гладко избръснат. Макар че нея сутрин се бе порязал тук-таме. По пъпките. Морган пъпки нямаше.

Морган си имаше петна от пот под мишниците. Пъпки обаче нямаше. Ала някога бе имал куче на име Пъпка. Шпаньол. Но то вече не беше шпаньол, защото не се бе оглеждало и на двете страни и един автобус го бе прегазил. Тук то вече не беше нищо. Освен спомен, разбира се. Щастлив спомен.

Ръсел не си спомняше кучето Пъпка. Никога не беше виждал кучето Пъпка. Кучето Пъпка бе срещнало трагичната си участ години преди Ръсел да се запознае с Морган. Всъщност Ръсел въобще не беше сигурен дали кучето Пъпка изобщо някога е съществувало. Съвсем възможно си беше Морган да е измислил кучето Пъпка, та да се прави на интересен. Но, разбира се, Ръсел беше твърде, ама твърде възпитан, за да предполага подобни неща.

Та ето ги. Двамата. Ръсел — по-високият, по-косматият и по-хубавият. Ама Морган нямаше пъпки. Двамата бяха горе-долу на едни години — нямаха още двайсет и пет. И двамата не бяха женени, и двамата работеха каквото там работеха, където там работеха.

А къде беше това? Точно?

Беше ето там: „Фъджпакърс емпориум“, реквизит под наем, в Брентфорд. Намираше се на Кю роуд в одържавената църква, навремето приютила музея на пианата.

А какво ще рече „Реквизит под наем“?

Ами-и-и...

„Реквизит под наем“ е мястото, откъдето се наема реквизит. Театрален реквизит. Предмет. Предимно за филмовата и телевизионната индустрия. Разни неща. Каквите си щеш неща.

Нали разбирате, като снимаш филм, налага се всичко да вземаш под наем. Започваш с нищо. С нищо освен с пари. И после наемаш. Наемаш сценарист и режисьор, и актьори, и техници, и

звукооператори. И момче за всичко, много ясно. Че закъде сте без момче за всичко? Но освен това се налага да наемаш и всичко, което ще влезе в обстановката.

Всичко.

Килимите, мебелите, чашките и чинийките, всякааквите там принадлежности. И затова къщи, които дават реквизит под наем, са пръснати из цял Лондон. Те имат тенденция да се специализират. Някои дават пушки, други — коли. Костюмерните дават костюмите, естествено, защото ти се налага да наемаш и всичките там дрешки. Някои пък дават старинни предмети. Някои — картини. Други пък — модерна мебелировка. А „Фъджпакърс“?

Ами-и-и...

„Фъджпакърс“ осигурява всякакви шантави работи. Ама наистина шантави. Такива, дето другаде не можете да ги наемете.

Ако ви трябва хомункулус в буркан, агне осмокраче, ръката на славата, кристална топка за гадаене, блуждаещ извор, гръм и мълнии, изсушена глава, черепът на маркиз дьо Сад, мумифицираната пишка на Наполеон, жива картина от скелети на зародиши, които изиграват битката при Течението на Рорк...

„Фъджпакърс“ е, както би се изразил Флан, вашият човек.

Компанията е основана и все още се управлява от Ърнест Фъджпакър. И това е именно онзи Ърнест Фъджпакър, плодотворният създател на второразредни филми на „Артхаус“ от края на петдесетте — началото на шестдесетте. Режисьор на „Кървя върху закуската ти“, „Шерлок Холмс и принцесата на болката“, „Робиния на удоволствието“, „Обичай ме в кожи“, „Нацистите сърфисти трябва да умрат“^[1] и „Блондинка в найлонова торба“^[2].

Холивуд не беше готов за Ърнест.

Шепъртън не беше готов за Ърнест.

Ала цензорът беше готов за него.

Ърнест се оттегли от режисурата. Чиста загуба за Холивуд. И за Шепъртън. Макар че цензорът като че ли не се развълнува особено.

Фъджпакър отвори своя „Емпориум“ през 1963 г., за да съвпадне с убийството на президента Кенеди. Беше се сетил, че ако някой някога в бъдеще попита гостите му, дали си спомнят къде са се намирали, когато са застреляли Кенеди, те щяха да казват:

— Ами да, спомням си, на купона за откриването на „Фъджпакърс“.

Откъде се беше сдобил с всичките тези тайнствени работи, никой не знае, защото той не казва. Но едно време си беше голяма работа. Кен Ръсел снимаше добрите си неща, а филмите на Хамър разбиваха класиката. Това си е за онова време обаче, а сега времената не са толкова умни.

Филмите се променят с времето. Филмите отразяват времето.

А най-добрите времена винаги са в миналото.

* * *

Морган се върна на пейката за опаковане, а Ръсел — в офиса. Някога във „Фъджпакърс“ работеше персонал от двайсет души, но сега си бяха само четиримата. Морган и Ръсел, Франк управителят и Боби Бой. Макар че Боби Бой не се свърташе много-много там. Ту стомашни проблеми, ту си търсеше друга работа. Вероятно последното, тъй като Боби Бой искаше да става актьор.

Морган със сигурност си търсеше друга работа. Искаше да стане шпионин или изследовател. Ръсел обаче не си търсеше друга работа.

На Ръсел работата във „Фъджпакърс“ му харесваше. Той харесваше стария Ърни. Ърни си беше образ. Ръсел харесваше дори и Франк управителя, а управителите никой никога не ги харесва.

Ръсел се върна на бюрото си, но не можа да се накара да седне зад него и закрачи напред-назад пред прозореца. Навън денят беше мрачен, небето — сиво като газомер. Водите на Темза бяха сиви. Сиви коли се влачеха по сивата Кю роуд наникъде.

Ръсел вложи малко повече пролет в сноването напред-назад.

— Недей така — обади се Франк. — Това ми напомня за първата ми жена.

Ръсел седна.

— Франк — рече му той, — ти някога пил ли си в „Летящият лебед“?

— Като че не го знам това място. Обаче веднъж запалих цигарата на София Лорен. Някога да съм ти го казвал?

— Споменавал си го мимоходом, да.

— Красавица — рече Франк. — Вече не правят такива жени. Тогава бях реквизитор в Пайнууд. Щастливи времена бяха.

— Днес очакваме ли клиенти?

— Тревър Джънг се обади и каза, че щял да намине по-късно. В момента работи върху пилотна серия за някакъв нов сериал.

— За нови сериали винаги има място — отбеляза Ръсел.

— Вече не правят сериали като едно време. Онази Уенди Крейг беше красавица. Никога не съм й палил цигарата обаче. Но май веднъж ѝ помогнах да си облече палтото, ама може да е била и Тора Хърд.

Ръсел плесна с ръце.

— Мисля да пренаредя офиса — рече той.

— Не — възрази Франк.

— Тогава ще ходя да избръща праха от гримовете.

— Не.

— Добре тогава. Ще лъсна погребалните урни. Като ги поизлъскам, може да стават за нещо.

— Не.

— Мога да измия чашите.

— Не!

— Ама искам да правя нещо!

— Ти правиш нещо, Ръсел. Ти седиш на бюрото си и чакаш клиент. Нали знаеш — онзи, които стърчат и чакат, освен това и сервират. Или седят, както е в твоя случай.

Ръсел направи жална физиономия. Преди Франк да стане управител, работите вървяха много по-добре. Франк с неговата любов към графиците и бумащината. Ръсел мразеше да бездейства, обичаше все да е зает с нещо, не понасяше губенето на време. Франк беше онзи, който въведе почивките. Той диктуваше кой точно какво и кога да прави. Това беше много неефикасна система. Но управителят беше Франк и Ръсел не можеше да направи нищо.

— Та значи да си седя тук? — попита Ръсел.

— Точно така, седи си.

И така, Ръсел си седеше и барабанеше с пръсти по бюрото.

И не се случваше абсолютно нищо.

Ама абсолютно нищичко.

Което наистина беше странно, като се имат предвид неизменните закони, сякаш управляващи подобни ситуации. Според тези неизменни закони тъкмо сега нещо трябваше да се случи. При това нещо голямо. Достатъчно голямо, за да покрие цялото предходно тъпеене и бърборене, или поне ако не се случеше, беше редно да направи някой дебел намек за грамаданските събития, които се задаваха.

Може би нещо в духа на... Без Ръсел да знае, дори в момента велики сили се бяха захванали за работа. Велики сили, които навеки щяха да променят света му — всъщност щяха навеки да променят света на всички. Защото Ръсел беше на път да направи първата крачка от едно пътуване, което щеше да го отведе в царства, където човешки крак досега не бе стъпвал. Или нещо подобно.

Обаче нищо подобно.

Така че Ръсел само си седеше и барабанеше с пръсти. Ала наистина му хрумна, че ще е интересно да се разбере има ли някаква истина в легендата, която Морган му бе разказал. Можеше да си прекара обедните почивки и вечерите, за да поразпита из Брентфорд и да провери дали наистина е имало Невил и Пули и Омали, и „Летящият лебед“. А ако имаше, то тогава дали някоя от баснословните истории, разказани му за тях, всъщност беше истина? Да.

— Може ли да ударя един парцал на пода? — попита Ръсел.

— Не — отвърна Франк.

[1] Друга версия. ↑

[2] Трилър на Ласло Удбайн. При това страшен. ↑

3

СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПАПКА 23

Едно време, през петдесетте, когато светът все още беше чернобял, полицайите бяха веселяци със свежи физиономии, до един приличащи на Доксън от „Док Грийн“. Бяха строги, но справедливи тия веселяци със свежи физиономии, а углавните престъпници, които пипваха за яката, вдигаха горе ръцете, без да вдигат никаква патардия, и казваха неща като:

— Ченгето е честно, губернаторе, тъй че тургайте ми белезниците и ме мятайте в „Черната Мария“.

Така че в това няма промени.

В онези монохромни дни преди пришествието на компютрите, в които се въвеждат престъпленията и международните мрежи, „получената информация“ се пазеше в големи тълсти папки на висока полица в канцеларията на шефа на полицията. Винаги имаше двайсет и три папки. Първите двайсет и две се занимаваха с всекидневието — тайни намеци относно предстоящи обири на сладкарници или списъци на заподозрените в промъкване през задния вход на местното кино, без да плащат. Папка 23 обаче си беше съвсем друга губерния. Тя съдържаше странни работи — онези работи, дето много-много не се връзваха, сведения за любопитни явления и тайнствен материал, неподлежащ на категоризиране^[1].

Спомнете си, че това са онези времена, когато разхождащият се „Боби“ е бил многоуважавана фигура в селището. По ония времена народът си приказваше с полицайите, пращаше им картички за Коледа и им лъскаше колелетата през Седмицата на услугите.

Така и не можеше да се направи кой знае какво със съдържанието на папка 23, тъй че когато тя се напълнеше, то биваше изваждано, превързвано с черна панделка и складирано в мазето. Чичо ми Джон ми е казвал, че в папка 23 винаги е имало много повече работи, отколкото в другите папки.

Това продължи до началото на шейсетте, когато осъвремениха системите. Инсталираха кантонерки и бе пусната директива, че всички доклади, които дотогава са отивали в папка 23, сега трябва да се пазят в досие, отбелязано с X^[2].

В края на всеки месец те трябвало да се събират и да се изпращат в специален отдел в Скотланд ярд. Името на този отдел обаче така и не успях да изтръгна от чичо ми Джон, който ми рече, че „нямало значение“ и че „беше много отдавна, пък и без това не си го спомням“.

Трябва да се предположи, че някой, заемаш твърде високо положение във властта, се е интересувал много силно от съдържанието на тези сведения, което варидало, по думите на чичо Джон, „от тъпи чалнати истории до направо странни работи“.

Един мой приятел, който навремето служил в Териториалната армия, ми каза, че и във въоръжените сили съществува нещо подобно. И че когато влезеш и подпишеш Акта за официалните тайни, трябва да подпишеш освен това и документ, с който се заклеваш, че станеш ли свидетел на някакъв необясним феномен (според него това означаваше НЛО), трябва веднага да докладваш на своя началник и да не казваш нищо на другите чинове — освен ако не си упълномощен да го правиш. Думите „В НАЦИОНАЛЕН ИНТЕРЕС“ очевидно се набиват на очи много пъти в този документ.

Та значи за какво е цялата тая работа?

Добър въпрос.

Има една мисловна школа, според която световните правителства от години вече знайт всичко за така наречените НЛО. Че президентът Труман е бил отведен в тайна американска въздушна база в края на четирийсетте и са му били показани извънземни същества. Че извънземните били сключили сделка с онези, които управляват живота ни, и всяка година им се позволява да отвлекат определен брой хора за изследвания и опити в замяна на напреднали технологии. Предполага се, че микрочиповата технология никога не би достигнала сегашното си равнище без „външна помощ“ и че филмът, на който е заснета аутопсията на извънземното от Розуел, всъщност е автентичен и е част от съгласувани усилия от страна на световните правителства да ни подготвят за взаимодействие с извънземни от доста висок профил, което ще ни се изпречи на пътя в съвсем близкото бъдеще.

Това си е доста тревожно и фактът, че в него като че ли има никаква истина, го прави още по-тревожно. Но както авторитетно биха ви казали онези, които притежават власт, вярата не е доказателство. И докато не стане нещо голямо и корабът майка не кацне на ливадката пред Белия дом, на онези, които подозират, че правителствата знаят цялата истина, и разпространяват на едро сред публиката тези подозрения, ще продължават да им лепят етикета „параноични теоретици на конспирацията“.

Чичо ми Джон обаче наистина ми разказа една история за съдържанието на папка 23. Тя е толкова фантастична, че ако ви я разкажа, това би хвърлило съмнения върху разума на чично Джон и поради това ще постави под въпрос неговата надеждност във връзка с всичко гореспоменато. Но историята е страхотна, така че нямам никакви колебания да ви я разкажа тук.

На изкушението да я разкрася е много трудно да се устои, но аз съм го направил, като само съм добавил свой собствен финал, ясно обозначен, та да избегнем всякакво объркване. Съветваме нервно разстроените или склонните към нощи ужаси да прескочат този финал и да минат направо към следващата глава, която цялата е за Ръсел и затова е доста безопасна.

РАЗКАЗЪТ НА ЧИЧО ДЖОН ЗА ПАПКА 23

За да изясним обстановката, годината е 1960 и чично Джон насъкоро се е преместил в Брентфорд, за да служи като полицай в отряда, по онова време помещаващ се в стария полицейски участък, сега сринат, на Кю роуд близо до „Червеният лъв“. Чично Джон идваше от Шропшър и предната година се бе оженил за леля Мери, сестрата на баща ми.

Настаниха се в един от новите полицейски апартаменти точно до Нортфийлд авеню. Те бяха напълно мебелирани и навремето ходехме там в неделя на обяд и излизахме в парка „Ламас“ с кучето на чично Джон — Франки^[3].

Историята започва през лятото на същата година, когато обикновено послушното на закона брентфордско гражданство необяснимо бе залято от минивълна от престъпления. Почна се от дреболии, но после престъплението започнаха все повече да се разрастват. Привидно нямащи никаква връзка помежду си, те се

разгърнаха в широк спектър и бяха толкова безочливи, че скоро хвърлиха брентфордските полицаи в нещо като вълнение.

Първите сведения включваха кражби на бутилките мляко пред вратите и така се продължи седмици наред. Виновникът бе мярнат на няколко пъти и бе описан като нисък и набит рижав младеж в сива ученическа униформа. Като погледнеш, доста проста работа. Чичо Джон бе изпратен в местното основно училище да огледа учениците. Не бил открит никакъв нисък и набит рижав младеж. Вероятно бе изкръшкал от училище. Нито един от кръшкачите не отговаряше на описанието и в малко градче като Брентфорд, където всички добре се знаеха, хората започнаха да се чешат по главите и да обвиняват циганите.

Следващите престъпления бяха свързани с кражби по магазините. Млада руса жена в „модерно“ розово сако влязла в магазин за дамско облекло на главната, грабнала наръч летни рокли и си плюла на петите. По-късно през деня повторила представлението и свила от „Кейс електрикъл“ един тостер, известно количество шоколади от магазин за тютюн и един джолан от касапницата на Бартлет.

Последва и още.

Висок мършав мъж с черни бакенбарди и път по средата приbral съдържанието на един касов апарат в „Червеният лъв“, когато собственикът не гледал. А „Червеният лъв“ беше каки-речи врата до врата с полицейския участък.

Полицайт от Брентфорд никак не бяха доволни.

Престъплениета продължиха — по определен образец. Някакъв непознат с биеща на очи външност се появяваше отникъде, извършваше поредица от престъпления — всичките за един ден, а после изчезваше и никой никога повече не го виждаше.

Очите на брентфордските полицаи се обърнаха към Ийлинг. Очевидно тези престъпници „не бяха тукашни“ и бяха обитатели на новия жилищен комплекс на една миля нагоре по шосето. Минувачи с лоши намерения. Пратиха чично Джон да си поприказва с момчетата от ченгеджийницата в южен Ийлинг.

Никаква радост. Описанията не съвпадаха с външността на никой известен нарушител. А Ийлинг беше малко градче и там всеки

познаваше всекиго. Пък и народът си приказваше с полицайите и никой нищичко не знаеше.

Странна работа.

А престъпленията продължаваха.

Някакъв тип, напомнящ на Дядо Коледа, с голямо-преголямо шкембе и дълга бяла брада нахълтал в брентфордската поща с пистолет. С пистолет! През хиляда деветстотин и шейсета! Този път брентфордските момчета в синьо много се разстроиха.

И сега на сцената се появява една определена личност. Изпратена от Скотланд ярд.

В това няма нищо чудно. Въоръжено престъпление. Обрана поща. В подобни ситуации човек се обажда в Скотланд ярд.

Типът от Ярд бе известен само като Капитана, макар че, доколкото знаеше чично Джон и доколкото аз можах да проверя, в полицейските сили няма такъв чин като капитан. Още по-странно — типът от Ярд, макар и да изслушваше всички докладвани престъпления, сякаш се интересуваше от съдържанието на Папка 23 повече от всичко друго. Той пое папката под свое собствено попечителство, разпорежда се час-два в канцеларията на полицейския началник и се върна в приемната. И до днес чично Джон си спомня думите му:

— Из вашия град се вихри един от ония. С това трябва да се справите дискретно.

По онова време „от ония“, общо взето, означавало хомосексуалист.

Тогава на чично Джон му било време да си ходи и той си тръгнал. И когато на другия ден пак дошъл, в полицейския участък ставали маса странни неща. Някакви типове в костюми от туид сновяли из приемната заедно с няколко войничета. Отрядниците били въоръжени с пушки „Ремингтън“. Чично Джон бе участвал във войната и каза, че не разпознал отличителните знаци на войничетата. Всъщност дори си направил труда да посети библиотеката „Уолпол“ и да ги провери. Знаците не били на никой от изредените полкове.

Освен това пред полицейския участък били паркирани няколко официални на вид коли и чично Джон се кълне, че в една от тях седял министър от кабинета, много известен по онова време.

Чичо Джон си имал съвсем оправдана причина да се зачуди какво става. Затова попитал и му казали с далеч неуверен тон да си гледа работата и да прави точ в точ каквото му казват. И после го въоръжили с пистолет.

Относно случилото се по-нататък съществува известна неяснота. Имало много разкарване насам-натам с полицейски коли, а него го сложили в края на една алея и му наредили да стреля по всеки, който тича по нея и не е полицай. Това донякъде разтревожило чичо Джон и макар че бил застрелял един германски офицер в барака за сечива някъде край Рейн през 1944 г., въобще не бил навит да гърми по някого, който би могъл да се окаже невинен зяпач. Дори зяпачът всъщност в този момент да тича.

Следващото, което чичо Джон си спомня що-годе с подробности, е един заподозрян. Заподозреният, когото довели в полицейския участък. И фактът, че заподозреният не приличал на никого от заподозрените, замесени в различните нямащи връзка помежду си престъпления. Най-вече изобщо не приличал на оня Дядо Коледа, дето обрал пощата.

Въвели заподозрения в полицейския участък. Чичо Джон разправя, че по-скоро го били внесли, че се клатушкал по много особен начин и като че бил в много възбудено състояние.

После на чичо Джон и на неколцина от колегите му казали, че трябвало да отидат на един определен адрес и да претърсят сградата. Така и направили.

Чичо Джон казва, че това било едно от най-шантавите му преживявания изобщо, макар и не чак толкова шантаво като онова, което щяло да го сполети много скоро след това. Била съвсем обикновена къща с тераси — две на горния етаж и три на долния. Но била претъпана. Претъпана с дрехи. Всевъзможни дрехи от всянакъв размер. Детски дрехи, дрехи за възрастни, мъжки, женски. И малки, и големи. Всевъзможни кройки и размери. И всичките дрехи, с които били облечени забелязаните престъпници, също били там. Сивата униформа на детето, розовото сако на русата жена, дрехите на мършавия мъж, костюмът на Дядо Коледа — всичко.

Това очевидно била кухнята на вече превърналия се в легенда крадец. Била цяла банда. Задържаният вероятно бил главатарят им. И всичко откраднатото също било там — тостерът, купища пари. И още.

Имало най-страни неща. Изкуствени крака. Стъклено око. Очевидно тази банда крадци си имала и неколцина сакати членове. Цялата работа била много драматична.

Но си била нищо и никаква в сравнение с онова, което чично Джон видял, като се върнал обратно в полицейския участък. Заподозреният не бил отведен в килия, а го разпитвали в канцеларията на началника. А чично Джон знаел, че ако се качиш на един сандък в задния коридор, през малка капандура можело да се наднича в канцеларията.

Не знам откъде го е знаел, ама си го знаел и затова не губил време, ами се набрал и надникнал вътре.

И онова, което видял, му останало за цял живот.

Капитанът и неколцина войници били натиснали заподозрения върху бюрото на полицейския началник. Били го сграбчили за ръцете и краката, а заподозреният пищял. Един от войниците му тикнал кърпичка в устата, а капитанът задърпал дрехите му. Събличал го. Чично ми продължил да гледа и капитанът свалил панталоните на мъжа. Показали се чифт изкуствени крайници.

Чично ми бил смаян — този човек бил инвалид, нямал крака.

После му свалили сакото и ризата. И ръцете му не били истински. Били ръце с изкуствени длани. Човекът си бил ампутиран отвсякъде.

Чично ми разправя, че капитанът се разкрещял:

— Видяхте ли! Той — това са всички те! Всичките!

И чак по-късно чично ми разбрал какво означавало това. Този човек бил всички престъпници едновременно. Той бил и детето, и жената, и високият мъж, и дебелият, и кой знае още кой. Очевидно притежавал колекция от ръце и крака с най-различни размери. Можел да се направи колкото си иска висок или нисък, зависи какво си слагал. Но чично ми го притеснили ръцете и длани. Бил виждал изкуствени крака в действие — Дъглас Бейдър управлявал спитфайъри с изкуствени крака. Но как ли работели изкуствените ръце и длани? Но никакси вършели работа. Този човек очевидно бил цар на маскировката и най-необикновен майстор престъпник.

Чично Джон продължавал да гледа и видял как капитанът свалил изкуствените ръце и крака на мъжа. Мъжът се мятал здраво, като луд. Изплюл кърпата, но един войник му я натикал обратно. Когато му

махнали ръцете и краката, вече не се съпротивлявал чак толкова, но започнал да се гърчи. Очевидно било адски ужасно за гледане, но чичо Джон казва, че бил като омагьосан и не можел да извърне очи. Макар и сега да му се ще да ги беше извърнал.

Онова, което последвало, вече си било съвсем изродско. Един от войниците дръпнал косата на мъжа и тя му останала в ръцете. Била перука, но като му паднала, повлякла и ушите му. Били изкуствени. А когато войникът се пробвал да му сложи пак перуката, му съборил носа.

Капитанът тъкмо се мъчел с жилетката на мъжа, най-накрая я разкъсал и отдолу се показали куп токи и ремъци. Захванал се да ги разкопчава. Тогава паднали и раменете на мъжа — те се оказали просто заоблени подплънки. Гърдите му представлявали подобие на натъпкан с нещо сутиен, а когато капитанът му съмъкнал и долните гащи, гениталиите му се оказали гумени.

И тогава нещата се поизплъзнали от контрол. Чично ми си спомня как видял един от войниците да издърпва кърпата от устата на мъжа и му изтръгнал зъбите и устните. Кожата на лицето се оказала от латекс и се съмъкнала като маска, а отдолу се показал твърд тъмен материал, който можел да е и дърво.

Измъкнали и гръден кош, очевидно дървен. Вътре бил натъпкан с парциали като чучело на Гай Фокс и за минути цялото тяло било разглобено и не останало абсолютно нищичко.

Там вътре нямало никакъв човек, дори и най-мъничко парченце.

И това в общи линии е краят на тази история — така, както ми я разказа чично ми. Той се закле, че всичко било истина и че го видял с очите си. Беше пенсиониран полицай та и без това ми беше трудно да повярвам, че си го е измислил. Досега не бях чувал нищо подобно и не претендирал, че знам какво означава. Но това е.

По-нататъшните ми въпроси разкриха много малко неща. Парчетата и частите на онова, което не било нищо друго освен чучело, но само преди мигове без никакво съмнение било борещ се мъж, били събрани, турени в чували и отнесени. Чично Джон имал достатъчно акъл да не споменава на колегите си нищичко от онова, което бил видял. Никога повече не зърнал нито капитана, нито тайнствените войници. Пък и не искал.

Та това е.

ФИНАЛЪТ НА РАНКИН

(ОНЗИ, ДЕТО НЕ СЕ ПРЕПОРЪЧВА НА ХОРА СЪС СЛАБО СЪРЦЕ)

Разбира се, капитанът и тайнствените войници от нефигуриращия в списъците полк не знаели, че чичо Джон е видял всичко това. Той слязъл от сандъка и се промъкнал обратно в приемната. Така че когато излезли от канцеларията на началника, всичките с леко позеленели лица и помъкнали няколко големи чувала, той бил първият полицай, когото видели. И затова му рекли:

— Ей, полицай, я ни помогни да натоварим тия улики.

Натикали два от чувалите в ръцете му и го подкарали към очакващия микробус.

Той натоварил вътре чувалите и се върнал за още два, които също метнал в каросерията. Всички приказвали и никой не го поглеждал. Та чично Джон си рекъл: „Е, никой и думица няма да ми повярва, като му разкажа това — що не взема да бръкна в някой от тия чували, да си взема я нос, я ръка, я каквото там хвана за доказателство и да го тикна в джоба си.“

Тъкмо така и направил. Или поне се опитал. Отворил един от чувалите и надникнал вътре. Бил пълен с парцалите му там, ремъците, парчетата дърво и тъй нататък, но най-отгоре била устата. Устните и зъбите. Чично Джон тъкмо понечил да бръкне и устните се разтворили, зъбите се размърдали и един тъничък гласец се обадил:

— Помогни ми, помогни ми!

Е, нали ви предупредих.

[1] Това между другото си е абсолютно вярно. Чично ми Джон беше полицай. ↑

[2] И това е вярно, няма майтап. ↑

[3] По онова време леля ми Мери беше фенка на Франки Вон. ↑

4

БЛИЗКИ СРЕЩИ ОТ ТРЕТИЯ РАЙХ

Ръсел никога не отиваше да обядва. Винаги чакаше Франк да излезе и поразтребваше малко. Наистина му се щеше да се домогне до всички тия чаши в мивката. Но не искаше да обижда Морган, затова обикновено се задоволяваше да поизбрше праха и да пренареди това-онова. Днес беше планирал да се пробва с религиозните реликви. Мумифицираната глава на Йоан Кръстител имаше нужда от доза воськ, а стъкленицата със сълзите на Девата пак беше пресъхнала, затова цвръцна вътре малко вода от студения кран (което не е нечестно, щом става дума просто за „допълване“).

Но днес изневери на формата, облече си промазаното яке с бракониерските джобове^[1] и тръгна да се разхожда по брентфордските улици.

Първо Ийлинг роуд, помисли си той. Ако „Летящият лебед“ някога е съществувал, все трябваше да е останала някаква следа от местонахождението му. Казано колкото се може направо. Спомените на хората имат склонност да бъдат неравни и ненадеждни, но както казва Джим Кембъл: „Сградите са крилете на историята.“ Ако някога дадена сграда е съществувала, вероятно щеше да остане някаква следа, колкото и малка да е тя.

Е, би могла, богиньо мила!

От „Фъджпакърс“ до Ийлинг роуд се стига много бързо. Само завиваш надясно покрай „Червеният лъв“. Повечето имоти са стари. Най-малкото викториански. Има две кръчми — „Ръщете на зидаря“ и „Принцес роял“. По-нататък е Новият хан, значи стават три. Не е зле за двеста метра. Но това е то Брентфорд. Освен това градът притежава и единствения футболен клуб в страната с кръчма на всеки от четирите му ъгъла.

Ръсел прецени, че щом някъде има дупка или някоя нова сграда, която изглежда донякъде не на място, там има потенциал. И затова замарширува по Ийлинг роуд. Не можеше да се влачи; не можеше и да

се тътри — знаеше си маршировката и туйто. И да бяга също. Е, бягането е полезно, а трябва да се грижите за здравето си.

Ръсел щеше да бяга, но нали разследваше, та затова маршируваше.

Покрай магазинчето за тютюн на ъгъла и покрай книжарите, и покрай зарзаватчийницата, та до „Зидаря“.

Ръсел огледа въпросната кръчма. Беше солидно иззидана. Викторианска фасада, местни глазирани плочки, майстории, кепенци. Вкопана здраво — такава беше. Строена, за да устои дълго — и беше устояла.

— Ако „Летящият лебед“ наистина го е имало тук — обърна се Ръсел само и единствено към себе си, — хората, дето държат тая кръчма, трябва да я знаят.

На прага Ръсел рязко спря. Защото възникна един голям проблем. Той не ходеше по кръчми. Чисто и просто не правеше такива неща. Като непушач го отвращаваше самата миризма на кръчмите. Пък и като практически непияч и без това нямаше кой знае какъв смисъл да ходи по тях.

Макар че онези, които редовно ходят по кръчми, ще ви кажат, че най-интересните хора ще ги намерите там и че сърцето на един град е най-добрата му кръчма, това не е съвсем вярно.

Хората, които ходят по кръчми, всъщност представляват съвсем малък процент от населението на всеки един даден град^[2].

Странно — горе-долу същият процент като онези, дето редовно ходят на църква. А те пък ще ви кажат, че най-интересните хора ще намерите в църквите (и тъй нататък, и прочие).

Ръсел се разтрепери. Всичко това сигурно и без друго си беше загуба на време — може би можеше просто да разпита минувачите, да си вземе един бележник и да им обяснява, че прави проучване. Така щеше да е най-добре.

Обърна се с намерението да се отдалечи. Но тъкмо тогава пак спря и се замисли. Да влезеш в кръчма не беше кой знае какво. Ако излезеше, вмирисан на цигарен дим, това надали имаше значение — в края на деня така и така щеше да пусне дрехите в пералнята. Наистина се държеше като мухльо. Ако Морган разбереше, никога не би останал да чуе историята докрай.

— Добре — рече Ръсел, изпъна рамене и пое дъх толкова дълбоко, колкото се надяваше да го изкара до края на посещението. Към вратата, натискаме дръжката, влизаме.

Ръсел влезе в „Ръцете на зидаря“.

Всъщност вътре си беше доста приятно. Не вонеше чак толкова зле. Цялата мебелировка беше в топли кафяви и зелени оттенъци и меко сияеше на светлината, каквато можете да намерите само в кръчмите. Барът беше с нисък таван, тесен, пред тезгая бяха наредени няколко високи столчета, а на тях седяха редовните клиенти по обедно време: секретарки от сградите с офиси на Грейт уест роуд, млади тузари с костюми и мобифони. Двойка стари момчета мятаха стрелички, общо взето, по посока на дъска на петна, а в една витрина на стената блещукаха няколко трофея. Съвсем обикновено си беше — онова, което бихте очаквали навсякъде.

Ръсел се приближи до бара. Тузарите го караха да се чувства донякъде изнервен. Той беше по дънки и пулover, а те — с професионални костюми. Може би трябваше да отиде до простонародния бар.

— Какво ще желаеш, миличък? — барманката улови погледа на Ръсел. При това по най-очарователен начин. Висока, слаба блондинка, от най-любимия му тертип. Със сини очи и голяма чувствена уста, пълна с едри бели зъби.

В ума на Ръсел изникнаха думите "минерална вода „Перие“, но от устата му излезе:

— Халба от най-добрата бира.

— Ей сегинка — барманката се обърна, заметна златни коси, тракна с високи токчета. Ръсел съзря празно столче в края на бара и се качи на него. Защо бе казал това? Халба от най-добрата бира? Че той дори не харесваше най-добрата бира, мразеше най-добрата бира. Но знаеше точно защо го е казал. Истинските мъже не пиеха минерална вода „Перие“. Русокосите барманки харесваха истинските мъже, а Ръсел харесваше русокоси жени.

— Ето — барманката сложи халбата пред него. Той си плати и тя му се усмихна топло. После му подаде рестото и рече:

— Смешна работа — вие пиете бира. Тъкмо си помислих, че най-сетне ми е излязъл късметът.

— Моля? — отвърна Ръсел.

— Тази сутрин в хороскопа ми във вестника пишеше, че любовта можела да ме навести под формата на висок тъмнокос непознат.

— Наистина ли? — тази идея сгря Ръсел.

— Висок тъмнокос непознат, който пие водата на живота.

— Е, и?

— Единствената вода на живота тук е „Перие“ — обясни барманката. — Но ще продължа да се озъртам — знае ли човек, нали така?

— Така си е — рече Ръсел, а тя се обърна да обслужи младежа, току-що влязъл в кръчмата, който търпеливо стоеше до бара и чакаше (и слушаше).

— Какво ще желаеш, миличък?

— Минерална вода „Перие“ — отвърна младежът.

Ръсел зарови лице в шепи.

— Ако си препил, върви си вкъщи и се наспи.

Ръсел изрови лице.

Собственикът го прониза с поглед като кама.

— Влизам аз за половин час отзад и тая руса фльорца ми напива всичките клиенти! Това е последният път, когато вземам на работа бивша акробатка-танцьорка на пилон — демонстраторка на секс-играчки!

Ръсел изстена тихо.

— И да не си посмял да да драйфаш! — изръмжа собственикът.

— Не драйфах — обясни Ръсел. — Това е първата ми халба, току-що влизам.

— Е, все пак внимавай.

— Ще внимавам — обеща Ръсел и собственикът си продължи по пътя.

Ръсел отпи от бирата. Беше пълна отврат. Огледа бара. Всичко си беше толкова нормално. Всичко в Брентфорд си беше толкова нормално. Ръсел се чувствуше сигурен, че то винаги си е било нормално, че винаги щеше да си бъде нормално.

Всъщност никога не бе съществувал златен век, когато местните момци са се били със злите сили и са спасявали света от тази гибел и от онази. Всичко си беше само измислица.

Собственикът го подмина, тътрейки нозе, с табла празни чаши.

— Извинете — рече Ръсел.

— Извинен си — отвърна собственикът. — А сега се измитай.

— Чудех се дали не мога да ви задам няколко въпроса.

— Можеш — отвърна собственикът. — Но се съмнявам дали ще получиш някакви отговори.

— Става въпрос за „Летящият лебед“.

— А — рече собственикът, сякаш изведнъж го бе огрял златен лъч от небето. Той заряза размъкнатата си стойка, изпъна рамене и се ухили на Ръсел до уши. Не беше кой знае каква усмивка, тъй като беше съставена предимно от корени на зъби, целите в никотинови петна, но не й липсваше нито топлина, нито въодушевление. — „Летящият лебед“ ли казваш?

— Да, точно така.

— И какво би искал да знаеш?

— Бих искал да знам дали изобщо е съществувала някога.

— Да е съществувала някога ли? — собственикът плъзна таблата върху тезгая и изпъчи гърди. Не че бяха кой знае какви гърди — такива едни мършави и тесни, а и ризата, която ги покриваше, беше доста лекъосана, но не им липсваше нито гордост, нито самоувереност.

— Разбира се, че е съществувала, в момента сте седнали в нея.

— Съм... какво?!

— Това е тя — собственикът се ухили още повече, завъртя глава от едната страна на другата, като показва оскъдни бакенбарди и уши, от които стърчаха забележителни изблици на косми.

— Той — това съм аз — рече той.

— Вие сте кой?

— Невил. Невил, почасовият барман.

— Как пък не! — Ръсел едва не падна от стола. — Вие сте Невил? Искам да кажа... ами не знам какво искам да кажа. Боже мили!

— Радвам се да се запознаем — рече собственикът и му протегна ръка. Ръсел пое мазолестия крайник и го стисна.

— Казвам се Ръсел — представи се той.

— И колко хора ще присъстват на купона ви, господин Ръсел?

— Аз... ъ-ъ... моля?

— Ще желаете ли да наемете стаята на горния етаж?

Осигуряваме и костюми.

— Костюми ли?

— За възстановки, разбира се, за каубойски вечери — такива ми ти работи. Американци ще присъстват ли на купона?

— Американци ли?

— Миналата година ни се изсипа цял автобус. Носеха си собствени костюми, но и за това се наложи да ги таксуваме. В брошурутата всичко си пише. Ще ви дам една.

— Търсят ви по телефона — обади се русокосата барманка, наведена над тезгяха. Ръсел усещаше аромата на парфюма ѝ. Миришеше на най-чисто блаженство.

— Говоря с този джентълмен — рече собственикът.

— От пивоварната се обаждат — по оня въпрос.

— Мамка му — изруга собственикът. — Извинете ме, сър, ако обичате. Веднага се връщам.

— Да — рече Ръсел. — Чудесно, да. Ами става, да.

Собственикът пак си зае патравата стойка и се потътри с нея.

Ръсел отпи яка глътка от халбата. Това беше невероятно. Първата кръчма, в която бе влязъл. Невероятно! Мигновен успех! А и Невил беше тук и въобще... Вярно, не изглеждаше точно както Ръсел си го бе представял, че изглежда, нито пък кръчмата изглеждаше точно както си трябваше. Но не можеш всичко да очакваш. Колко пъти бе минавал точно покрай тази сграда и да не знае, че това тук бил „Летящият лебед“. Невероятно!

Да ви кажа, това не значеше, че и останалото е истина, но че значеше нещо, значеше.

— Блестящо — рече Ръсел и отпи още един гълток. Примлясна с устни — може би бирата не беше чак пък толкова лошо нещо. Вероятно човек трябваше да придобие постепенно вкус към нея. Следващия път щеше да пробва халба „Лардж“. Не беше много сигурен какво точно е халба „Лардж“, но в „Летящият лебед“ го продаваха. А това тук беше „Летящият лебед“.

— Блестящо! — Ръсел допи халбата си. И щом остави празната чаша на тезгяха, го обзе странно чувство. Не беше задоволство, задето бе изпълнил задачата, която си бе поставил, толкова бързо и успешно. Беше по-различно. Чувство, че ей сегичка ще се изповъръща яростно.

— Ох, Божичко! — изгъргори Ръсел, захлупи уста с ръка и се юрна към клозета. Но къде беше тоя клозет? През онази врата хей там. Ръсел припна натам.

Препъна се на прага, намери кабината, влезе вътре, трясна вратата подире си и прехвърли халбата от най-добрата бира от стомаха си в тоалетната чиния. Мале мила, мале мила!

Ръсел охкаше и се давеше, подпрял ръце на колене. Бирата въщност не беше за него. Само да бе предпочел минералната вода „Перие“! Пределно ясен образ на гола бивша акробатка, танцьорка на пилон и демонстраторка наекс-играчки изпълни ума му, докато стомахът му продължаваше да се празни.

Жестока участ. Но така му се пада.

Ръсел премина през пълния репертоар от техники за повръщане. Много време бе минало, откакто го беше правил, и беше забравил колко е ужасно. Стомашните спазми, изпълнените със сълзи очи, залепналите за гърлото парченца и онези, които ти излизат през носа.

Най-накрая най-лошото мина и Ръсел успя да се изправи и да си поеме дъх.

След това винаги се чувстваш толкова добре, нали?

Не и Ръсел.

Той дръпна казанчето, напусна кабината и се наведе над мивката. Не след дълго на лицето му се завърна някакво подобие на нормалност. Ръсел внимателно разгледа отражението си в напуканото огледало на стената. Гледката никак не беше прекрасна. Очите му наподобяваха онези на великия покоен Питър Лоре, а лицето му беше в крайно обезпокоителния нюанс на цвеклово червено.

— Май ще е по-добре да се връщам на работа — рече Ръсел.

И тогава чу шум.

Шумът се състоеше от крясъци. От високопарна тирада по-точно. Въщност от високопарна тирада и ликуване. И то високопарна тирада и ликуване на чужд език.

Над писоара имаше едно малко отворено прозорче. И високопарната тирада и ликуването идваха оттам. Ръсел изприпка дотам, вдигна се на пръсти и надникна през прозорчето.

Отвън имаше малък заден двор, съдържащ купчини бирени каси и развалините на нещо, което нявга като че ли е било барбекю.

А отвъд се мъдреше нещо като барака. Вероятно склад. Високопарните тиради и ликуването идваха оттам.

Ръсел въздъхна и се отпусна на подметките си. Каквото и да беше, не му влизаше в работата. Той не си пъхаше носа в хорските

работи. Не беше такъв човек.

Отново огледа отражението си. Цветът на кожата му сега се беше възвърнал до почти нормален. Обаче очите му все още бяха малко нещо опулени. Щеше да си тръгне без шум. И да се върне по-късно за брошурата на Невил. Така щеше да е най-добре.

Ръсел излезе от клозета. Вратата към задния двор беше лекичко открехната. Високопарните тиради и ликуването се чуха през нея. Ръсел вдигна рамене. Не му влизаше в работата. Все още. Да, доста наудничаво си звучеше, но може би пък някой бе попаднал в беда. Може би Ръсел можеше да му помогне. Той винаги беше готов да помогне.

— Само ще хвърля едно око — рече си Ръсел. — Да видя какво става. — Той отвори вратата и се промъкна в двора. Бараката беше скована от зелени дъски, вратата беше затворена, но пък прозорецът беше отворен. Ръсел се промъкна до прозореца.

Какъв ли беше този език? Френски не беше. Ръсел знаеше френски — е, поназнайваше го. Тоя език малко приличаше на френския.

Ръсел се сниши, припълзя под прозореца, после се изправи предпазливо и надникна в бараката.

И бързо се сниши пак. А на лицето му се изписа ужас. На лицето му вече доста му се беше понасъбрало от нарушаване на обичайното му ведро равновесие.

Беше виждал това и преди, нали?

Беше.

Беше го виждал. Беше ги виждал.

— Не — прошепна Ръсел. — Сигурен съм, че няма как да съм видял това.

Той отново се поизправи и пак надникна в бараката. Вътре нямаше много за гледане: маса на подпори, два стола. Три мъже. Там вътре имаше трима мъже. Двама бяха застанали пред масата. Мирно. Третият седеше зад нея. Той беше онзи, който дрънкаше високопарно. Ръсел му отправи голям, дълъг поглед.

Двамата прави бяха облечени в униформи. Германски униформи. Германски униформи от Втората световна. Германски нацистки есесовски униформи от Втората световна. Бяха с гръб към Ръсел — с

изпънат гръб. Ниско подстригани руси коси под спретнатите фуражки. Високи ботуши.

Онзи, който седеше зад масата...

Дъхът на Ръсел заседна в гърлото му, а сърцето му взе да прави „бум-бум-бум-бум“. Седналият зад масата беше облечен в светлосива униформа, много изтуpanа, с чудесна кройка, беше дребен, прегърben и набит. Черен перчем падаше над едната му вежда, мустак като на Чарли Чаплин се мъдреше под носа на разкривеното лице. Разкривеното лице, което не би трябвало да принадлежи на нито едно същество, ходило някога по земята, освен на това, на което принадлежеше в момента. Невъзможно, но в момента.

Разкривеното лице на Адолф Хитлер.

Ръсел тупна здраво на задника си. Това не ставаше наистина. Не можеше да става наистина. Сигурно беше пиян. Или пък му бяха сложили в халбата нещо ужасно. Сигурно халюцинираше. Онзи мъж вътре не можеше, колкото и човек да напряга въображението си, да бъде истинският Адолф Хитлер. Просто не можеше и това е. Изведнъж на Ръсел му се зави свят и ръцете му се разтрепериха. Я погледни пак — само за да се увериш абсолютно, да се увериш, че... ами да се увериш в нещо си. Ръсел си пое дъх много дълбоко и пак се надигна към порзореца.

И пак надникна.

Той беше. Той беше, мътните го взели! Беше точно такъв, какъвто изглеждаше на старите документални ленти. Малко подробничък, но на живо хората винаги изглеждат по-дребнички. Освен високите, разбира се, макар че и те биха могли да изглеждат по-дребнички. Само дето не им личеше чак толкова.

Ръсел се приведе пак и се опита да измисли как да си отиде.

Но си беше той. Актъорите така и не успяваха да го докарат както трябва, винаги приличаха на Алек Гинес. Дори и Алек Гинес приличаше на Алек Гинес, но пък на него какво му остава, тъй де?

Мислите на Ръсел се объркаха съвсем. Нещо се беше случило — нещо съвсем, ама съвсем странно. Дали не беше навлязъл в нещо? Като паралелен свят например? Светът на „Летящият лебед“, където невъзможното беше възможно и такива работи си ставаха всеки ден?^[3]

— Не може да е той — Ръсел скръцна със зъби и се заубеждава, че не може да е той. Ами не можеше и толкова.

Изпружи врат и пак надникна. И се намери очи в очи със самото чудовище. Същинското въплъщение на всичкото зло на двадесети век. Адолф Хитлер.

— Аaaaaax! — ревна Ръсел.

— Ахтунг! Ахтунг! — лавна Адолф Хитлер и добави още няколко думи на немски, които означаваха „Убийте шпионина!“.

Ръсел не знаеше какво означават въпросните думи. Но знаеше какво означават, ако ме разбирате какво искам да ви кажа. Изправи се на спънатите си, разтреперани крака, врътна се на пети и търти да бяга.

Щом притича покрай бара, собственикът му бутна една брошура в ръката.

— Ако запазите цялата кръчма, има намаление — рече той.

— О... о... о... — провикна се Ръсел, както си тичаше. — О, олеле, Боже, о!

[1] Подарък от една грижовна негова леля. ↑

[2] Освен едно-две забележителни изключения — Пендж, Ортън, Голдхей и т.н. ↑

[3] Всъщност Ръсел изобщо не си го помисли всичкото това. За Ръсел това беше една твърде завързана идея, че да я измисли още там, на място. Вероятно тя просто е била включена за доброто на проницателния читател, през чийто ум е минала. Няма как да се каже, но на мене така ми се чини. ↑

5

Ръсел се върна във „Фъджпакърс емпориум“ за време като за световен рекорд и веднага откри Морган, който лениво бе приседнал до пейката за опаковане и пушеше цигара.

- Морган — викна Ръсел. — Морган, аз... Морган... о!
- Морган погледна разтрепераната човешка развалина.
- Какво ти е станало?
- Морган, бях там. Видях го. Видях го, там беше. Какво ще правим? Ох, Божичко! Ох, ох!
- Ръсел, добре ли си?
- Не, бях в онай кръчма...
- Фиркан си — рече Морган. — Да го вземат мътните, Ръсел, какво те прихваща, че ти не пиеш.
- Не съм фирмкан.
- Морган подуши.
- Драйфал си. Смърдиш.
- Да, драйфах, обаче...
- По-добре Франк да не те вижда в това състояние.
- Не съм в никакво състояние...
- Поязвай ми, Ръсел, това твоето си е състояние.
- Но аз бях там, видях го.
- Къде, на небето ли? И си видял Господ?
- Не беше небето, тъкмо обратното. Макар че там имаше и ангел, обаче аз не пих минерална вода „Перие“ и затова не можах да изляза с нея...
- Ръсел, какви ги плещиш? Да не вземаш наркотици? Себично копеле такова, вземаш наркотици, а никога не си ми предлагал!
- Не вземам наркотици. Никога не съм вземал.
- Обаче си фирмкан.
- Не съм фирмкан. Не съм. Трябва веднага да дойдеш с мен. Не, нямам смелост да се връщам там. Трябва да се обадим в полицията — не, в армията. Във въздушните сили.

— Какво ще кажеш просто да се успокоиш и да ми кажеш какво точно е станало?

— Да, добре. Точно така ще направя. — Ръсел си пое няколко дълбоки дъха и се опита да се стегне. — Точно така. Да, вече съм добре.

— Кажи ми тогава какво стана.

— Излязох навън да проверя не мога ли да открия дали „Летящият лебед“ наистина е съществувал.

— О — възклика Морган. — И откри ли?

— Да. И го намерих.

— А — рече Морган. — Тъй ли?

— Да, точно така.

— Продължавай.

— Как така „продължавай“, не се ли шашна вече?

— Не, да ти кажа. Карай нататък.

— Запознах се с Невил — продължи Ръсел.

— И?

— Как така „и“? Току-що ти казах, че съм се запознал с Невил.

— С кой от всичките?

— Как така „с кой от всичките“?

— Затова ли си се докарал в такова състояние, защото си мислиш, че си намерил „Летящият лебед“ и си се запознал с Невил?

— Не, не заради това и не си мисля, че съм се запознал с Невил, наистина се запознах с него. Но не е там работата. А работата е наистина лоша. Наистина ужасна. Той е тук, тук и сега. Тук е, в една барака.

— Невил е в барака ли?

— Не Невил, той.

— Писна ми вече. Кой точно той е в тая барака?

— А... Адолф Х... Хитлер — заекна Ръсел. — Адолф Хитлер!

Той е тук!

— В барака?

— Зад „Летящият лебед“.

— Зад „Летящият лебед“?

— Там е. Видях го. Какво ще правим? Трябва да се обадим в армията, нали?

— Ръсел — рече Морган.

— Да?

— Впечатлен съм.

— Ъ?

— Много съм впечатлен.

— К'во?

— Имаш много да учиш, но като за пръв път според мен заслужаваш поне девет от десет точки заради старанието.

— К'во?

— Мисля, че издънката ти — заобяснява Морган — е в това, че се целиш твърде нависоко. Хитлер всъщност не става, щото нали е умрял и въобще. Трябаше да се пробваш с някой друг, някой по-правдоподобен. Лорд Лукан — с него трябаше да се пробваш. Лорд Лукан, който се крие в барака.

— К'во?!

— Но трябва да построиш и сюжета. Да се втурнеш така и да ломотиш „видях Хитлер в една барака“ си е ефектно, но трябва някак да го обосновеш.

— Не обосновавам нищо. Съвсем вярно си е. Видях го наистина. Наистина го видях.

— Не си, Ръсел. Не си го видял наистина.

— Наистина го видях.

— В „Летящият лебед“?

— В една барака в задния двор.

— А коя точно кръчма е „Летящият лебед“?

— „Ръцете на зидаря“ — Ръсел още не бе успял да успокои дъха си съвсем. — „Ръцете на зидаря“. Мога и да докажа. Мога. Мога. — Той заровичка из промазаното си яке и измъкна от бракониерския си джоб смачкан картон. — Ето.

Морган пое картончето и го огледа.

— „Ръцете на зидаря“ — прочете той, — известна и като „Летящият лебед“, прочутата кръчма от романите на дрън-дрън-дрън.

— Там не пише „дрън-дрън-дрън“, нали?

— Все едно че пише.

— Напечатаното не можеш го отрече.

— Тъй ли? — Морган бръкна в задния джоб на джинсите си, измъкна портфейла си и извади от него няколко подобни картончета.

— Гледай сега — подкани го той. — „Принцес роял“, известна и като

„Летящият лебед“. „Новият хан“, известна и като „Летящият лебед“. „Червеният лъв“, известна и като „Летящият лебед“. Дори и „Изсушената глава“ на Хорсфери лейн — всичките твърдят, че са „Летящият лебед“. Знаеш ли колко кръчми разправят, че Оливър Кромуел бил спал там?

— Ама спал ли е в „Летящият лебед“?

— Не, не е спал, мамицата му. Половината кръчми в Брентфорд имат претенциите да са истинският „Летящ лебед“. Това са пълни тъпотии, Ръсел. Заради туристите го правят.

— Ами Невил?

— Един такъв прегърен тип с гнили зъби и лекъосана риза?

— Точно така.

— Сид Уотингс — собственик ѝ е от години.

— Ъ?

— Онай русата барманка още ли работи там? Дето може да си замята краката зад врата?

Ръсел изпъшка.

— Това е навивка — рече Морган. — Извинявай, Ръс.

— Не ми викай Ръс. Не обичам да ми викат Ръс.

— Това е навивка, Ръсел. Ако ми беше казал, че ще ходиш да търсиш „Летящият лебед“, щях да те предупредя да не си губиш времето. Тоя Адолф Хитлер, дето си го видял — той как изглеждаше?

— Изглеждаше малко грубичък, ама иначе си беше същият като на старите кадри от войната.

— И според теб това ни най-малко не е странно, така ли?

— Не — отвърна Ръсел. — И точно там е цялата работа.

— Не е цялата работа. Не ти ли хрумна, че можеше да изглежда и малко по-старичък? Като например с петдесет години по-старичък? Като например, че сега той би трябало да е поне на сто години?

— Ах — възклика Ръсел.

— Точно така, ах. Тъкмо тука Сид се е издънил. Хитлер и без това към края на войната си е бил на умирачка — какво ли не там не му е било в ред. И все пак онзи Хитлер, когото си видял, не е бил по-стар. Какво е правил тогава — пил е еликсира на живота ли? Водата на живота?

Ръсел отново нададе стон — в ума му бе изплувал образът на бутилка „Перие“, последван от други определени образи с еротичен

характер, в някои от които всъщност фигурираше и бутилка „Перие“.

— Значи изобщо не е бил Хитлер, така ли?

— Че би ли могъл да бъде? Я се запитай: би ли могъл да бъде?

— Май че не — отвърна Ръсел.

— Съжалявам, Ръс, такова де, Ръсел. Вързал си се.

Ръсел направи крайно нещастна физиономия и извърна очи към пода.

— Станах за резил, нали?

— Не си виновен ти. Тоя Сид е взел да действа малко подло. Сигурно конкуренцията вече е твърде силна. Може пък зад „Новият хан“ да са инсталирали в бараката лорд Лукан. Хитър номер.

— Хич не може да се мери с Хитлер — отрече Ръсел. — Но ти май си прав. Будалкали са те. Не може да е бил наистина той.

— И все пак — рече Морган. — Погледни го откъм светлата страна, Ръсел. Всъщност ти си преживял приключение. Няма значение, че е било пълно менте. Бас ловя, че адреналинът ти е скочил.

— И още как.

— Значи си живнал малко. За един кратък миг не си бил надеждният стар Ръсел, на когото никога нищо не му се случва. За един кратък миг ти всъщност си преживял приключение. И ти хареса, нали?

Ръсел вдигна очи от пода и за кратък миг впери в Морган един наистина кръвнишки поглед.

— Връщам се в офиса — рече той. И точно така и направи.

6

ЗАВРЪЩАНЕ КЪМ ФЮРЕРА

Разбира се, Морган сигурно беше прав — нямаше никакъв начин Адолф Хитлер наистина да се намира в Брентфорд през деветдесетте и да изглежда точ в точ както е изглеждал през четирийсетте. Особено като се има предвид, че е умрял и въобще.

Никакъв възможен начин.

Това твърдение обаче — „никакъв възможен начин“ — си е голяма приказка, нали?

Винаги има някакъв възможен начин. Може да е невероятен или пък начин, който се смята за невъзможен, недопустим или нещо друго, дето да започва с „не“.

Например един от възможните начини незабавно ми идва наум, а пък „незабавно“ започва с „не“. Ако се върнем отново към съдържанието на Папка 23. И ако ни се даде достъп до една от високите полици на началника на брентфордската полиция през май 1955 г., щяхме да имаме възможността да прочетем сведение от някой си полицай Адонис Давстън, което гласи:

„Вървях в източна посока по Мейкфилд авеню в единайсет часа вечерта (23.00) на 12-и т. м. със скорост 4.5 мили/час, когато бях принуден да ускоря крачка поради викове на тревога, идващи от уличка отстрани на номер шестнайсет. Получих достъп до гореспоменатата улица и оттам до задната градина на номер шестнайсет. И там се натъкнах на госпожица Дж. Търнън в съблечено състояние. Това състояние се състоеше от сutiен със скъсана лява раменна презрамка, чифт пликчета и един копринен чорап. Тя държеше в ръце нещо ужасно и когато й зададох въпроса какво би могло да представлява това, тя отговори: «Бог да ви поживи, господин полицай, ама да ви кажа, мене току-що някакъв смотан космически кораб ма дигна от смотаната ми градина и екипажа ма прекара и като си извършиха пъкленото дело, тия просто ма зарязаха тук без едно чао да кажат или да ми цунат лакета.»

По-късно се уверих, че това твърдение не е съвсем точно, тъй като всъщност лакетът на госпожица Търнън се оказа целунат, а освен това очните ѝ ябълки бяха близани, а мекото на ушите ѝ — нежно гризано. Придружих дамата до бутоара ѝ в дъното, свалих сакото си, за да го метна на раменете ѝ и я утешавах, преди да сложа чайника, когато баща ѝ се прибра в порядъчно подпийнало състояние.

Ще бъде ли възможно да си взема свободен ден по-следващата събота, тъй като ще се женя?“

Съвсем прав текст, откъдето и да го погледнеш — най-прост случай на отвличане от извънземни, няма никакво съмнение.

Или?

Към това сведение е било прикрепено и друго сведение с надраскани на него няколко изречения — описанието на извънземния екипаж, дадено от госпожица Търнън:

„Високи, руси, облечени със сиви униформи със знак, представляващ двойна светкавица, и черни високи ботуши до над коленете.“

Описание, което досущ отговаря на всяващите ужас щурмоваци от Хитлеровите „Вафен SS“. Онези, които са били известни като „Последният батальон“.

Важно?

Неважно?

Е, направо си е важно отвсякъде, като се погледне в светлината на един определен сценарий, който смятам сега да ви изложа как така Хитлер може да цъфне в Брентфорд през деветдесетте и да изглежда точ в точ както е изглеждал през Втората световна.

После ще се ритате сами по задниците, задето не сте прозрели нещо, дето ще ви избоде очите.

Това е факт, добре известен на онези, на които той е известен добре — че в края на Втората световна нацистите са разполагали с какви ли не експериментални изследователски лаборатории, където са работили над всевъзможни най-modерни оръжия. И че ако са имали възможност да удържат още някой и друг месец, са щели да завършат работата по някои ужасяващи приспособления и да изсипят върху съюзниците пълно опустощение.

Едно от тези оръжия било звуковото оръдие. Звуково енергийно оръдие, конструирано така, че да излъчва нискочестотна вибрационна

вълна, която съвсем буквально би съборила всичко по пътя си. Друго такова било флюгелрадът (буквално „летяща чиния“) — дисковиден летателен апарат, разработен от Виктор Шаубергер, захранван от електромагнитна енергия и способен да развива скорост над две хиляди километра в час^[1].

Да се върнем сега към една от тези тайни лаборатории — „Ню Швабенланд“ в Антарктика, „някъде под Южна Африка“. Годината е 1945 и току-що откъм Аржентина е пристигнала подводна флотилия. На борда се намират елитните войски, познати и като „Последният батальон“, известен брой членове на нацистката партия от най-висок ранг и някой си г-н А. Хитлер, ескуайър.

Те влизат в голям хангар, където се намират в различни етапи на завършване няколко „флюгелрада“ и различни други апарати, последна дума на тогавашната техника.

Малко след времето за чай е.

Адолф Хитлер влиза пръв — понакуцва леко поради измръзнали отоци, придобити по време на дългото пътешествие, сродни с брадавиците и мазолите му. Той проговаря:

ХИТЛЕР: Някой да ми донесе някакво тъпо кресло, тия мои адмирали^[2] направо ще ме убият.

ГЬОРИНГ: И кльопачка, че шкембето ми е по-празно и от фюрерово обещание. (Смях от офицерските редици.)

ХИТЛЕР (наглася си слуховия апарат): Какво, какво?

ГЬОРИНГ: Казах: възхвалявайте отечеството, майн фюрер. (Нов смях.)

ХИТЛЕР: Тъсто копеле недно.

Преди да продължим по-нататък конкретно с тази драма, може би ще си струва да идентифицираме основните играчи, да обясним това-онова за тях, както и няколко неща относно немския език, които не са широко известни.

Най-напред Хитлер. Е, него всички го знаем, нали? Продал душата си на дявола в крехка възраст, останалото е история.

Херман Гьоринг. Един от първите довереници на Хитлер, другарче по чашка от старото време, когато са висели по бирхалетата и са сваляли мацките. Отговарял е за нещо бая голямо, може и въздушните сили да са били. Онова, което се знае, е, че макар и да е бил тъсто копеле, ама наистина тъсто, освен това е бил и конте и се е

преобличал по цели пет пъти на ден. Сигурно се е потял много, а действието се развива преди изобретяването на дезодорантите за подмишници.

Хайнрих Химлер. Оная ситната гад с пенснето, дето е измислил концлагерите. Описват го „с вид на даскал“. Сексуално извратен тип и садист. Доста добре би се вписал във всяко едно наше частно училище, наистина.

Йозеф Гьобелс. Е, него всички го знаем — „отровното джудже“, отговорно за пропагандата. Изглеждал е също като Химлер, само че по-нисък.

Алберт Шпеер. Архитектът, проектирал Нова Германия. Май откъм въображение не го е бивало много-много, щото Нова Германия е щяла досущ да прилича на древния Рим. Доста любопитно, но плановете на принц Чарлз за „новия Лондон“ са почти огледален образ на представата на Шпеер за новия Берлин. Чудя се дали има някаква връзка помежду им.^[3]

Що се отнася до немския език, повечето хора не осъзнават, че както и другите езици, и той притежава диалектни произношения. Ако трябваше да приравним немския език към английския и да разгледаме начина, по който е говорен от гореизброените играчи, бихме открили, че: Хитлер говори немския еквивалент на кокни-диалекта, Гьоринг — на йоркширски, Химлер — с итънско произношение, а Алберт Шпеер — на дъблински диалект!

Е, и в Дъблин говорят английски (и то в по-голямата си част по-добре от нас).

Така че ако е останал някой, който да не се е обидил и все още да е навит да чете по-нататък, отново се присъединяваме към ставащото в големия хангар. Донесени са кресла и сандвичи и Виктор Шаубергер (за когото никой нищичко не знае, но сериозното и скъпо персонално разследване, което проведох, разкри, че е говорел що-годе като жител на Уелс) се залавя за работа.

ШАУБЕРГЕР: И така, бива си го, дрън-дрън, та пляс, пробихме, нали?

ХИТЛЕР: К'ви ги дрънка тоя Цюрих?^[4]

ХИМЛЕР: Ако ми позволите да преведа, майн фюрер, той се опитва да обясни големия пробив, който той и колегите му са

ускорили, като са използвали напредничавата технология, осигурена ни от нашите извънземни съюзници.

ХИТЛЕР: Нашите какви, майната ви?!

ХИМЛЕР: Типовете от космоса, майн фюрер.

ХИТЛЕР: Чужденци? Мразя гадните чужденци.

ГЬОРИНГ: Хууво го речи за афстриец. (Смях.)

ШАУБЕРГЕР: „Хууво го речи“ е на северняшки, нали? Също като „айде, момци“?

ГЬОРИНГ: Е, чаай’ха до стълбището. Това как ти се стори?

ШАУБЕРГЕР: Сега пт го докара.

ХИТЛЕР: Не може ли малко по-бързо? Искам да си махна арийците^[5] и да си намажа чифутчетата с лой.

ХИМЛЕР: Ще ви обясня всичко, майн фюрер. Както може би знаете, а може би не знаете, този тук господин Шаубергер работи по проекта „Флюгелрад“.

ХИТЛЕР: Мда. Ъ-хъ. Дисковидни летателни апарати — тия ще се вдигнат във въздуха, колкото и съюзниците ще спечелят тъпата война. (Смях няма.)

ХИМЛЕР: Е, майн фюрер, мога ли да не се съглася с човек, който практически е жив бог, ала апаратът вече бе изпробван в полет и с помощта на технологията, предоставена ни от определени наши собствени „съюзници“, апаратът не само лети по-бързо от звука, но от светлината, което ще рече, по-бързо от времето.

ХИТЛЕР: К’во?!

ХИМЛЕР: Отечеството покори пътуването във времето, майн фюрер.

ХИТЛЕР: Е, аре карайте ме обратно.

ХИМЛЕР: По-късно, майн фюрер, но моля ви, позволете на господин Шпеер да обясни подробно.

ШПЕЕР: Майн фюрер, както може би сте забелязали, по отношение на строежа на Нова Германия ние не напредваме толкова бързо, колкото бихме желали. Трябва да се изтъкне, че със събарянето на старата доста сме изпреварили плана благодарение на съюзниците. (Смях. Отвеждат един войник и го разстрелват). Но действителното построяване наново по наши изчисления трябва да продължи... ъ-ъ... около МММММ години.

ХИТЛЕР: Я говори по-ясно — колко години?

ШПЕЕР: Ммммм години.

ХИТЛЕР: Колко?

ШПЕЕР: Около седемдесет и пет години, майн фюрер, сър.

ХИТЛЕР: Колко ги рече, мамка му?!

ШПЕЕР: Шейсет, да кажем. Шейсет години, няма проблеми. При условие че...

ХИТЛЕР: При условие, че какво?

ШПЕЕР: При условие, че ние спечелим войната.

ХИТЛЕР: Разбира се, че ние ще спечелим войната.

ХИМЛЕР: Разбира се, че ще я спечелим, майн фюрер. Всъщност ние определено ще я спечелим, не се бойте. Нали виждате, вече не можем да я загубим. Може ли да обясня?

ХИТЛЕР: Хррррр.

ХИМЛЕР: Благодаря, майн фюрер. Планът е следният: построени са два флюгелрада. Единият е проектиран да пътува назад във времето, а другият напред. Онзи, който се връща, ще запише подробностите как ние, кхъ-кхъ, сме загубили всичките си предишни военни кампании и ще ги предаде на съответните генерали, преди всъщност да са влезли в битка, и така те ще спечелят, разбирате ли?

ХИТЛЕР (глади се по брадичката): Хубавко. Хареса ми.

ХИМЛЕР: Другата ще ви пренесе сто години напред, така че ще можете да пристигнете в предварително определено време на предварително определено място и от кораба да пристъпите във великолепния новопостроен райх на бъдещето.

ГЬОБЕЛС: Вие ще се появите съгласно пророчествата като новия месия, майн фюрер, и ще слезете от кораба, за да властвате над целия свят.

ХИТЛЕР: У-ха!

ХИМЛЕР: Там ще ви чака линейка.

ХИТЛЕР: К'во?!

ХИМЛЕР: Медицинската наука ще е напреднала със сто години, майн фюрер. Всичките ви болежки — веднага ще ги оправим.

ХИТЛЕР: Дори и хемороидите ми ли?

ХИМЛЕР: Дори и тях.

ХИТЛЕР: И газовете?

ХИМЛЕР: Особено газовете ви.

ХИТЛЕР: Е, стига сме седели тук като нек'ви руски^[6]. Давайте да се качваме в тия флюгелрадки, бъдещ свят ме чака да го управлявам.

ХИМЛЕР: С вас сме, майн фюрер.

ХИТЛЕР: А, не, не сте, вашта мамица. Вие всичките се връщате обратно и оправяте издънките.

ХИМЛЕР/ГЬОБЕЛС/ШПЕЕР/ГЬОРИНГ: Аааааааооооооу!

ХИТЛЕР: Шоубизнес, копелета!

И така свършило всичко. Или по-скоро без малко да свърши. Ако историята е забележителна поне с едно, то ще е, че германците не са спечелили Втората световна война. Класирали са се на второ място, но не са я спечелили. Трябва да се предположи, причината е, че нещо с оня флюгелрад, който е пътувал назад във времето, се е объркало. Химлер, Гьоринг и компания били застигнати от съвсем заслужен кофти край, а на Шпеер така и не му се удало да команда строителството на хилядолетния райх. Гадна работа!

Но всичко си идва съвсем точно на мястото, като си помислите. Няма истински доказателства, че трупът на Хитлер изобщо е бил намерен, а години наред са се ширели слухове, че е избягал.

А къде?

Е, то е съвсем очевидно, не е ли така? В бъдещето, ето къде. Сто години напред в бъдещето да слезе от леталото като нов месия в един свят под властта на райха.

Само дето такъв свят изобщо нямало да има.

Та какво ще кажете, ако — казвам само „ако“ — летящата му чиния се е повредила по пътя към бъдещето? И се е приземила аварийно в деветдесетте? И то не в Германия? В края на краишата светът се върти и ако въведените координати са били за Германия, а той се е приземил твърде рано, в крайна сметка вероятно по погрешка е попаднал в Англия. По-точно в Брентфорд.

Е, може да стане! Възможно е.

Така че близката (твърде близка) среща, която госпожица Търнън е имала през 1955 г., може да е била с нацистки пилот на „флюгелрад“ и с инженер или пък с някой, дето по пътя си към бъдещето се е отбил да пита как е вашият фюрер. А Ръсел може наистина да е видял господин Хитлер тъкмо такъв, какъвто е бил през четирийсетте.

Нали ви казах, че е възможно.

Освен това ви казах и че ще се ритате сами по задниците, дето не сте видели нещо, което направо ще ви избоде очите.

Казах ви го!

[1] Плановете на тези апарати всъщност са били открити в бункера на Хитлер и предадени на ЦРУ, а какво е станало с тях понататък, кажете ми да ви кажа. ↑

[2] Нацистки римуван жаргон. Флотски адмирали = пищяли. ↑

[3] Алберт Шпеер е бил чично на принц Чарлз, два пъти отстраняван чрез стария Сакс-Кобурготски клан (според слухове). Прадядото на принц Чарлз също се е казвал Алберт. ↑

[4] Цюрихски капитал = педал. ↑

[5] Чистокръвни арийци = чепици. На чифутите децата = палци на краката. (Това е нацистки римуван жаргон и поради това е всянакъв друг, но не и политически коректен.). ↑

[6] Руски парашутки = ъ-ъ-ъ-ъ... ↑

Да го вземат мътните, Ръсел — рече Франк. — Миришеш на лай...

— Да — отвърна Ръсел. — Знам, повърнах.

Франк деликатно подуши въздуха.

— Бира — установи той. — Не, не, не ми подсказвай, сега ще я позная. Горчива бира. — Смрък, смрък, смрък. — От най-добрата. Горчива бира „Гарви“. „Ръцете на зидаря“. Прав ли съм или да?

— Прав си — жално призна Ръсел.

— От чипс често повръщам — Франк отмахна въображаемите прашинки от раменете на сакото си, — но от корнфлейкс — никога. Знам си повръщането. Веднъж Елизабет Тейлър ме наповръща целия, разправял ли съм ти?

— Аз пък си мислех, че Грета Гарбо те е наповръщала.

— Не, съвсем определено беше Елизабет Тейлър — тая изпиваше по сто кила!

Ръсел седна зад бюрото си и скри глава в ръце. После погледна Франк и се заля от смях.

— Сто кила? — възклика той. — Елизабет Тейлър е пиела по сто кила?

— Не, прав си — рече Франк. — Грета Гарбо беше.

— Някой идвал ли е?

— Аз самият се върнах само преди пет минути. Не, никой не е идвал. Ала на бюрото са ти оставили бележка.

— Бележка? — Ръсел огледа празното си бюро. — Къде е?

— Изхвърлих я — обясни Франк.

— Защо?

— Защото аз получих съвсем същата.

— Но беше адресирана до мен?

— Да, ама беше същата.

— И какво пишеше в нея?

— В твоята или в моята?

— В моята.
— Същото като в моята.
— Какво пишеше в твоята тогава?
— Не е твоя работа, Ръсел.

Ръсел въздъхна.
— Къде е моята бележка?
— В моето кошче за боклук.

В този момент в офиса влезе Морган.

— Току-що намерих на пейката си една бележка — обяви той.
— Я дай да я видим — рече Франк.
— Не, не му я давай! — извика Ръсел.
— Защо? — попита Морган.
— Прочети я на глас — посъветва го Ръсел.

— До целия персонал — зачете Морган. — Както ви е добре известно, напоследък бизнесът запада до тревожни размери. До такива тревожни размери запада, че вече е достигнал състояние, в което бизнес изобщо няма. Подобно състояние на изобщо липсващ бизнес не е състояние, водещо бизнеса на добро по отношение на възможностите за печалба и разширението му. Подобно състояние на изобщо липсващ бизнес по-скоро е водещо до пъзгане по наклонената плоскост към банкрот и посещение на съдия-изпълнителя. Ето защо се поканвате да присъствате на събрание в моя офис в 3 часа следобед, за да обсъдим нещата. Това събрание ще се проведе в 3 часа следобед в моя офис и вие сте поканени да присъствате с цел да... — Морган мълкна.

— Да? — подкани Ръсел.
— Ами нататък все така си кара.
— Същото ли е, каквото сме получили и ние, Франк?

Франк вдигна рамене.

— Горе-долу.
— Всичките ще ни съкратят — въздъхна Морган.
— Не, не, не — заклати глава Франк. — Това е просто временен спад. В британската филмова индустрия се случват временни спадове. Нещата ще тръгнат. Спомням си как Ричард Атънбъро веднъж ми каза...

— Почти три часът е — обади се Морган.
— Странно — рече Франк. — „Почти три часът е, а пък аз съм фирмкан, Франк — продължи той. — Що не ни хвърлиш до нас с твойта

кола?“ Жена му беше много красива, тя за Майкъл Уинър ли се ожени?

Франк свали слушалката от вилката (за да създаде впечатление на онези, които звънят, че в „Емпориум“ кипи страхотен бизнес) и тримцата потътриха нозе към офиса на господин Фъджпакър.

Ръсел определено тътреше нозе — не му бе останало ни тичане, ни маршировка. Франк и без това по рождение си беше търенозец, а Морган, на когото такива неща лесно му се удаваха, беше готов да се пробва и в търенето на нозе.

Географски погледнато, разстоянието между приемната за клиенти и офиса на господин Фъджпакър беше малко над шест метра. Но поради проявеното при планирането на сградата въображение пътят беше доста криволичещ. Възлизаше на около пет минути търене на нозе.

И така, докато продължава това търене, може би е подходящ момент да ви предложа нещичко във връзка с „Фъджпакърс емпориум“, що се отнася до описанията. Както вече бе казано, той се намираше в една национализирана църква и, както също вече бе казано, в него се съдържаха много „чудеса“.

След като влезе през изящната готическа входна порта, посетителят ще се озове в уютен вестибюл с под, покрит с гледжосани плочки и стени от йоркски камък. Тук ви се предлага да опитате онова, което ви предстои. Отляво се намира уред за изтезания от около 1540 г. Върху него е разпънат восьчен манекен, а изваяното му лице изразява значителни неудобства. Няколко комплекта самурайски доспехи са окачени на стойки. Ред човешки скелети — на два от тях главите липсват — и един Далек.

Минаваме през вестибиюла и стигаме до главната зала. Веднага в ума ни изниква думата „пещера“. Това не е дума, която обичайно свързваме с църковния интериор, но тук тя е съвсем уместна. От леко наклонения под до високите сводове пространството е разделено на многобройни равнища, конструирани от фино изработено ковано желязо. Сега в ума ни възниква и името „Ешер“ — невероятният художник, нарисувал всички онези чудесни картини със стълбища, които винаги водят наникъде, ала все пак се свързват едно с друго в безкрайна, слизаваща ума продължителност. Галерии, подиуми, стълбища. И предмети. Предмети, провесени от тавана, стърчащи от

пода, опънати между подиумите, струпани покрай пътечките и пътищата и прибрани по рафтове и сандъци, в чували и кутии.

Изобилстват препарираните зверове. Мечка, вкопчена в битка с тигър. Връхлитащ орел, сграбчил прасенце. Редица от павиани в одежди от времето на регентството, застанали мирно и изцъклили поглед. Наблюдава се изобилие и от образци в буркани. Високи стъкленици, много от които съдържащи препаратите на прочутия холандски анатом Фредерик Рюш, осигурявал куриози за колекцията на Петър Велики. Дали лицата, втренчени във вас, са истински? Били ли са някога човеци? Да, са и са били.

Целият човешки живот е тук, разгърнат във времето. Запазен във формалдехид. Ето тук болен бъбрец. Ето там разтеглено черво. Там пък — бял дроб с доста напреднала туморна гангrena. А тук — мозък, целият в...

— Пристигнахме — обяви Морган.

— Аз ще почукам — рече Франк. — Нали съм управител.

Тогава аз само ще си се цупя — додаде Морган. — Нали съм опаковчик.

— Аз съм агентът — обади се Ръсел. — Аз какво да правя?

— Ами предполагам, че просто трябва да си стоиш — отвърна Морган. — Но не чак пък толкова близо.

Франк извърши почукването.

— Влез — обади се хрипливият глас на господин Фъджпакър. — Това ще рече, да влязат онези, които са отвън. Аз съм вътре, ще рече, че съм онзи, който ви вика да влезете. Аз съм. Кой там?

— Ние сме — извика Франк.

— Звучи, сякаш сте един. Всичките ли почукахте?

— Аз почуках — извика Франк. — Аз съм управителят.

— О, това си ти, Франк. Влез тогава, ако вече не си вътре. А пък виждам, че не си. Влизай.

Морган подбели очи.

— Много пъти досега са ме уволнявали — рече той, — но това май ще е съвсем ново преживяване.

Влязоха.

Офисът на господин Фъджпакър се намираше в старата камбанария. Камбаните ги нямаше, но прилепите си бяха на място. Офисът не беше много голям, щото и камбанарията не беше много

голяма. Имаше място за около четири ковчега в легнало положение — не че някой някога го беше пробвал. Но като нищо можеше да го направят, тъй като на долния етаж имаше сума ти ковчези, някои от които съдържаха оригиналните си обитатели.

Плакати развеселяваха стените на този мъничък офис. Филмови плакати. Филмови плакати от породата на петдесетте години: „Ние ядем своите чеда“, „Аз бях младежка дамска чантичка“, „Кюлотите ми с три крачола ти ела и виж“, „Мистър Фелчър в града“ и други.

Всички филми до един бяха забранени. Всичките — продукции на Фъджпакър. А плакатите им до един бяха колекционерска рядкост.

Рuinите на един велик режисьор седяха зад посеченото му бюро. В ума ни отново възниква дума и тя е „грохнал“. Грохналостта не е за смях. Не и когато някога си бил млад и жизнер, пращащ от живот и мъжка сила. За късмет на Ърнест Фъджпакър грохналостта не му беше проблем. Той си беше грохнал открай време. И днес изглеждаше горе-долу така, както и преди четирийсет години. Недодялан. Общо взето беше бледен, общо взето — бледен, общо взето — хилав и хърбав и общо взето — грохнал. Очите му бяха слаби и сълзяха, а брадичка изобщо нямаше. Обаче имаше великолепни очила — с рогови рамки и стъклa, дебели към сантиметър. Те увеличаваха очите му дотолкова, че да изпълват рамките. Ръсел живееше в смъртен страх, че шефът му някой ден можеше да махне очилата си и да разкрие...

Нищо.

— Затворете вратата — изхриптя господин Фъджпакър.

Франк се помъчи да го направи, но тъй като и тримата вече бяха вътре и се бяха скучили пред бюрото, това хич не беше лесна ръбота.

Господин Фъджпакър огледа работната си сила, като разгледа всекиго поред с увеличените си очи. Думата е „зловещо“, ако е потрябвала на някого.

— Къде е Боби Бой? — попита господин Фъджпакър.

— В болнични — съобщи му Франк. — Проблеми със стомаха.

— Надявам се да е нещо заразно. Много обичам добрата болест. Тая ръка виждате ли я? — той протегна съсухrena лапа. — Ноктите ми падат. Докторът разправя, че трябва да ми я ампутират.

— Мили Боже! — възклика Франк. — Кога?

— През 1958-а, копеле тъпо. Казах им, че тая ръка ще ме надживее. И него надживя. И наследника му. Каква е тая гадна воня?

— Аз съм — обади се Ръсел. — Извинете ме.

— Не ми се извинявай, момко, в гадната воня няма нищо лошо. Аз си събирам гадни вони. Държа си ги в бурканчета. Малки черни бурканчета. Та за какво съм ви викнал?

— Изпратихте ни бележки — напомни му Франк.

— А, да — сети се Щрнест. — А ти внимавай, Франк, твойта мама, дето се опитваш да ме разсееш и ми дрънкаш за болести и гадни вони. Колкото и да ми се подмазваш, това няма да помогне на каузата ти.

— Ъ?! — хлъцна Франк.

Морган се изкикоти.

— Бизнес — рече Щрнест.

— Да — въздъхна Франк.

— Нямаме такъв — продължи Щрнест. — Такъв нямаме.

— Ще дойде — успокои го Франк.

Щрнест изсумтя. Да ти се догади от звука — все едно някая отходна тръба засмука половин тон говежди дроб.

— Няма даувъртам — започна Щрнест. — Уклончивото поведение не е помогнало на никого. Щом се държи уклончиво, това е същото като да се пипкаш. Разлика няма, повярвайте ми. Уклончиво държащият се е пипкав — просто и ясно. А аз съм достатъчно отдавна в този бизнес и знам колко вярно е това. Като бях малък, баща ми ми рече: „Щрнест — рече ми той, — Щрнест, не прави това на сестра си.“ Виждате ли, изобщо не е увъртал.

— Виждам — рече Франк.

— Нека това да ви е за урок.

— Нека — съгласи се Франк.

— Е, стига сте ми стърчали тук, отивайте да работите.

— О, добре. Това ли беше? — попита Франк.

— Това беше — отвърна Щрнест, — само дето ти, Франк, си уволнен и няма да отиваш да работиш. Е, сигурен съм, че пак ще отидеш да работиш, ама няма да е тук.

В гърлото на Франк се разнесе слабо сподавено гъргорене.

— Сърдечен пристъп ли ще получаваш? — попита Щрнест. — Щото ако ще получаваш, искам да гледам. Едно време и аз получих. Всъщност два пъти ми се е случвало, но така и не видях като как е.

Иска ми се да ги бях заснел. Ако ще получаваш сърдечен пристъп, можеш ли да задържиш, докато заредя камерата?

— Не можеш да уволниш мен — задъха се Франк. — Аз съм управителят.

— О — проточи Ърнест. — Кого тогава да уволня?

— Уволни Морган — предложи Франк.

— Мен не можеш — обади се Морган. — Аз съм опаковчикът.

— О! Ами кого тогава? Един от вас трябва да си отиде.

— Уволни Ръсел — предложи Франк.

— О — рече Ръсел.

— Не — възрази Морган. — Не може така. Ръсел е агентът.

— Щом един от нас трябва да си ходи — каза Ръсел, — най-добре да съм аз. Последен вътре, първи вън.

— Съгласен съм — обади се Франк.

— Добре значи — обобщи Ърнест. — Значи си уволнен, Ръсел.

— Благодаря. Съжалявам, че трябва да напусна, може би ако нещата потръгнат, ще ме вземете пак.

— Не, не, не — обади се Морган. — Така не става. Ръсел пак се прави на доброто момченце. Не може да уволниш Ръсел.

— Че защо не? — попита Ръсел.

— Защото Ръсел е агентът. Той развежда клиентите, пише поръчките, следи кой какво взема и връща и пише докладите за липси и повреди. Не можеш да уволниш Ръсел.

— О — възклика Ърнест. — Ами кого да уволня тогава?

— Уволни Боби Бой — предложи Морган.

— Това е малко нечестно спрямо Боби Бой, не е ли така? — попита Ръсел. — Нали той не е тук и не може да се защити.

— Я не се меси, Ръсел.

— Според мен Боби Бой би трябало да каже каквото има за казване по въпроса.

— Боби Бой, уволнен си — рече Ърнест, — където и да си.

— Ама... — заекна Ръсел.

— Млък, Ръсел, че и теб ще уволня.

— О — рече Ръсел.

— Е — обобщи Ърнест, — според мен всичко мина доста добре.

А сега марш обратно на работа.

— Ама... — започна Ръсел.

— Какво? — прекъсна го Щрнест.

— Може ли аз да измия чашите? — попита Ръсел.

— Сигурен ли си, че можеш да вместиш и това между всичко друго, което трябва да вършиш?

— Ще се опитам — обеща Ръсел.

— Добро момче. А сега чупката.

— Благодаря ви — рече Ръсел.

Извизаха се навън и Франк затвори вратата.

— На това му се вика сближаване — сви устни той.

— Щрнест — съгласи се Морган. — Благодаря ти, че ме спомена.

— Хареса ли ти?

— Не бе, заяждам се.

— Връщам се вътре — заяви Ръсел. — Ако някой трябва да си тръгне, то това съм аз. Последен вътре, първи вън.

— На твоето място не бих го направил — рече Морган.

— О, и защо така?

— Защото по обяд срещнах Боби Бой и той си е намерил друга работа.

— Пфу! — възклика Ръсел. — Значи съм спасен. Благодаря ти много, Морган.

— Това е най-малкото, което мога да направя за тебе — отвърна онзи.

Гласът на Щрнест Фърдакър стигна до ушите им — той викаше:

— О, а другата седмица по това време пак ще имаме събрание и ако бизнесът не е тръгнал, ще трябва да уволня и още някого.

— Имате ли нещо против да кажа „да му еба мамата“? — попита Ръсел.

8

„Брилянтин — пее се в старата песен — това е думата.“ Това обаче не е съвсем вярно. Всъщност изобщо не е вярно. „Стрес“ — това е думата. Стрес. Стрес. Стрес.

Във филмите героят или героинята са подложени на стрес. Холивудските сценаристи ги разбираят тия работи. Разбираят ги, защото холивудските продуценти искат от тях тъкмо това.

— Героят подложен ли е на стрес?

Причината е, че филмът не бивало да бъде „нагласен“. Героят или героинята трябва да поемат инициативата. Силите са срещу тях, но се налага те да свършат всичката работа. Те имат цел, която трябва да бъде постигната. Можете да възразите, че не всичките филми са такива. Обаче са си такива, да знаете. Вземете който и да е филм, дето ви харесва, и се замислете над сюжета и героя (или героинята). Всичкото опира до стреса.

Холивуд процъфтява от стреса.

Ръсел не процъфтяваше от стреса. Ръсел мразеше стреса. Хич не си падаше по стреса Ръсел. Обаче имаше стрес и щеше да получи още suma ти стресове.

На следващата седмица не го уволниха. Морган също не го уволниха следващата седмица, нито пък Франк. Макар Франк наистина да си го заслужаваше.

Причината, поради която никой от тях не бе уволнен, беше, че се случи нещо съвсем неочеквано. Това съвсем неочеквано нещо беше един съвсем неочекван обрат в съдбата на „Фъджпакърс емпориум“. А как стана това съвсем неочеквано нещо — то се дължи изцяло на Ръсел.

Който по същото време беше подложен на стрес.

„Подложен на стрес“ и „по същото време“.

Поговорихме за стреса, дайте сега да поговорим за времето.

Някога Джеймс Кембъл е казал (всъщност миналата седмица в „Джордж“): „Бъдещето и миналото имат много общо помежду си. А то

е, че никое от тях не съществува в действителност. И ни остава само настоящето — чий ред е да черпи?“

— Твой — казах му.

— Предния път беше мой — отрече той.

— Но това е в миналото — отвърнах му аз, — а миналото не съществува.

— Честно е — съгласи се той и се отправи към бара.

Не след дълго се върна само с една чаша. За себе си.

— Моето къде е? — попитах го.

— Добър въпрос — отвърна ми той. — Според мен в настоящето всеки сам си взема.

Една вечер навън с Джеймс винаги е поучителна. Макар и рядко да води до печалби.

Но за времето. Времето си пада голяма гад, нали? Всъщност в действителност то изобщо не съществува. То се явява поредица от настоящето — може би безкрайно състояние на настоящност. Но нещо трябва да става, тъй като човек определено оstarява. Което е странно, щом прекарваш цялото си време в настоящето и никога в миналото или в бъдещето. Тъй де, прекарали сте известно време в миналото, което е било настояще. Но никога никакво време не сте прекарвали в бъдещето. Защото щом стигнете до бъдещето, то се оказва настояще и докато се замислиш — вече е минало.

Ръсел никога не се бе замислял чак толкова за бъдещето — той вечно се задоволяваше с настоящето. Особено ако това настояще е рожденият му ден и получи подарък колело. Веднъж му се случи, но това сега е минало.

Всичко е толкова объркано, нали?

Ръсел без съмнение не подозираше, че той ще бъде инструмент на бъдещето в събития, които ще засегнат предстоящото настояще. Както се оказа.

Когато се върна в приемната, той не беше весел. Беше нажален.

— Защо си нажален? — попита го Морган.

— Нажален съм — отвърна Ръсел, — защото не искам да ме уволняват.

— Няма да те уволнят — успокои го Морган. — Ако ще уволняват някого, то той ще е Франк.

— Няма, мамка му — обади се Франк. — Аз съм управителят.

— Все още нямах намерение да вадя джокера — рече Морган, — но май ще го извадя.

— О, така ли? — попита Франк.

— О, така — отвърна Морган. — Ти може и да си управителят, но пък Ърнест Фъджпакър ми е чичо.

— Мамка му — рече Франк.

— Аз трябва да си отида — обади се Ръсел. — Последен вътрe, първи вън.

— Няма ли да мълкнеш?!

— Не, той е прав — спря го Франк. — Не му се пречкай, той прави точно каквото трябва. Изпревари унижението да те уволнят, Ръсел, върви и си подай молбата за напускане.

— Добре — съгласи се Ръсел. — Отивам.

Виждате ли, всичко това въобще не е както трябва. В Холивуд не биха го търпели. В Холивуд биха си казали: „Героят е подложен на стрес и сега героят трябва да се бори. И да победи.“ Това биха си казали. В Холивуд.

— Ще си подам молбата — рече Ръсел. — Така ще бъде честно.

— Правилно — съгласи се Франк.

— Грешка — обади се Морган.

— Ама знаете ли какво? — продължи Ръсел. — Ако вземем, че направим нещо и бизнесът потръгне, няма да се налага да уволняват никого от нас.

— Добре казано — отбеляза Морган.

— Не можете да управлявате компания без управител — възрази Франк.

— Трябва да има нещо, което да можем да направим — рече Ръсел. — Нещо, което аз мога да направя.

— Какво? — попита Морган.

— Подай си молбата — обади се Франк. — Спаси нас, останалите.

— Няма да е честно спрямо тебе — увери го Ръсел. — Да те подложа на цялото онова страдание, докато чакаш брадвата да падне. Не, ако подам молба, това с нищо няма да помогне. Трябва да направя нещо положително — нещо, което би помогнало на всички нас.

— Нещо май шубето те хвана? — попита Франк.

— Не, съвсем направо ти говоря. Ще го обмисля много внимателно. Как да намеря начин да спася „Фъджпакърс“. Точно това ще направя.

— Пет и половина е — обади се Морган. — Време да се махаме. Какво ще кажеш за по една бира?

— Нали не в „Ръцете“?

— Не, не в „Ръцете“.

— Ще кажа „благодаря“. Да вървим.

„Маймуната на Тот“ беше популярна кръчма. Там свиреха. Какви ли не групи свиреха там. Някои оттогава доста се прочуха. Някога там са свирили „Ху“ и Манфред Ман. Разбира се, това си е било доста отдавна. „Загубените тениски на Атлантида“ никога не са свирили там, нито пък „Звукоенергийна власт“, но пък не може всичко да имаш на този свят. Собственикът на „Маймуната“ беше испанец на име Луис Сорноса. Висок, тъмнокос и красив бе той и сипадаше парче^[1] любител на тънката част.

Ръсел не беше идвал досега в „Маймуната“. Морган привлече вниманието му към една табела над бара — „Маймуната на Тот, преди «Летящият лебед», ви приветства с «добре дошли».“

Една руса барманка се приближи да ги обслужи.

— За мен минерална вода „Перие“ — поръча си Ръсел.

— За тебе бира — поправи го Морган.

— Да, прав си, за мене бира.

— Две халби от специалното — поръча Морган.

Барманката погледна Ръсел със замечтани очи и рече.

— Жалко.

— Виж — каза Морган, след като бирите пристигнаха. — Знам, че искаш да помогнеш, Ръсел, но всъщност това не е по твойта част, нали? Искам да кажа, ти винаги си готов да се притечеш на помощ, но като опре до голяма готовност за помощ, например като се наложи да се предприеме някакъв голям ход, ти просто не правиш подобни неща, нали?

Ръсел подуши подозрително халбата си, после отпи малка гълтка.

— Не съм идиот. Съвсем съм си в ред. Мога да правя разни неща.

— Да, ама си знаеш, че няма да ги направиш. Хора като теб никога не ги правят. Не че искам да те обидя, но просто си си такъв.

— Но мога да направя нещо, ако ми се предостави възможност.

— Според мен човек сам трябва да си предоставя възможностите.

— Ти само така си говориш.

— Не.

— Така е — и го каза.

— Какво?

— О, не — Ръсел се огледа. Луис, собственикът, бе слязъл в мазето заедно с русата барманка и кръчмата беше съвсем опустяла — вътре бяха само той и Морган.

— Бързо! — извика Ръсел. — Скачай зад тезгая! Бързо!

— Да не искаш да обереш кръчмата? Ръсел, недей!

— Ей сега ще се случи нещо! Бързо, бързо! — Ръсел скочи от високото столче и се изкатери върху бар-плота.

— Съвсем ли си изгуби ума, Ръсел?

— Бързо — всеки момент ще се случи, знам си! — Ръсел сграбчи Морган за ръката и го задърпа.

— Какво има? О, мамка му!

През целия бар мина вибрация. Трус. Шишетата се раздрънкаха, пепелниците се разтресоха. Мишената за стрелички падна от стената.

— Земетресение! — извика Морган.

— Не е земетресение — бързо! — Ръсел скочи зад бара и повлече Морган подире си.

— О, Божичко!

Извиделица повя лден вятър, превърна се в миниураган, вдигна столове от пода и ги размята из кръчмата.

— Наведи глава ниско! — кресна Ръсел, но нямаше какво да обяснява на Морган. Маси се вихреха и се кривяха, удряха се о стени, подложки за бира и пепелници ставаха на трески, във въздуха летяха чаши и бутилки и се сипеха отвсякъде.

И ослепителна светлина.

Тя се стрелна пред барплота, превърна се в синьо-бяла завеса, ширна се от стена до стена, от пода до тавана. После се свлече със звук, подобен на звука от вода, която се оттича в канала, и изчезна.

Дрънна стъкло, последно „туп“ — един стол се строполи — и стана тихо.

Много тихо.

Неестествено тихо.

Ръсел се изправи на колене и изтръска от раменете си стъклата и бирените подложки. Надникна над тезгяха и зяпна, щом видя разрухата.

— Свърши ли? — попита Морган от зародишната си поза.

— Според мен тепърва започва.

Звукът беше подобен на звука от експресен влак, излизащ от тунел, или от излиташ реактивен самолет, или от изстрелване на ракета (а той малко прилича на звука от реактивен самолет, макар и не толкова на експресен влак). Нещо като „ууууууууш!“. Страшно силно наистина.

Стената в дъното на бара сякаш се разфокусира и после се отвори дупка кажи-речи, като обектива на камера. Ръсел, който продължаваше да зяпа, видя как светлината засия отново и сега се появи фигура — далечна движеща се точка. Тичаше и се приближаваше все повече и повече. Макар и двуизмерно. Всъщност малко е сложно за обяснение. Представете си нещо като филм, който се прожектира върху стената. Така изглеждаше. Фигурата тичаше към камерата. С едно още по-мощно „ууууш!“ нахлу с трясък от двуизмерното пространство в третото измерение.

Беше жена. Красива жена. Облечена в елегантна рокля от златни люспи по тялото с дължина до над коляното. Чорапите й бяха златни, както и обувките.

Косата ѝ също.

Тя огледа бара с уплашени очи.

— Ръсел — извика тя, — къде си?

— Тук съм — зяпналата уста на Ръсел бе добила статут на мегазяпнала. Но въпреки това той произнесе: — Тук съм.

— Знаех си, че няма да ме разочароваш! Знаех си!

— Това си ти. Ти си.

И това наистина беше тя. Барманката от „Ръцете на зидаря“.

— Вземай го бързо, няма време.

— Да взема какво? Какво?

Красивата барманка бутна златен пакет в ръката му.

— Програмистът, крий го, не се оставяй да те забележат и, Ръсел...

— Какво? Какво?

— Обичам те — тя се наведе през бар-плота и го целуна. Направо по устата. Ръсел усети как палците на краката му започнаха да се накъдрят, а косата му — да се изправя.

— О — прошепна Ръсел, щом тя се дръпна. — Аз не...

— Не разбиращ нищо? Ще разбереш. И благодаря ти — за всичко.

— Аз... ъ-ъ...

Метално дрънчене и пращене. Тя погледна нататък, откъдето бе дошла, и щракна нещо на колана си. Върху стената в дъното отново се отвори бял кръг.

— Лягай долу! — и с тези думи тя се спусна към кръга.

Ръсел я проследи с поглед как се стрелна през бара, скочи към стената и кръгът я погълна. И вече я нямаше.

— О — повтори още веднъж Ръсел, видя нещо доста страховито и се гмурна да се скрие. Те навлязоха от двете измерения в третото с хлопане и дрънчене. Приличаха на рицари в траурночерни доспехи.

Двама бяха — и двамата високи и широки с ужасни туловища, — а подът се разтресе под футболните им обувки. Шлемовете им бяха сферични, гладки, без забрала и без дупки за очите. Металните им ръкавици имаха само по три пръста. Стискаха огромни черни пушки с крайно съвременен дизайн. По дулата нагоре-надолу просветваха малки червени светлинки.

С дрънчене застанаха пред бара.

Морган вдигна глава, но Ръсел я натисна обратно надолу и запуши устата му с ръка.

Могъщите фигури горе стояха неподвижно като статуи, а после главите им се завъртяха. С бръмчене и щракане главите се извърнаха. И продължиха да се въртят ли, въртят.

— Жената я няма — отбеляза единият с глас като междуградски телефонен разговор.

— Поправи координатите. В режим на търсене. А забавянето е правилно — две минути.

По гръдените им пластини затрепкаха светлинни. Бялото петно отново се появи на стената в дъното.

Те се втурнаха нататък с гръм и трясък. Ужасно скърцане, стенания на скрибуща метал. Право в светлия диск и после — фрас! Няма го. Капут. Изчезна.

Ръсел отново надникна. Стените на бара си бяха както преди, не бе останала никаква следа от нищо. Морган се надигна с мъка.

— Какво, по дяволите...? — измънка той.

— Сякаш май си навлякохме беля — отвърна Ръсел.

— Беля ли?

— Беля ли? — гласът беше на Луис С., испанеца собственик. — Беля?! Копелета недни, какво направихте с кръчмата ми?

— Не бяхме ние — заотстъпва Морган. Луис бе стиснал в ръка голямата си умиrottворителна тояга. И Ръсел също заотстъпва.

— Откачалки проклети! Излизам за секунда и вие ми срертвate кръчмата! Край, мъртви сте. Мъртви сте, вашта мама!

— Бягай — рече Морган.

— Бягай да бягаме — съгласи се Ръсел.

Луис предприе вдъхновена гонитба, но предимството на Ръсел и Морган беше младостта и най-накрая те го надбягаха близо до Бътс истейт. Прегънати одве в една странична уличка, подпрели длани на колене, те се давеха и се бореха да си поемат дъх.

— Какво се случи, мамка му? — успя да изрече Морган. — Какво стана там?

— Не знам — на Ръсел му бе останал малко повече дъх, отколкото на Морган. — Просто не знам.

— Земетресения — изхъхри Морган. — И ярки светлини, и светковици, и бум, и тряс, и гласове, и...

— И все пак не знам.

— Какво видя? Кажи ми какво видя.

— Не знам, аз...

— Жена. Чух женски глас.

— Да, жена.

— Ти си знаел, Ръсел. Каквото и да беше това, ти си знаел, че ще стане.

Ръсел кимна бавно. Да, беше знаел, че нещо ще се случи. Макар и да не знаеше какво и да не знаеше откъде знае. Така да се каже.

— До гуша сме в лайната — изпухтя Морган. — Тоя Луис ще се обади в полицията, да знаеш. Търсят ни. Може и в затвора да ни вкарат.

— Не бяхме ние виновни, ние нищо не сме направили.

— А кой тогава, Ръсел?

— Не знам. Стените един вид се разтвориха, тя излезе оттам, а после и ония излязоха оттам. Едни такива големи, черни, в доспехи. Според мен не бяха хора.

— Това ще важи ли в съда, как мислиш?

— Трябва да се върнем.

— К'во?!

— Да се върнем, да се опитаме да обясним, да се извиним, да предложим да поправим щетите.

— К'во?!

— Трябва да поемем вината — отвърна Ръсел. — Знам, дължни сме. Ще кажем, че сме били пияни и сме се били. Ще му кажем, че ще платим повредите.

— Ти да не си се побъркал съвсем и окончателно?!

— Така ще е най-добре. Ако се е обадил в полицията, не ща да бълскат по мамината врата в шест часа сутринта.

— Но барът е в развалини, това може да струва хиляди лири.

— Можем да изльжем — рече Ръсел.

— Какво каза?

— Казах, че можем да изльжем.

— Ти не знаеш как да лъжеш, Ръсел.

— Но ти знаеш как, Морган. Ти лъжеш непрекъснато.

— Не е вярно. Аз никога не лъжа. Боби Бой — той през цялото време разправя лъжи, не аз.

— Ами онези гъби, дето каза, че растат в бараката ти, дето били колкото капаците на кошчетата за боклук?

— Леко съм преувеличил може би.

— Ами като закъсня за работа и каза на Франк, че терористи били отвлекли автобуса?

— Е, това си беше вярно.

— Не, не беше.

— Не беше, прав си.

— Значи ти трябва да изльжеш.

— И какво да кажа?

— Ще кажеш, че в бара са нахлули въоръжени мъже, за да го оберат, и че сме ги преборили.

— О — рече Морган. — Всъщност тая лъжа си я бива, нали?

— По-добра е от повечето от твойте.

— Полувоенни — захапа идеята Морган. — С почернени лица и миникартечници „Дженерал електрик“, а аз съм им дал отпор с голи ръце, като съм използвал определени бойни техники, които съм научил от ламите в Тибет.

— Двама здравеняци с шлемове — обади се Ръсел. — С палки и ние двамата сме се нахвърлили върху им — заедно.

— Может най-накрая да излезем герои — Морган потри ръце. — Да ни пишат по вестниците и въобще...

— На мен ми стига и да не попаднем в съда.

— А бе, и на мен.

Те потътриха нозе обратно. Търенето наистина се бе превърнало в номера на деня. Обратно те потътриха нозе.

Пред „Маймуната на Тот“ нямаше полицейски коли. Всичко беше много тихо. Млада двойка тъкмо влизаше вътре.

Ръсел и Морган се спогледаха, стегнаха се, поеха си дълбоко дъх и влязоха в кръчмата.

А после оцъклиха очи. И гък не казаха. Дори не дишаха. Просто се цъклеха.

Кръчмата си беше нормална. Напълно и отвсякъде нормална. Нямаше строшени мебели. Нямаше счупени чаши, нямаше пепелници на парчета. Столовете и масите си бяха съвсем като преди, мишената за стрелички си беше на стената, всичко си беше нормално. Съвсем, ама съвсем нормално.

Морган пръв изпусна дъх.

— Какво, да му е...?

— Вие! — Луис, собственикът, прескочи барплота. — Вие как...? Вие какво...?

— Какво какво? — попита Морган.

— Връщам се — и всичко си е наред. Няма нищо счупено. Как го направихте? Как... как?

— Аз... — рече Морган.

— За какво говорите? — попита Ръсел.

— Какво? — обади се Морган.

— Какво? — на свой ред попита Луис.

— За какво говорите?

— Това място — цялото попиляно, аз ви гоних...

— Никога не сте ни гонили — отрече Ръсел. — Ние току-що влязохме. Тази вечер за пръв път влизаме тук.

— К'во?! — обади се Морган.

— Бяхте, мамка ви, бяхте, ма...

— Този човек е много пиян — рече Ръсел. — Ела, Морган, ще си пийнем някъде другаде. Лека ви нощ.

— Какво... какво?

Ръсел избута Морган от кръчмата.

Навън Морган отново се обади:

— Какво?

— Нещо се е случило — отвърна Ръсел. — Нещо голямо. Кой знае как, но знаех, че барът ще е съвсем наред. Не ме питай как, но го знаех.

— И кога го разбра?

— Точно преди да се върнем. Става нещо голямо, Морган, и ние сме вътре.

— Ти може и да си вътре, Ръсел, ама аз не ща да съм вътре. Аз съм си едно най-обикновено момче. Не ща да имам нищо общо с това.

— Но нали винаги си казвал, че...?

— Хич не ми придирий какво съм ти казал. Сигурно съм лъгал. Не ти ща никакви приключения, искам да се прибера у дома и да си изпия чая.

— Ти си вътре, Морган, каквото ще да става.

— Не, не и не. Урагани в кръчмата, разни неща ту се появяват, ту изчезват... Развалини — и после нищо им няма. Не си падам по тия работи, аз в такива работи не се замесвам.

— В такива работи ли? — Ръсел направи замислена физиономия.

— Искаш да кажеш, като приключение например? Истинско приключение?

— В цялата тая работа нямаше нищо истинско.

— Тя ме позна. Знаеше името ми, нарече ме Ръсел, целуна ме и ми каза „обичам те“.

— Отивам си вкъщи.

— А аз не. Ще открия какво става.

— Виж какво, по-добре го зарежи. Каквото и да се е случило, сега се е отслучило — може да е било черна дупка или знам ли, но вече свърши. Прескочихме го. Да си ходим.

— Не е свършило. Къде ти! Тепърва започва.

— Е, сам се оправяй.

— Хайде бе, Морган.

— Не — и Морган вдигна ръце. — Хич не ща да знам, отивам си вкъщи. Довиждане, Ръсел.

— Довиждане, Морган.

Този път Морган не потътри нозе, ами тръгна наперено. Ръсел го проследи с поглед как се стапя в далечината и не след дълго щеше да се загуби в сянката на газомера.

Ръсел остана на място. Слънцето вече залязваше зад огромните дъбове на брега на Темза откъм Кю, сенките се удължаваха по течащите води. В розовеещото небе кръжеше чапла.

Ръсел бръкна в бракониерския си джоб и извади златния пакет.

— Ще видим — рече той, врътна се на пети (защото героите винаги се завъртат на пети, а пък Ръсел можеше, просто можеше да бъде направен тъкмо от онова, от което са направени героите) и закрачи (защото героите освен това и крачат), за да търси онези големи неща — каквито и да са те, — които му бе приготвила съдбата.

О, да.

[1] Както веднъж каза Спайк — „особено едно конкретно парче“.

↑

9

ЗАВРЪЩАНЕ КЪМ ФЮРЕРА II

— Днес ѝ е свободната вечер — ухили се собственикът на „Ръцете на зидаря“ (онзи, дето не беше Невил). — Някакъв тип нещо я омайваше по обяд, пиеше „Перие“. Според мен я е завел на кино.

— Сигурен ли сте? — попита Ръсел.

— Много ясно, че съм сигурен, мамка му, преди половин час мина да я вземе с колата. Но ти пък каква връзка имаш с всичкото това?

— Никаква. Сервирате ли храна?

— Питай ме дали сервираме нахут.

— Защо?

— Ей тъй на, питай ме.

— Добре де, сервирате ли нахут?

— На всекиго сервираме, сър — собственикът се заля от смях.

Ръсел не.

— Това беше шега — обяви собственикът.

— Много забавно. Може ли да получа един сандвич?

— Сандвич с крокодилско? И по-хапливичък да е, а?

— С шунка става ли?

— Не знам, никога не съм бил там — собственикът продължаваше да се хили.

— Това някакво нововъведение ли е? По обяд не се смеехте толкова.

— По обяд положението беше несигурно, но сега се оправи.

— Много се радвам да го чуя. Тогава, ако обичате, сандвич с шунка.

— Нещо за пиене? Имаме от най-добрата горчива бира.

— Минерална вода „Перие“, моля.

— Пфу! — собственикът му сервира бутилка и чаша, прибра парите и изкрещя поръчката на Ръсел през прозорчето към кухнята.

Ръсел се премести на една странична маса. Барът се пълнеше — весело бърборене, шумни гласове, смях. Извади златния пакет от джоба си и го оставил на масата. Какво ли имаше вътре в него, а? Тя беше казала „програматорът“. Какво е това — дистанционно за телевизор? Нещо по-голямо от дистанционното, без съмнение. Да го отвори ли сега? Да хвърли едно око?

— Сандвичи с шунка — собственикът пълосна чинията на масата.

— Бързо станаха.

— Бързо хранене и толкова. Какво е това? Да нямаш рожден ден?

— Подарък за мама — отвърна Ръсел, притеснен колко лесно се откъсна от устните му тази лъжа. — Утре става на седемдесет.

Собственикът изгледа Ръсел отгоре додолу.

— Добър апетит — рече той и се отдалечи прегърбен. — О, да, бе — обърна се. — После ще си поговорим за наемането, за костюмите и въобще.

— О, добре.

И собственикът тръгна по лошия си път.

Ръсел взе един сандвич и го пъхна в устата си. И го изплю. Беше баят. Много баят. Ръсел въздъхна, стомахът му изкъркори. Ръсел взе друг сандвич и го задъвка мрачно.

Да отвори пакета. Така щеше да е най-добре. Ръсел отвори пакета. Хартията беше странна, почти като коприна, също и почти като метал, но никакси нито едното, нито другото. Странно.

Показа се тънка черна пластмасова кутийка. И писмо. Разгъна писмото и прегледа съдържанието му.

„Скъпи Ръсел,

Ти все още не знаеш защо си се сдобил с това, но ще узнаеш. Ако всичко върви както трябва, сега трябва да седиш в «Ръцете на зидаря» и да ядеш баят сандвич с шунка...“

Ръсел замалко не се задави с баятия сандвич с шунка.

„Ако не е така, значи и двамата сме прецакани, но ако е, дояж си тогава сандвича и отнеси това на долупосочения адрес. Всичко ще ти се изясни. Надявам се.

С цялата ми обич,

Джули“

Ръсел прочете долупосочения адрес — беше на някакъв склад на брентфордското пристанище в края на „Хорсфъри лайн“.

Протегна се да отвори кутийката; при това остави писмото на масата с написаното надолу. На гърба му бе изписано нещо. Ръсел го прочете.

НЕ ОТВАРЯЙ КУТИЯТА — това прочете.

— О — рече той и не я отвори.

Нощта вече прииждаше. Една от онези уханни брентфордски нощи, за които често пишат поетите. Онези нощи, които те карат да си мислиш, че на мили наоколо всички трябва да са си в леглата и да правят любов. Знаете кой — Ръсел ги знаеше.

Въздухът беше напоен с мириза на жасмин, редки екзотични аромати се носеха над Темза от градините на Кю. Великолепието на брентфордското архитектурно наследство улавяше лунната светлина с покритите си с плочки покриви и те си изглеждаха точно както си изглеждаха. Даже още повече. Така, както винаги са изглеждали и, да се надяваме, винаги ще изглеждат.

Ръсел вдъхна нощния въздух. Добро старо място си беше Брентфорд — хората, които не живееха там, никога не биха го разбрали. Във въздуха наистина имаше магия. Може би легендите, които бе чувал, действително бяха истина. За Невил и за Пули и Омали, и за „Летящият лебед“. В такава нощ си мислиш, че всичко е възможно.

И като имаме предвид станалото досега...

Ръсел зави от главната по „Хорсфъри лайн“. От „Спаружената глава“ се носеха звуци на веселие. „Вуду-джаз-котките“ на Папа Легба, които къдреха „грис-грис“ яко с Монти на акордеона.

Ръсел подмина кръчмата и излезе на калдъръмения път, който минаваше покрай преливника и Сидър айънд към развалините на старите докове. Препрочете адреса на лунната светлина.

Хангар 18.

Хрумна му внезапна мисъл. „Защо правя това? — гласеше тя. — Без съмнение тук ще си навлека някоя беля (това беше втора мисъл, която бързо се присъедини към първата). Без съмнение най-добре да метна тоя пакет в Темза и да си ходя (трета мисъл.)“

Ръсел погледна онази стара дяволита луна.

— Нещо става — рече тихо той — и аз съм част от него. Не зная какво, но съм решен да открия.

И тъй, той продължи нататък.

На старото пристанище бяха останали няколко сгради. Не бяха много. Всъщност само три. И две от тях доста занемарени. Третата пък изглеждаше доста потегната. Новобоядисана. Числото 18 бе изписано с ярки цифри близо до върха на покрива. Големи плъзгащи се врати от хангарен тип.

Ръсел се зачуди какъв ли хангар ще да е било това и какъв ли е сега. Хангар за летателни аппарати? Можеше и така да е. В края на краищата първият човек, осъществил полет, задвижван от човешка сила, е бил един бретонски куражлия^[1], макар и да е бил зачеркнат от историята и братя Райт да са получили всичката слава и признание. Типично. Все американците обират славата и признанието.

Не че Ръсел имаше нещо против американците. Ръсел нямаше нищо против никого.

Не беше такъв човек.

Тук беше тихо. От време на време се чуваше вик на чапла. Цамбуруваше някоя съомга. Нещо изсумтяващо в съседния храст. Но навсякъде беше тихо.

Ръсел се отправи към голямата плъзгаща се врата от хангарен тип. Да почука ли? Очакваха ли го?

Можеше ли да го грози опасност?

Това беше мисъл, нали?

Най-добре щеше да е да бъде предпазлив.

Широката крачка на Ръсел се превърна в ситнене. В голямата плъзгаща се врата имаше малка вратичка на панти — той натисна дръжката. Тя поддаде, вратата щракна и се отвори. Ръсел си пое нервно дъх. Това си беше проникване с взлом. Е, не точно с взлом, но ако влезеше, щеше да проникне. Проникването беше ли престъпление? Можеше да е проникване с намерение. Проникване с намерение да проникне. Това нямаше как да е престъпление^[2].

Той бутна вратата и пристъпи в мрака. И тогава изведнъж се случиха suma ти неща, при това страшно бързо. Ръсел усети някакво движение. Чу свистенето на нещо, което замахваше надолу. Отскочи встрани. Чу се остро метално издрънчаване, последвано веднага от вик

на болка, който не излезе от Ръсел. И ръка, която не беше неговата, напипа лице, което беше на Ръсел.

Той стисна китката на тази ръка и я изви силно. Втори вик на болка, малко по-силен от първия, отекна навсякъде, а след него последва порой от молби за милост.

— Къде е ключът за осветлението? — кресна Ръсел.

— Там горе някъде, пусни ме. Остави ме. Ох! Оу! Помощ!

Ръсел заопипва в мрака с ръката, с която не извиваше китки, и напипа ключа.

— Щрак — изщрака ключът и всички лампи светнаха.

— О, о, о! — извика пленникът на Ръсел и продължи: — О, майната му, това си бил ти.

— А това си ти — Ръсел отпусна хватката си и огледа фигурата в краката си. Младеж на неговите години, облечен целият в черно, с дълга рядка коса, дълго мършаво лице, дълго мършаво тяло, дълги мършави ръце и крака, които бяха дълги и мършави. Освен това имаше дълъг мършав нос с тъмни очи, твърде тесен в горния край, за да се чувства удобно, а в долния край — устичка с най-бездържан вид. Която в момента се кривеше от болка.

— Боби Бой, ти какво правиш тук?

— Едва не ми счупи шибаната китка.

— Ти ме нападна с нещо. — Ръсел се огледа в търсене на нещото. То лежеше наблизо. Беше дълго метално нещо. По-точно тръба. — Можеше да ме убиеш с това!

— Ти проникна с взлом.

— Строго погледнато, това не е вярно — аз доста мислих и...

— Карай — Боби Бой се изправи на дългите си мършави крака и заразтрива дългата си мършава китка. — Какво правиш тук?

— Ти какво правиш тук?

— Аз те попитах пръв — и как успя да ми направиш такова нещо? Мислех те за кротък човечец.

— Изкаран съм вечерен курс по жиу-жицу.

— Ти и жиу-жицу?

— Беше грешка — бях се записал за тапицерство, но беше станала никаква чиновническа грешка, а аз не исках да разстройвам никого и си затраях.

— Бил си учтив както винаги.

— Предполагам.
— Та какво правиш тук?
— Дадоха ми нещо да го предам. Нещо важно, така мисля.
— Кой ти го даде?
— Барманката от „Ръцете на зидаря“.
— Онази, дето може да прави шпагат, като стои на главата си?
— Според мен вероятно е същата — кимна мрачно Ръсел.
— Защо ти го е дала?
— Не знам.
— Е, не си ли я питал?
— Нямах възможност. Виж какво, престани да ме разпитваш.
— Знаеш ли какво е?
— Този въпрос е последният, на който ще отговоря.

Програматор.

Устата с безчестен вид зяпна, а твърде сближените, че да се чувстват удобно очи се опулиха.

— Програматорът е у тебе? Я ми го дай да го видя.
— Ще ти дам да го видиш — рече Ръсел, — но няма да ти го дам, докато не ми обясниш какво точно прави той.
— Не мога.
— Значи няма да го получиш.
— О, хайде бе, Ръсел, той е мой. Ще те възнаградя за усилията, ще ти дам пари.

— Пари не ща. Искам... Боже мили, това какво е?!
Ръсел се пулеше и сочеше с пръст. Боби Бой взе да се клати нагоре-надолу пред него в опити да затули гледката.

— Нищо, нищо, не се беспокой. Само ми дай програматора.
— Не е нищо — Ръсел и внимателно изтика встрани Боби Бой.
— Това е... Това е...

— НЛО — въздъхна Боби Бой. — Но то си е мое НЛО.
— Ти си го построил?
— Аз... такова... сдобих се с него.
— Откраднал си го.
— Технически погледнато, да.

Ръсел пристъпи няколко крачки напред и се втренчи в НЛО-то. Всъщност не беше НЛО. Което ще рече, че беше, но в същото време и не беше. НЛО — това е неидентифициран летящ обект, а този обект си

беше съвсем ясен за идентифициране. Беше си съвсем ясен за идентифициране, тъй като това нещо беше, така да се каже, летяща чиния. Но пък летящите чинии влизат в НЛО. Мнозина ги смятат за едно и също. Ръсел беше точно от тях.

— Летяща чиния! — подсвирна Ръсел и това беше, както би казал Джеймс Кембъл, „пълен Адамски“. Около пет метра в диаметър, подпряна на традиционните крачета триножник. Отгоре спретнатото куполче. Няколко илюминатора. Отворен люк и гъзарска разтегателна стълба.

Тази летяща чиния се различаваше от другите, за които бе съобщавано години наред, поради факта, че отстрани бяха изписани определени обозначения. Не загадъчни символи с вероятно венериански произход, а символи, които Ръсел позна веднага. И щом ги разпозна, направо му секна дъхът от ужас.

— Строго погледнато, това не е летяща чиния — рече Боби Бой.

— Това е флюгелград.

— Немска дума — прошепна Ръсел. — А тези символи са...

— Свастики, да. Все още ти секва дъхът, като ги видиш, а?

— Да, така е — Ръсел бавно поклати глава. — Стара е, нали? Всичките му там нитове и болтове и к'вото там. Искам да кажа, изглежда така, сякаш е била построена преди години. И все пак е чисто нова.

— Ако ти разкажа как се докопах до нея, ще ми дадеш ли програматора? — Боби Бой имаше тънко пискливо гласче. Същински хленч. Ако външният му вид казваше „лукав“, и гласът му казваше същото. Е, всъщност не казваше „лукав“, но беше. Такова де, лукав.

— Ако сметна, че си ми казал истината — отвърна Ръсел.

— Лукав си — изрече устата на Боби Бой.

— Искаш ли да се пробваш?

Устата на Боби Бой започна да примляска лекичко.

— Добре. Ще ти кажа всичко. Точно как стана. Мамка му, от колко време умирам да го разкажа на някого, ама просто не можех. Не знаех на кого бих могъл да се доверя.

— Можеш да се довериш на мен.

— Да — съгласи се Боби Бой. — На тебе може да ти се има доверие, Ръсел. Така че ако ти го разкажа, искам да ми обещаеш, че няма да го кажеш на никого.

— Е... — подкани го Ръсел.

— Това е условието на сделката. А сега побързай, преди да ми е дошъл друг акъл.

Ръсел, който се бе почувстввал сигурен, че е спечелил решаващата игра, сега усети, че никакси не я е спечелил.

— Добре де. Заклевам се.

— Добре, заповядай в офиса ми и седни. Имам много за разправяне.

— Добре — потрети Ръсел и последва дългия мършав тип в черно.

Офисът беше подходящо мрачен. Подходящо мрачен за какво? — чудеше се всеки. Но подходящо мрачен, дума да няма. Там имаше мизерно бюро, два ужасни стола и килим, мисълта за който би била непоносима за всекиго. И ужасно, ама ужасно много филмови плакати по стените. И те бяха мрачни, нали бяха за продукции на Фъджпакър. Ръсел веднага надуши откъде са дошли.

— Тия са от „Емпориум“ — рече той. — Свил си ги.

— Спасих ги от разпад в онзи мавзолей. Филмите — това е животът ми, Ръсел, знаеш го.

— Да, знам, искаш да станеш кинозвезда.

— И ще стана. Най-голямата кинозвезда, която някога е съществувала — след като ми донесе програматора. О, да, и още как!

Боби Бой тупна върху един от ужасните столове, който издаде ужасен стон. Ръсел се настани неудобно върху втория.

— Ще пиеш ли нещо? — попита Боби Бой.

— Да, всъщност бих пийнал.

Боби Бой измъкна от чекмеджето на писалището бутилка скоч и две чаши.

Ръсел погледна етикета на бутилката. Беше „Глен Боулскин“. Онова ужасно скъпото, дето господин Фъджпакър си го пазеше в барчето за любимите си клиенти. Ръсел вдигна вежди.

— Виж, Ръсел, няма какво да гоувъртам. Нечестен съм, знам. Винаги съм бил и вероятно винаги ще бъда. Баща ми беше нечестен и дядо ми преди това — също. Всъщност дядо ми беше интересен човек — ти знаеш ли, че той знаеше точния миг на смъртта си?

— Кога ще хвърли топа? — Ръсел прие чашата крадено уиски.

— Да, съдията му го каза.

— Не е смешно.

— Обаче е вярно.

Ръсел отпи от скоча. Досега не го беше опитвал, макар винаги да му се бе искало и наистина да имаше пряк достъп до барчето. Вкусът му беше много добър.

— И така — рече Боби Бой, — ще ти разкажа историята, която ти обещаваш да не издаваш на никого, а ти ще ми дадеш програматора.

— Добре — и Ръсел пак опита скоча.

— Добре — Боби Бой извади пакет цигари, измъкна една, постави я в лукавата си уста и я запали. Издуха дима по посока на Ръсел и започна разказа си:

— Беше преди седмица...

— Кой ден? — попита Ръсел.

— Какво искаш да кажеш с това „кой ден“?

— Искам да кажа — обясни Ръсел — кой ден точно. Искам истината от самото начало.

— Четвъртък — рече Боби Бой.

— Наистина ли?

— Добре де, сряда беше. Няма значение.

— Има. Продължавай.

— Беше миналата сряда. Бях си взел свободния ден по болест.

— На бас, че не си бил наистина болен.

— Добре де, прав си, не бях наистина болен. Виж какво, искаш ли да ме изслушаши или не?

— Продължавай. — Ръсел допи чашата си и се протегна да му я напълнят наново. Боби Бой му сипа едно малко.

— Беше миналата сряда и аз не бях на работа — изкръшках. Всъщност ходих на прослушване — ама наистина ходих! Подбираха актьори за филм по трилърите на Ласло Уудбайн. "Смъртта носеше фланелка на „Моторхед“ по книгата „Смъртта носеше зелен смокинг“. Надявах се да получа ролята на третия заплашителен хулиган в сокака. Не можах да я докопам. Мнозина казаха, че не съм изглеждал достатъчно лукав. Както и да е, много закъснях и затова минах напряко през нивите, като проверявах бараките дали всичките са надлежно заключени.

Ръсел отново вдигна вежда.

— Излезе, че бяха. Когато съвсем изневиделица — вярно, беше толкова тъмно, че нищо се не видеше, доста късно беше през нощта — се разнесе тоя гръм и трясък до Бога. Все едно сдаващи двигатели. Реших, че сигурно е някой самолет, който ей сега ще се разбие. И си спомням, че ми мина през ум: „Добре, че съм им подръка, мога да им помогна.“

Ръсел си вдигна и другата вежда.

— Добре. Е, звукът не беше като от голям самолет. Малък самолет. Може би пренасяше наркотици или нещо от сорта. Но не беше самолет. Огледах се навсякъде — нищичко не видях. После от мрака, ама съвсем от нищото всъщност изскочи онова нещо в хангара. Флюгелрадът се материализира някъде на към двайсет стъпки пред мене и се заби право в земята. Да ти кажа, направо за една бройка не се насрах. И побягнах. Няма какво да те лъжа, че не съм. И ти на мое място щеше да побегнеш. Та потичах малко и по едно време си помислих: Розуел^[3]. Аутопсии на извънземни. Права за заснемане на видео. Колко ли струва един труп на извънземен? И ти щеше същото да си помислиш.

Ръсел поклати глава.

— Не, нямаше да си помислиш същото. Обаче аз си го помислих, пропълзях обратно, скрих се и започнах да наблюдавам. И след малко люкът се отваря, стълбата се показва и ей ги на — излизат. Не извънземни, както очаквах, ами нацистки войници. Типове от SS с униформите му и всичко — слизат и почват да се оглеждат. И като че ли страшно се шашнаха. А после някой почна да кряска на немски, ама много се пеняваше. И аз си викам: тоя глас съм го чувал. И после...

— Излиза Адолф Хитлер — обади се Ръсел.

— Излиза Адолф Хит... Какво, какво?! Това пък откъде го знаеш?

— Нацелих ли го?

— Хммм... Е, той беше, Ръсел. Наистина беше той. Съвсем същият като на снимките.

— Вярвам ти — рече Ръсел.

— Мамка му! Ама той си беше. Та излиза той и слиза по стълбата, и врещи по тия типове от SS, а те продължават да изглеждат съвсем шашнати. И единият влиза вътре и изважда нещо като карта. И те почват да я разглеждат, и после всичките се изнасят с маршова

стъпка. И аз ги гледам как се изнасят, и като вече едвам се виждаха в далечината, пропълзвам и хвърлям вътре едно око. Чакай само да видиш. Цялото е в стари радиолампи и шайби, в скали и лостове. Та значи, седя си вътре и се чудя какво да правя. Това нещо сякаш се е приземило аварийно и си викам: сега дали да не поизмъкна по нещичко оттук-оттам, та да не могат да го поправят, да се обадя във вестниците и да си спретна една сделка? Щото тъй де, това си е новина, нали така? Та почнах да бърникам и да се чудя кое точно да махна и като врътвам тая шайба, не щеш ли, стълбата се прибира, люкът се затваря с тръсък и цялото това нещо почва да се тресе като смахнато. И пак ми се налага да си стискам червата.

Ръсел бе допил второто си крадено уиски и дрънна с чашата си по бюрото. Боби Бой му ливна трето с малката мярка.

— Та си викам: бягай навън, преди товашибано нещо да гръмне. Но после тракането спира, люкът пак се отваря и стълбата се спуска. Тичам аз навънка и тука вече почват смахнатите работи.

— О, тука ли почвали?

— Тука почват наистина смахнатите работи. Щото разбираш ли, вече не е нощ. Вътре във флюгелрада са минали само няколко минути, ама навънка е бял ден. И при това не е следващият ден. О, не. Поглеждам аз навън и всичко е съвсем различно. Флюгелрадът...

— Що все така му викаш?

— Защото е точно това. Намерих наръчника за управление, разни бележки и какво ли не още. В библиотеката намерих немски речник.

— Там не позволяват да се изнасят речници — те са в отдела за справки.

— Свих го — е, и какво? Но успях да си го преведа. Само че това беше по-нататък, чакай първо да ти кажа тогава какво се случи. Излизам аз, но вече изобщо не съм наред онъ парцел. Тоест там съм. Там, където едно време е бил парцелът. А сега там има парк. Хубав парк, а навсякъде около него — спретнати нови къщурки. Обаче футуристични къщурки. Намирам се в бъдещето, Ръсел.

Ръсел направи физиономия, която казваше „да бе, да!“, без той всъщност да го каже.

— Добре де, тогава не го знаех. Флюгелрадът се е приземил посред една туфа храсти и съм доста добре скрит. Заставам връз купола, оглеждам се и си викам, че като съм тук, където и да е това, ще

е добре да поогледам малко. Така че излизам навън да се поразходя. Прекосявам парка и излизам на улицата. И първото нещо, което виждам, е „Ръцете на зидаря“. Почти не се е променила. Сменила си е само името — вече се нарича „Летящият лебед“ — и шосето вече не е Ийлингското шосе, ами е нещо си там щрасе, такова някакво. Немско име, нали така? Доста съм потресен, както се сещаш, но продължавам да се разкарвам. И там, където трябва да е Голямото западно шосе, има огромен търговски център. Ама огромен. Да, да, Ръсел, и има и коли. Летящи коли, няма майтап. Фолксвагени. Обаче едни такива, с увеличена мощност и летят. И се приземяват на паркингите на покрива на търговския център.

— Ами хората? — попита Ръсел.

— Да бе, и хора има. Едни такива много готини на вид. Високи и рузи и наистина много добре облечени. Жените с едни такива рокли на златни люспи. Мъжете във футуристични униформи като в „Стар трек“, обаче със свастики по тях. Смахната работа, а? Е, вече съм бял сигурен, че трябва да съм попаднал в бъдещето, обаче знам, че има един начин да се провери — във филмите все така правят: да намеря будка за вестници и да проверя датата. Обаче будка за вестници няма, щото няма и вестници.

— И как разбра?

— И дотам ще стигна. Целият съм в черно, то е ясно — нали все така си ходя. Защото страшно ми отива, както знаеш.

Ръсел кимна, макар и да не беше съгласен.

— Е, та вървя си аз по улицата и пичовете постоянно ме поздравяват — вдигат си дясната ръка като краткия нацистки поздрав. И аз им отговарям, и после спiram един пич и му викам, такова де, извинявай. И той ми се изпъва в стойка мирно и добива наистина притеснен вид, а аз го питам коя дата сме днес.

— Ей тъй го питаш коя дата сме днес?

— Ми то всъщност си беше много тъпо така, ама всичко беше толкова смахнато, пък и за друго не се сещам.

— И той ти каза?

— Ами той, кажи-речи, я изляя: „Двайс’трети май.“ Коя година, питам го. „2045“ — вика ми той и „сър“ ми вика. „Много добре“ — викам му аз и той пак ме поздравява и си продължава.

— Ама че идиотско. Такива работи на Рийс изобщо не му се случваха в „Терминатора“.

— Ама това беше само филм, Ръсел.

— О, да бе, да, а пък това на тебе ти се е случило в живота. Грешката е моя.

— Още скоч искаш ли?

— Да, моля.

Боби Бой му наля още едно малко.

— Ами каза ми коя дата сме, поздрави и си продължи по пътя. Аз отидох до търговския център. По магазините имаше онова, което човек най-вече би очаквал. Дрехи, такива работи. Само дето в магазините за подаръци имаше всякакви плакати и чаши, и чинии, и какво ли не — всичките с Хитлер. Цели магазини нищо друго не продаваха. В тях не съм влизал. Обаче се натъкнах на един такъв магазин, дето наистина ме заинтересува — като „Тандис“, ама с никакво немско име. Беше магазин за електроуреди, нали разбиращ — телевизори, уредби. Мамка му, Ръсел, да им беше видял бракмите. Такива компютърни игри, че няма да ми повярваш. Холографски образ ти казвам. Хлапетата вътре си играеха на тях, седнали в малки кресълца, обаче не носеха тия тъпи шлемове за виртуална реалност — те си бяха в игрите, които играеха. Край тях бръмчаха космически кораби, навсякъде се стрелкаха лазерни лъчи. И тогава го видях.

— Кого си видял?

— Елвис — рече Боби Бой.

— О, да бе, да.

— Елвис. И Мерилин Монро, и Джеймс Дайн, о, и Марлене Дитрих също. И тя беше там.

— И си пазаруваше?

— Не пазаруваше, Ръсел. Просто ей тъй си стоеше и си приказваше.

— Не ти вярвам — заяви Ръсел.

— Ще ми повярваш, защото не бяха истински. Холограми бяха.

— О, разбрах те, давай нататък. — Ръсел отново отпи от скоча.

— Холограми — тъй че влизам аз в магазина и типът зад тезгая вдига ръка за поздрав и като че се стяга. Та аз тръгвам да обикалям и ги оглеждам тия холограми. Кинозвезди, Ръсел, все едно съм застанал до истински кинозвезди. Мечтата на живота ми, нали ме разбиращ? И

през тях не се вижда. Та продавачът идва и почва да ми се мазни — пита ме с какво би могъл да ми помогне, а аз го питам: „Това пък какво е?“ И той ми обяснява, че била нова компютърна ролева игра, триизмерно караоке един вид. Наричала се „Киберзвезди“. Играеш роля в някой прочут филм заедно със звездите и някой те снима на видео. И всъщност си вътре във филма, разбиращ ли ме?

— Да, схванах картинката — изхихика глупашки Ръсел.

— Не бива да пиеш много от това, много е силно.

— Мога да го понеса — заяви Ръсел, което, строго погледнато, не беше вярно. — Давай, разказвай по-нататък.

— Ми викам му аз на продавача: „Може ли да пробвам?“, и той ми вика: „В кой филм бихте желали да играете, сър?“ И аз му викам: „Кои имате?“, пък той почва да изкарва едни списъци на компютъра и излиза, че аз нищичко не съм чувал за нито един от тия филми — всичките до един са за Славното отечество и за Свободната държава и разни такива работи. И аз му викам: „Аз тия не ги знам“, а оня съвсем се стегна. И аз му викам: „Могат ли киберзвездите да бъдат програмирани да правят, така да се каже, всичко — не да играят някая роля във филм, а просто да правят каквото искаш ти?“

— Че защо ще го питаш това?

— Щото винаги съм искал да чукам Мерилин Монро, Ръсел, затова. Я си го представи на видео.

— Не мога и не искам.

— Ти нямаш въображение.

— Имам, но не като твоето.

— Е, добре де. Обаче оня вика „да“. И си викам: ако мога да се сдобия с един от тия компютри и да го отнеса в моето време, представяш ли си?

Ръсел се опита да си представи, но не успя съвсем.

— Милиони лири — продължи Боби Бой. — Да направиш филм с всичките велики звезди от златното време на киното в главните роли — мъртвите велики звезди — и с мен също, разбира се. Я си го представи.

На Ръсел му се стори, че би могъл да си го представи. Само мъничко.

— Та питам го аз типа: „Колко?“, и той ми вика: „За вас, сър, бесплатно, разбира се.“ Разбира се! Направо в рая попаднах, схващаш

ли? Тоя тип ще ми даде технологията, която може да ме превърне в световна кинозвезда, ако мога да я отнеса обратно вкъщи, разбира се — и срещу нищо! Без пари! И аз му викам: „Добре, абсолютно, много ви благодаря.“ Опакова ми той системата и ми я дава. И после ми вика: „Моля, минете на преглед на ретината“, и аз му викам: „К’во?!“, и той ми показва едно еcranче на тезгяха и ми вика: „Ретината.“ Хвърлям му аз едно око и тръгвам към вратата. И тогава целият свят изведнъж пощуря, да му се не види. Искам да кажа, още повече пощуря. Като гръмнаха ония ми ти аларми, като засвяткаха ония ми ти лампи! И аз като духнах! Търча аз, изтърчавам навън от търговския център и хващам някогашното шосе за Ийлинг. А от небето пада една черна кола и от нея излизат тия огромни метални гадове — едни такива като роботи — и се юрват да ме преследват. Трябва да ти кажа и това, Ръсел, а не бих го казал на всекиго: насрах се в гащите.

Ръсел избухна в нещо, което би могло да бъде описано единствено като „пиянски смях“.

— Да, смей се ти, смей се, ама да ги беше видял тия чудовища!

Ръсел спря да се смее. Беше ги видял — преследваха прекрасната блондинка, облечена в златно, в „Маймуната на Тот“.

— Продължавай — подкани той Боби Бой.

— Търчах. Както ти казвам. Обратно към флюгелрада. Загубих големите черни чудовища в парка и се качих обратно на борда. Но не знаех какво да правя. Не знаех как се борави с това чудо. Нямах наръчник за управление.

— Наръчник за управление — Ръсел се разхили пак.

— Престани да се хилиш, твойта мама. Поркан си, да му се не види.

— Не съм поркан. Давай, кажи ми какво стана по-нататък. Всичкото това страшно ми харесва. Е, известна част от него.

— Исках само да избягам. В онзи момент не ми пушкаше дали напред или назад. Всяко време ми вършеше работа. И затова почнах да натискам копчета и да дърпам лостове и после почнаха да тропат по корпуса. Напиках се.

Ръсел се преви одве.

— На бас, че хич не е воняло вътре.

— Без майтап. Обаче я запалих. Някакси успях да я запаля, и то така, че тръгна на обратно. Знам, ще кажеш „удобно“. Ама да ти кажа,

така си беше. И се върнах пак тука. Точно там, откъдето бях тръгнал. Само дето... и това е хубавото — хубавото, дето докара тука проклетия му флюgelрад с флюgelрад, в тоя хангар. Върнах се един ден по-рано, отколкото тръгнах.

— Вторник, ще рече.

— Точно така.

— Съвсем не.

— Не, да му се не види, така си беше.

— Не, да му се не види, не беше така.

— Беше.

— Не беше.

— Беше.

— Не беше — рече Ръсел, — защото във вторник ти беше на работа.

— Знам. Видях се. Надникнах през прозореца и, да ти кажа, се видях.

— Всичко това е пълна лъжа. Макар че...

— Бая се притесних — продължи Боби Бой, — защото тогава аз бях двама души. И после се замислих: как така? Винаги ли ще бъдем двама?

— И двама ли сте? — Ръсел се протегна към бутилката. Боби Бой я изтегли извън обхвата му.

— Не, другият ме догони, нали разбираш?

— Според мен така не може.

— На кой му пука какво мислиш ти?

— Точка за тебе — Ръсел пак се преви на две от смях.

— Върнах се, преди Хитлер и доверениците му да са пристигнали, така че имах време, нали ме разбираш. Времето беше на моя страна. Така че прикрих флюgelрада с клонки и ръждиво желязо, с такива разни работи, а после отидох и взех назаем пикапа на Лио Феликс.

— Отмъкнал си го.

— Случайно не съм го отмъкнал. Той ми е дружка и ми го даде.

— И натовари флюgelрада и го докара тук?

— Точно това направих.

— Е — рече Ръсел, — всъщност не зная какво да ти кажа.

— Би могъл да кажеш: „Какъв герой си ти, Боби Бой.“

— Бих могъл — рече Ръсел, — ама няма. И какво стана по-нататък — или това е краят?

— Не, не е съвсем краят. След като докарах тука стария флюгелрад, взех душ и се преобух в други панталони, се золових да бърникам апаратурата на „Киберзвезди“.

— Ъ-ъ, само да те питам нещо — прекъсна го Ръсел. — Докарал си флюгелрада тук. Но кой иначе е собственик на този хангар?

— Аз.

— Ти?!

— Татко ми го подари за осемнайстия рожден ден — щях да го правя мое собствено филмово студио.

— О, да, бе — рече Ръсел. — Татко ти е собственик на пивоварната, нали? Ама аз си мислех, че вие с него...

— Нещо сме се поспречкали. Да, той ме изключи от завещанието си и въобще. Не ми се говори за това.

— Извинявай, че го споменах. Давай нататък за апаратурата на „Киберзвезди“.

— Ами разопаковах я, сглобих я, включих я в контакта, прочетох инструкциите и после...

— И после?

— Открих, че проклетият програматор липсва. Няма го в кутията. И не мога да накарам това нещо да проработи.

— Гадост. След всичко, през което си минал — толкова нечестно и въобще.

— Хубаво го рече, Ръсел. Та си помислих: няма как иначе, ще трябва да скоча напред до 2045-а и да се сдобия с програматор.

— Значи тоя, дето е у мене, няма да ти трябва.

— О, ще ми трябва, защото флюгелрадът нещо вече не ще да работи. Според мен му е свършило горивото или каквото ще да е там. Довечера смятах пак да му се пробвам и не щеш ли, ти се появи.

— И ти се опита да ми сцепиш главата с тръба.

— Ама такова, можеше да бъдеш кой ли не, можеше да бъдеш...

— Можеше да бъда Хитлер или някой от хората му.

— Много си прав, дявол го взел. Но всичко завърши добре. Дай ми програматора, Ръсел, моля те — и Боби Бой протегна ръка.

Ръсел се изтегли от обхватата на ръката и се почеса по носа.

— Де да знам — рече бавно той.

— Как така де да знаеш? Разказах ти всичко както си беше и ти се съгласи да ми дадеш програматора. Какво толкова има да знаеш?

— Ами бая, както излиза. Като например обстоятелствата, при които аз стигнах дотук.

— Ти си поркан, Ръсел.

— Само мъничко, само мъничко. Но как аз се натъкнах на програматора — това вече беше много странно. Трябва да има причина за това, че ми го дадоха лично на мен. Аз съм замесен във всичко това или ще бъда замесен.

Боби Бой кимна с дългата си мършава глава.

— Виж какво, Ръсел, недей да ми го даваш.

— Какво? — възклика Ръсел.

— Просто ми го дай назаем. Нека си остане твоя собственост, става ли? Твой си е — става ли? Но просто ми го дай назаем.

— Предполагам, че това не би могло да причини вреда — Ръсел затрака с чашата си и Боби Бой припряно я напълни. Чак догоре.

— Значи се разбрахме. Ще бъдем партньори, щом искаш. Като Мърчант и Айвъри или Метро, Голдуин и Майер, или ъ-ъ...

— Пърл и Дийн? — предположи Ръсел. — Ние пък можем да се кръстим „Ръсел и Боб“.

— Или „Боб и Ръсел“.

— На мен пък ми харесва „Ръсел и Боб“.

— Виж, Ръсел, всъщност няма значение, да му се не види. И за двама ни ще паднат милиони лири. Ще оформя договора.

— Аз ще оформя договора.

— И двамата ще оформим договора — заедно. А сега ако бъдеш така любезен да ми дадеш назаем твоя програматор, ще ти покажа нещо, което никога няма да забравиш.

Ръсел събори чашата със скока, падна от стола и рече:

— Може ли първо да ти използвам тоалетната?

[1] 1859 г., Чарлз Давстън — Икар, полетял със своя „Грифин 4“ — орнитоптер, задвижван от педали. Чертежите могат да се видят в постоянната експозиция в Брентфордската библиотека „НИЕ БЯХМЕ ПЪРВИ“. ↑

[2] Като нищо може да е нахлуване. ↑

[3] Град в САЩ, за който се предполага, че през четирийсетте години там е катастрофирал извънземен кораб и са намерени тела на пришълци. Бел. прев. ↑

10

ПАРИТЕ — ТЕ ВЪРТЯТ СВЕТА, ПЪРВИ ДУБЪЛ

Със сигурност това беше нещо, което Ръсел никога не би могъл да забрави. И не само едно нещо, а цяла камара отделни неща. Боби Бой нагласи апаратурата на „Киберзвезди“, взе програматора и се заигра с него. Приличаше малко на ония неща с радиоконтрол, с джойстик и копчета, с които се управляваха ръцете и краката на холограмите, и с микрофон на гърлото, така че като говориш, казаното от тебе излиза от устата на холограмите с техния глас. Наистина беше невероятно. И холограмите бяха наистина невероятни. Изглеждаха толкова истински, мътните да ги вземат. Боби Бой бе инсталирал една видеокамера и те поред играха редом с най-големите звезди от златното време на Холивуд. Боби Бой излезе насреща на Силвестър Сталоун (в облика на Роки) и го нокаутира в един-единствен рунд. Ръсел танцува с Джинджър Роджърс. Изиграха откъси от какво ли не — от „Падението на дома Щър“ до „Звуците на музиката“. Песни от филмите и смях отекваха из целия Хангар 18, а във и от видеокамерата влизаха и излизаха касета след касета.

Беше пет сутрина, когато Ръсел се прибра вкъщи залитайки и се строполи на леглото си. Беше три следобед, когато се събуди.

И хич не му беше добре. Погледна будилника на нощното шкафче и от пресъхналите му устни се откъсна сподавен вик.

Закъснял за работа. Беше закъснял за работа! Никога през живота си не беше закъснявал за работа. Беше разочаровал службата, беше разочаровал колегите си, това беше ужасно. Ужасно!

Ръсел провлачи крака извън леглото и зарови лице в ръцете си. Наистина я беше оплескал. Каква безответственост! Ще трябва да се извини на всички. Може би да занесе на господин Фърдженакър бутилка от най-любимия му скоч — в края на краищата...

Ръсел изстена. Беше прекарал ноцта в пиене на крадено уиски, игра с крадена техника, записваше каквото му дойде на нещо, което просто няма как да не беше крадена видеокамера. Беше си чиста проба престъпник. Ужас. Ужас!

Стаята ту идваше на фокус, ту излизаше от фокус. Още по-голям ужас някакси бяха всички онези въпроси, на които не знаеше отговорите. Какво щеше да стане? По какъв начин беше свързано с барманката от „Ръцете на зидаря“? Как така тя беше попаднала в бъдещето и къде беше сега? Дали беше в безопасност? Дали онези дрънчащите не я бяха настигнали? Ами Хитлер? Този човек демон се вихреще на свобода по улиците на Брентфорд. А улиците на Брентфорд един ден щяха да носят немски имена в едно бъдеще, управляемо от нацистите. „Ужасно“ надали беше достатъчно силна дума. Ако на Ръсел би могла да му хрумне някоя по-ужасна, щеше да му хрумне.

— Трябва да вървя на работа. — Опита се да стане, но хълтна обратно в леглото. — О, Божичко! Какво направих?!

Беше изпаднал в немилост и то в голяма-преголяма немилост. Ето какво.

С много пъшкане и стенания и сума ти залитания насам-натам Ръсел напусна спалнята си, после и къщата и се запрепъва към „Фъджпакърс“.

Денят отново беше от слънчевите. Брентфорд, както обикновено, чупеше всички рекорди, като става въпрос за горещи лета. Отвъд реката дъждът се изливаше над Кю, а в далечината над Чизуик тегнеше гъста мъгла. Оттам, където се препъваше Ръсел, не бихте могли да видите Хаунслоу, но беше почти сигурно, че там вали сняг.

Ръсел бутна тежката църковна порта и откри, че е заключена. Бутна я пак. Тъй.

— Какво става? — запита се той.

На тежката черковна порта беше забодена бележка. Не беше онази бележка, която преди няколко века бе забол Мартин Лутер. Она я беше вътре, във витрина. Това беше нова бележка. Беше написана с почерка на Франк. И гласеше:

ЗАТВОРЕНО

ПРИ СПЕШЕН СЛУЧАЙ
МОЛЯ ВИ СВЪРЖЕТЕ СЕ С ФРАНК
В „РЪЦЕТЕ НА ЗИДАРЯ“

— Какво? — възклика Ръсел. — Какво е всичко това?

Срамота, че не му бяха казали — ами нали той току-що бе минал покрай „Ръцете на зидаря“ и въобще...

Ръсел се опита да се врътне на пета, но този път нещо не успя съвсем и затова един вид се препъна в кръг и после потътри нозе.

От „Ръцете на зидаря“ се носеха звуци на буйно веселие. Ръсел бутна вратата и тя се отвори, без изобщо да се опъва. Щом се вмъкна вътре, избухна мощно „ура“.

— Ъ? — заекна Ръсел.

— Той наш другар е и добър, и весел — ревна тълпа гуляйджии. Ръсел ги огледа с кръвясали очи. Докато ту влизаха във фокус, ту излизаха, той успя да различи Боби Бой и Морган, и Франк, и стария Ърнест, неколцина купувачи на продукции, каквито от бая време не беше виждал. И русокосата барманка. Джули, нали така беше?

Ръсел пак рече „Ъ?“ и старият Ърнест закуцука към него.

— Ти си гений, момчето ми — рече стария Ърнест и потупа немощно Ръсел по гърба. — А когато аз кажа „гений“, знам за какво говоря. Съществува вдъхновен човек, а съществува и гений — вдъхновеният си е много хубаво нещо, но геният си е гений. А аз ги разбирам тия работи, аз...

— Какво става? — попита Ръсел.

Старият Ърнест се обърна към тълпата, която вдигна чаши в чест на Ръсел.

— Той пита какво става — момчето, което спаси компанията. Геният. Пийни едно, пийни. Шампанско, Джули, миличка, още шампанско.

Ърнест забута Ръсел към бара.

— Объркан съм — рече Ръсел.

Боби Бой му се ухили.

— Каква скромност.

— Какво?

— Всичко им разказах — обясни Боби Бой. — За твоето изобретение.

— Моето какво?

— Твоето изобретение. Твоето холографско изобретение — системата „Киберзвезди“, която си изобретил. Онази, която снощи ми демонстрира.

— Аз?!

Боби Бой направи физиономия, която казваше: „Карай, после ще ти обясня всичко“, без всъщност той да го казва.

— О — сепна се Ръсел. — Онова изобретение.

— Да, онова изобретение. И как обсъждахме приложенията му, и кого да вземем за режисьор на тоя фильм, който ще е най-големият блокбастьер на всички времена. Като не броим продължението му, разбира се. И как ти предложи господин Фъджпакър за режисьор.

— О — рече Ръсел. Много тихо „о“ при това, един вид тихо като стенание „о“. Не беше предлагал нищо подобно. Макар наистина да си спомняше как бе приказал на Боби Бой колко много искал да помогне на господин Фъджпакър.

— И сега всички празнуваме.

— Да — съгласи се Ръсел, — така си е.

— А аз наистина искам да ти благодаря — обади се русокосата красавица зад бара.

— Наистина ли? — Ръсел се опита да фокусира поглед върху нея и при следващия опит успя без никакви усилия.

— Защото ми даде главната роля — винаги съм искала да се снимам в киното.

Ръсел хвърли поглед към Боби Бой, който вдигна вежди и чаша.

— Наздраве — рече Боби Бой.

— Искаш ли шампанско, Ръсел? — попита барманката.

— Не — отвърна Ръсел. — Само минерална вода „Перие“. И сандвич.

— Веднага — прекрасната барманка се усмихна на Ръсел с такава усмивка, че взе да го пари навсякъде. По най-приятен начин.

Боби Бой набута лукавата си малка устица току до ухото на Ръсел.

— Недей да ми благодариш сега — прошушна му той.

— Е — усмихна се Франк и тупна Ръсел по гърба. — Реквизитор! Прекрасно!

— Реквизитор? — попита Ръсел.

— Много ти благодаря — рече му Франк. — За това, че отново ме направи реквизитор. Ще е също като едно време в „Пайнууд“. Тия твои холограми пушат ли? Защото наистина много бих искал да запаля цигарата на Мерилин Монро.

— Сигурен съм, че това може да се уреди.

— Голям джентълмен си ти — обади се Морган и взе да го тупа там, където не го тупаше Франк. По гърба де, нищо лично. — Повишение.

— Повишение ли?

— Ами сега аз отговарям за „Емпориум“ — управител съм. Сега Франк ще бъде реквизитор на филма.

— О, да, вярно.

— „Перие“ и сандвичи, Ръсел — Джули тикна в ръката на Ръсел чаша и бутна пред него великолепно блюдо със сандвичи. — Ако искаш още нещо, само ми свирни. Свирни ми, а? Като в онът филм.

— „Да имаш и да нямаш“ — обади се Франк. — Лорен Бъкол, веднъж ѝ спрях такси.

— Сигурен ли си, че не си карал таксито? — попита старият Ърнест. — Приказваш съвсем като някой смотан таксиджия.

Ръсел отпи от минералната си вода.

— Я чакайте — възклика той изведнъж. — Господин Фъджпакър е режисьорът, Морган управлява компанията, Франк е реквизитор, Боби Бой...

— Играе главната роля — обади се Боби Бой, — че какво друго?

— Че какво друго, точно така. Ами аз какво правя тогава във всичкото това?

— Продуцираш — отвърна Боби Бой. — Ти си продуцентът.

— О — възклика Ръсел. — Продуцентът. Това наистина е много важна работа, нали?

— Кажи-речи, по-важна не може да има.

— Освен тази на режисьора — обади се Ърнест. — Но пък режисьорът никога не би могъл да режисира, ако продуцентът не продуцира.

— Е — рече Ръсел. — Значи това си го бива и е важно, нали така?

— Прав си — изтъкна Ърнест. — Толкова си прав. Гений такъв.

Отново вдигнаха чаши и изпяха още един стих от „Той наш другар е и добър, и весел“. Същият като първия. Все едно „Той наш другар е и добър, и весел“ има само един стих. И припевът, разбира се, който е „И всички ние го твърдим“.

— Благодаря — рече Ръсел. — Много благодаря.

— Не, ние ти благодарим — казаха „всички ние“.

— Ъ-ъ, Боби Бой? — обади се Ръсел, докато пиеше минерална вода и дъвчеше сандвич, който съдържаше прясна шунка. — Какво точно прави продуцентът?

— Намира парите за филма.

— О, значи това прави.

— Това прави.

— И как го прави? Как точно?

— Намира спонзори, които да инвестират във филма. Един вид купуват акции. После те получават процент от печалбите. Би трявало да е абсолютно просто като фасул, като се има предвид онова, което ще предложим ние. Я кажи за снощи, а? Ти и Елвис, а? Какъв дует!

— О, да, за Елвис бях забравил.

— Значи това ще правиш. Ти си герой, Ръсел — сега Боби Бой говореше с доверителен тон, което ще рече шепнешком. — Оставих на тебе да обереш всички лаври. Ами не можех да им кажа истината, нали? Те никога нямаше да ми повярват, но по този начин ще стане — показвах видеозаписите на Ърнест и той се нави. Това ще спаси и неговата компания, и работата на всекиго от нас. В процеса на което ще забогатеем. Ти си герой.

— Герой — Ръсел се ухили. — Много ти благодаря. Герой, да бе. Леле-мале.

— Ето на — рече Боби Бой. — Заслужаваш го, успя.

— Страшно ти благодаря.

— Няма проблеми.

— Тъй, тъй. Виж какво, Боби Бой. Само едно нещо. Като продуцент всичко е на моя отговорност, нали? Искам да кажа, филмът не може да бъде заснет, освен ако аз не намеря парите, нали?

— Точно така.

— И колко пари трябва да намеря аз?

Боби Бой се поглади по дългата мършава брадичка.

— Към четирийсет милиона лири трябва да стигнат.

Щом Ръсел се строполи, тълпата един вид се разцепи. Но после се насъбраха около него и всичките имаха угрожен вид. Много угрожен вид — в края на краишата той беше продуцентът.

— Добре ли си, Ръсел? — промълвиха те. — Кажи нещо, добре ли си, Ръсел?

11

ПАРИТЕ — ТЕ ВЪРТЯТ СВЕТА, ВТОРИ ДУБЪЛ

Управителят в банката на Ръсел го огледа през стъклата за далечни разстояния на бифокалните си очила.

— Четирийсет милиона лири, казваш? — рече той.

— Плюс-минус — отвърна Ръсел. — Още не сме го изчислили в подробности.

— Разбрах. — Банковият управител извади лист хартия, който в занаята наричат „булетин“, и плъзна поглед нагоре-надолу по него. — В сметката си имаш хиляда сто и една лири — посочи той. — Всъщност тази сума доста лесно се запомня.

— Цял живот съм ги спестявал. Да купя на мама ескалатор. Почти съм ги събрали.

— А според протоколите никога не си превишавал кредита си.

— За такова нещо не бих посмял и да си мечтая.

— Да си мечтаеш — не, предполагам, че не би.

— Не и аз — рече Ръсел.

— Не, не и ти. Но... — банковият управител направи „кхъ-кхъ“.

— Искаш да ти отпусна заем от четирийсет милиона лири в аванс?

— Опитахме и другаде. Съдружникът ми Боби Бой се обади в Холивуд. Опита се да се свърже с господин Спилбърг. Но господин Спилбърг не му се обади. А Уолт Дисни явно е мъртъв. Макар че „Уолт Дисни“ продължава да произвежда филми. Това не го разбирам съвсем.

— Според мен ти и финансите не ги разбираш съвсем, нали така?

— Не отбирам от тях много-много. Но нали видя видеозаписите. Без съмнение виждаш потенциала.

— А, да, видеозаписите. Ония, дето би Арнолд Шварценегер на канадска.

— Биваше си го, а?

— Да, много вдъхновен беше. Изглеждаше малко...

— Пиян — довърши Ръсел. — Да, пиян бях, признавам. Но и ти щеше да се напиеш, ако беше там и беше осъзнал потенциала и въобще.

— Аз не пия — заяви банковият управител. — Аз съм член на „Братството на Плимут“. Ние не пием. Нито пък даваме по четирийсет милиона заем на пияници.

— Алистър Кроули не е ли бил също от „Братството на Плимут“?

— попита Ръсел.

— Измитай се от банката ми и хич не се връщай.

— Ами заемът?

— Освен това и не псуваме — додаде банковият управител, — но в твоя случай съм готов да направя изключение.

— Тогава ти благодаря, че ми отдели време, а сега ще си ходя.

Ръсел потътри още малко крака. По улиците на Брентфорд. Всъщност никой нямаше да му даде четирийсет милиона лири назаем. Това си беше дивотия. И изобщо, цялата тая работа си беше дивотия. Четирийсет милиона лири! Снимане на филми! Холограми и пътешественици във времето! Дивотия. Също като сюжета на някоя тъпа, ама наистина тъпа книга. Като ония опашати истории за Пули и Омали. Изобщо не беше като в живота. Глупотевини.

Глупотевини ли? Ръсел престана да тъти нозе на ъгъла на някаква улица. Какво беше всичкото това? В какво се беше забъркал? Всичко започна оттам, че тръгна да търси „Летящият лебед“, за да провери дали Невил и Пули и Омали наистина съществуват. А сега той, Ръсел, господин Най-обикновен, господин Здрав Разум, се беше забъркал в също толкова голяма дивотия като ония, в които се предполага, че са се забърквали Пули и Омали в някакво митично минало на Брентфорд.

Дали в това място нямаше нещо? В този град?

Ръсел въздъхна. Имаше нещо. Но сега хора разчитаха на него. Старият Ърнест. Всички във „Фъджпакърс“. Залогът беше работата на хората. Компанията щеше да пропадне, ако той не сколасаше — той носеше цялата отговорност. А технологията си беше истинска.

Наистина вършеше работа. Наистина с нея можеше да се направи филм. И то такъв, дето щеше да се продава като за световно.

Но четирийсетте милиона си бяха проблем.

Четирийсет милиона!

— Четирийсет милиона — повтори Ръсел. — Ама я задръж, на нас не ни трябват четирийсет милиона. Изобщо не ни трябват никакви милиони. Всичко, което ни трябва, е една камера и малко прожектори. На звездите няма да плащаме нищо — те са холограми. Боби Бой и Джули могат да играят и да си получат парите по-късно. Всички могат да си получат парите по-късно — от печалбите. Камера и малко прожектори — това е всичко, което ни трябва. Можем да снимаме филма направо тук. От Боби Бой — студиото, от Щрнест — декорите. — Разбира се, сценарий всъщност нямаха. Но това можеха да го измислят. Четирийсет милиона лири! Просто Боби Бой се опитваше да си напълни джоба.

— Можем да го направим — отсече Ръсел. — Това можем.

Ръсел се върна във „Фъджпакърс емпориум“ с бодра пружинираща походка. Боби Бой беше горе, в офиса на стария Щрнест. Пиеха от скъпия скоч.

— О-хо-хо! — възклика Щрнест, щом Ръсел влезе. — Намери ли мангизите?

— Не като такива — отвърна Ръсел.

— Е, трябва да побързаш малко. Ние с Боби Бой почти довършихме сценария.

— Така ли?

— Точно така. И е направо убиец. Кръв, черва,екс и плюс-пляс. Но със силен социален претекст — или подтекст, или к'вото щеш там.

— И много епизоди, в които да ти се намокрят очите — обади се Боби Бой. — Много рев. Поради патоса.

Не мога да намеря парите — заобяснява Ръсел. — Никой няма да ми даде на мен четирийсет милиона. Прекалено много са. Банковият управител се държа наистина грубо — каза ми да си... такова, че не се интересувал.

— Значи сме обречени — въздъхна Щрнест Фъджпакър. — Компанията потъва като „Титаник“. Всички сме разорени. Срам и

мизерия. Как изобщо ще можеш да търпиш сам себе си по-нататък? Аз знам, че не бих могъл.

— Не ни трябват пари — рече Ръсел.

— Не ни трябват ли? — възрази Ърнест. — Много глупаво изказване. А аз ги разбирам тези работи, аз сам правя много тъпи изказвания.

— Пари не ни трябват — констатира Ръсел. (Констатира, лелеле!) — Ако вземем назаем четирийсет милиона, ще трябва и да връщаме четирийсет милиона плюс лихва. Ако не вземем назаем нищичко, нищичко не трябва и да връщаме. Цялата печалба си е наша.

— Това наистина ми прозвуча добре — рече Ърнест. — Но как ще направим филм без финансиране?

— Е, малко финансиране ще ни трябва — колкото да платим за камера, лента и някой и друг прожектор.

— Никакъв проблем — рече Ърнест. — Познавам разни хора в занаята, тези неща мога да ги наема.

— А единствените актьори са наш Боби Бой и Джули — единствените актьори, на които се налага да платим.

— Всъщност филми така не се правят — възрази Ърнест, — но това наистина ще е много специален филм. Чакай да врътна един-два телефона.

— Я задръж! — викна Боби Бой. — Аз съм вътре в цялата тая работа! И аз ще играя главна роля редом с най-големите звезди на Холивуд. Искам да ми се плати, и то яко. Истински холивудски хонорар — няма да работя за по-малко от пет милиона. Не ви искам много.

Ърнест се почеса по старата глава. Люспички от скалпа му се надигнаха и се зареяха навсякъде из малкия офис — увиснаха във въздуха един вид — по най-неприятен начин.

— Оценявам това — рече той. — Който се труди, заслужава да спечели и прочие подобни. Но това не зависи от мене, разбира се, аз съм само режисьор. Това зависи от Ръсел. А пък използваме техниката на Ръсел и продуцент също е Ръсел.

Боби Бой заби в Ръсел поглед, остьр като кинжал. Бая голям кинжал, че и остьр при това.

Ръсел изобщо не му отвърна с поглед кинжал. Но се ухили на Ърнест. Ърнест наистина се бе променил. Вече не дуднеше. Беше концентриран. Концентриран до смърт. Ръсел наистина обичаше този

дъртак. Чувстваше, че при никакви обстоятелства не би го разочаровал.

И забеляза как Щрнест му намигна с голямoto си увеличено око.

— Аз съм продуцентът — натърти Ръсел. — Така че аз отговарям за финансите.

— Разбира се, ако не си доволен, Боби Бой — рече Щрнест, — предполагам, че можеш да се откажеш. Да напуснеш снимачната площадка, така да се каже. Вероятно ще успеем да ти намерим заместник. Може би Ръсел би искал и да играе главната роля, освен дето е продуцент.

— Ами... — проточи Ръсел.

— Само се пошегувах — рече Боби Бой. — Разбира се, че Ръсел командва, финансовата отговорност е негова. Каквото той каже, това става.

— Добре казано — възклика Щрнест. — Значи почвам да въртя телефоните.

И ги завъртя. Обади се на този и на онзи, уреди това и онова и когато това, онова и другото бе уредено, затвори телефона и се усмихна на Ръсел.

— Тръгна ни работата със страшна сила — заяви той. — Мога да наема за нас камера, разбира се, „Панавижън“, на абсолютно най-ниската цена, освен това намерих прожектори и лента. Можем да снимаме целия филм направо тук, в Брентфорд — на открито и в студиото на Боби Бой.

— Блестящо — възхити се Ръсел. — Знаех си, че можем да се справим.

— Естествено, че можем. Трябва ми само чек.

— Чек ли? — попита Ръсел.

— Чек от тебе. Щото аз нямам никакви пари, нали така? А ти си продуцентът и поемаш цялата финансова отговорност.

Боби Бой се ухили злорадо.

Ръсел отново издаде онова стенещо „о“.

— Колко? — попита той.

— Хиляда сто и една лири и едно пени — отвърна Щрнест. — Много лесно се помни. Наистина.

12

ОЩЕ ОТ ОНЕЗИ ИСТОРИИ ОТ ПАПКА 23

И ето как стана тъй, че майката на Ръсел не се сдоби със своя ескалатор. Не се сдоби с него, но няма-

ше нищо против. А нямаше нищо против, защото представа си нямаше, че Ръсел има намерение да ѝ купи такъв, пък и дори да беше знаела, пак нямаше да има нищо против.

Тя беше любезна до смърт — такава си беше майчицата на Ръсел. Голяма част от любезността му идваше по нейна линия. Така че тя нямаше да има нищо против. И не само защото беше любезна, а и защото живееше в бунгало.

Разбира се, Ръселовите хиляда сто и една лири и петдесет пенса (сумата вече не се помнеше толкова лесно, защото беше натрупала малко лихви) нямаше да стигнат за финансирането на цял филм. Той трябваше да се бръкне за много повече. Но нали си беше Ръсел и нали си беше любезен, и нали си беше работяга (и въобще), той щеше да ги намери. Но не точно в този момент.

Точно в този момент аз бих искал да ви разкажа една история, която ми разказа мой близък приятел. Той ми я разказа, след като аз му разказах онази история, която ми разказа чичо ми Джон, за онзи човек, който всъщност изобщо не беше човек.

Причината да ви разкажа тази история е, че тя играе голяма роля в онова, което не след дълго ще се случи с Ръсел. А и да не играеше, тая история си е трепач отвсякъде.

Моят близък приятел се казва господин Шон О'Райли и знам, че сега ще ми кажете: „О, да бе, да, Боб. Шон О'Райли, как пък не!“ Но той е действителна личност и наистина се казва така, а да си Шон О'Райли крие известни проблеми.

Например преди една-две седмици той излязъл по кръчмите в Брайтън. Последният звънец бил ударил и барът вече не приемал поръчки. Шон, за когото вечерта тепърва започвала, тръгнал да търси клуб с по-цивилизовано работно време, където би могъл да намери

музиканти и дами, които да се привържат към него. И се натъкнал на клуб „Шамрок“^[1]. Вижте, тъй като е от ирландски произход, а освен това е и господин Шон О’Райли, той заключил, че вътре биха го посрещнали с „добре дошъл“, и пристъпил към завързване на приятелски разговор с бияча (или „портиера“, както той предпочитал да го наричат). Този приятел с доста яко телосложение се съгласил да пренебрегне обичайните формалности, да приеме пет лири премия за което и да запише Шон О’Райли за член.

— Как’с’кайш? — попитал портиерът.

— Казвам се Шон О’Райли — отвърнал Шон О’Райли и незабавно бил изтласкан от сградата въз основа на това, че „си правел ташак“.

Историята не е кой знае каква, знам. Но е истинска, а проблемът с истинските истории е, че обикновено не са кой знае какво. Но тази, която Шон ми разказа в отговор на онази, която му разказах аз, е съвсем друга работа. Това е странна и злокобна история и отново отправям предупреждение към нервно предразположените — тия мухльовци, дето им става лошо, като гледат филми с много тепане или екзекуция на живо (трудно е да се повярва, знам), — че сега му е времето да се прехвърлят на следващата глава.

Е, след като се отървяхме от тая паплач, давай да почваме с мътните и кървавите.

По времето, когато Шон изслушал всичките мътни и кървави, от които се състои въпросната история, той седял в спешното отделение на брайтънската поликлиника. Шон поправяше покриви и както ще ви каже всеки, който някога е поправял покриви, хората, които поправят покриви, периодично падат от тях. Един вид прерогатив на професията. Шон поправял покрива на един гараж, паднал и си изкълчил глезена.

Вижте сега, онези, които никога не са поправяли покрив и никога не са падали от такъв, но са седели и чакали в спешното, ще ви кажат, че около петдесет процента от народа, който седи и чака там, е с изкълчени глезени. Това не е, защото те всички поправят покриви, нали разбирате, а е, защото човек най-често си поврежда крайниците. Ръцете и краката. Една сестра ми го каза веднъж, докато седях и чаках да ми погледнат изкълчения глезен. (Не бях паднал от покрив, но се бях спънал в една от дупките, за които никой не иска да поеме

отговорност, в уличката, която не смее да си каже и името, но на която живея.)

— Най-вече ръцете и краката — каза ми тя. — А ръцете и краката са от второстепенна важност, така че се налага просто да седите и да чакате. — И добави: — Желаете ли да ви дам за четене списание „Хелоу!“? Оня брой, дето има за Джеймс Хърбърт.

На Шон не му се наложило да чака, за да му погледнат изкълчения глезен. Защото Шон бил подучен от един свой приятел санитар как да те прегледат незабавно в спешното, ако и да си само с изкълчен глезен. Шон ме открехна на този номер и аз на свой ред ще ви открехна и вас.

Номерът е да ПИЩИШ!

Да пишиш колкото можеш по-силно и без да спираш. Докторите и сестрите не търпят писъци в чакалните — това ги разстройва и нервира другите пациенти. Това е номерът, ама си го дръжте за себе си.

Така че Шон се раззвирил като смахнат и го откарали в кабинета, направили му инжекция, както и нещо доста приятно. И докато си лежал там и чакал резултатите от рентгена, подочул разговора от съседната кабинка — между старец и свещеник. И същността на този разговор е същността на разказа на Шон, който по-късно има връзка с Ръсел.

И ето какво подочул Шон:

Старецът много пъшкал и Шон успял да различи, че му четат Последните слова. После старецът проговорил.

— Трябва да ти го кажа, отче — рекъл той. — Да ти го разкажа открай докрай.

— Както желаеш, синко.

— За мен всичко започна преди няколко години. По това време живеех на север, в град X...

— В град X...?

— „X“ като хамстер.

— О, този град ли? Продължавай тогава.

— Бях главен фитиловач в една свещоливница — положение, носещо значителна отговорност и престиж. Тогава много врати бяха отворени за мен, дори и някои, на които пишеше „затворено“. Но съдбата е капризна, а човек открай време е подвластен на плътските

желания — и аз се събрах с лоша компания и се включих в прояви на пиянство и разврат.

— Би ли искал да разкажеш по-подробно за това, синко?

— Не, отче, не бих.

— Жалко, но продължавай.

— Работодателят ми беше добродетелен човек, имаше голям страх от Бога и рядко го виждаха без шапка. Той беше самото ощущение, но дори и той въпреки цялата си боязнь от Бога и носенето на шапка не можа да намери в християнското си сърце ощущение за моята поквара.

— Протестант ли беше този човек?

— Точно такъв беше, отче.

— Срамота, продължавай с разказа си.

— След случая с прасето той...

— Прасе ли рече?

— И модифициран електроуред.

— Бургия?

— Не, в този случай само прасе.

— Без съмнение това се случва и с най-добрите от нас, продължавай.

— Съблякоха ми парадния костюм, изтръгнаха от гърдите ми значката на офиса, стъпкаха с нозе пръта ми.

— И всичкото това заради прасето и модифицирания електроуред?

— Отче, ще ме оставите ли просто да разкажа историята? Тъй де, умирам!

— Продължавай тогава, няма да те прекъсвам.

— Благодаря. Бях изхвърлен, изгонен от гилдията на свещарите, превърнах се в парий в обществото. Остракиран, отречен човек. Бойкотиран, поставен под запрещение...

— Под запрещение за какво?

— Отче, ще мълкнеш ли, твойта мама?

— Извинявай, синко. Продължавай, просто ми разкажи какво се случи.

— Бях изгнаник, всички врати, които преди бяха отворени за мен, сега бяха затворени. Дори и затворените бяха затворени. Вървях по улиците сам-самотен и никой никъде не би ме пуснал да вляза.

— Дори и прасето ли?

— Отче!

— Съжалявам, продължавай.

— Бях сам. Сам и никой не ме искаше. Понякога седях дни наред в библиотеката и четях ред по ред вестниците с надеждата да намеря някаква доходна работа, без значение колко скромна. Но петното, хвърлено върху моята личност, беше толкоз гнусно, че всички ми обръщаха гръб. Бях паднал ниско, отче — толкова ниско, че дори се замислях дали да не се захвана с професията, която упражнявах, преди да се заловя със свещарството.

— И що за професия беше това? Прости ми, че те питам.

— Свещеник.

— Бива — рече свещеникът.

— Но до това така и не се стигна, макар и да ми се иска да се беше стигнало. По-скоро бих захвърлил и последните следи от достойнство и бих се завърнал отново сред свещениците, отколкото...

— Я внимавай к'ви ги дрънкаш. Ти може и да умираш, но пак може да получиш един тупаник в плювалника.

— Видях онази обява, отче. Във вестника. Там пишеше: „ПРОДАЙ СИ ГРЪБНАКА И ЖИВЕЙ ВЕЧНО.“

— Това да не е било печатна грешка. Не трябва ли да бъде „продай си душата“?

— „ПРОДАЙ СИ ГРЪБНАКА“ беше. Имаше и телефонен номер, позвъних и попаднах на съобщение, което гласеше, че същата вечер на този и този адрес щял да се проведе семинар и да бъда там в осем часа.

— И отиде?

— Да, отидох. Не зная защо отидох, но отидох. Пълна лудост. Да си продадеш гръбнака? Ама как беше възможно? Но отидох, какъв глупак бях!

— Дали да си замълча сега и да те оставя да разкажеш всичко докрай? — запита свещеникът. — Да изградиш атмосферата и въобще.

— Така ще бъде най-добре. Както вече казах, отидох. Семинарът се провеждаше в онова малкото параклисче, дето преди беше зала на анабаптистите. Беше много западнало и прозорците му бяха заковани с дъски. Вратата изглеждаше така, сякаш я бяха издънили, а осветлението се захранваше от генератор. Стари училищни столове стояха в мрачни падини, а там, където навремето е бил олтарът, имаше

малка катедра. По столовете бяха насядали около дузина души, които не познавах, а на катедрата стоеше висок мъж, облечен в черно. Щом влязох, той ме поздрави и ми махна да седна някъде по-напред. А после заговори. Говори за много неща, за чудесата на съвременната медицина и големите скокове напред, направени в научните области. Бил евангелист, каза ни той, дошъл да разнесе вестта за едно ново начало и че всеки от нас може да започне отново, да отхвърли старото си „аз“ и да започне начисто.

Бил изпратен сред нас, рече той, от американска фондация, постигнала много важен пробив. Сега вече било възможно да се увеличи продължителността на живота на даден човек. Не вечно, призна го, защото, както каза той, няма начин да се определи точно колко може да продължи това „вечно“. Но можел да ни гарантира поне петстотин години. А как би могъл да го гарантира? Защото неговите специални устройства, конструирани да заместват отстранения гръбнак, били направени така, че да изтрайт поне толкова.

Той приказваше ли, приказваше и макар и да не разбирах всичко, в начина, по който говореше, имаше нещо — нещо завладяващо и то ме накара да му повярвам. И когато свърши, се усетих, че ръкопляскам. Но ръкоплясках съвсем сам. Останалите си бяха тръгнали. Така и не ги бях чул кога, ала ги нямаше, там бяхме само аз и мъжът в черно.

Той ме попита дали искам да живея още петстотин години и аз казах „да“. Казах „да“, слава тебе, Господи. Да, отче, прекръсти се, прекръсти се. Казах „да“ и „слава тебе, Господи“ и казах още: покажи ми, покажи ми.

— И той ти показа? — свещеникът говореше бавно.

— Въведе ме в задната стаичка, настани ме на един стол и после се съблече. Направо там, пред мен. Съблече си сакото и ризата и се обърна с гръб към мен. И видях копчетата, отче. Видях ги.

— Копчетата ли?

— На кожата му. На гърба. Нали разбираш, кожата беше разрязана от китките до тила и оттам направо през средата на гърба. А кожата беше подгъната и поръбена, все едно плат на дреха, и имаше илици с прекарани през тях копчета.

Дъхът на свещеника секна.

— И ти си го видял?

— Видях го. Той беше вътре в костюм, направен от собствената му кожа, виждаш ли?

— Виждам.

— Искаш ли да видиш?

— Дали искам да видя?

— Да ги видиш, отче. Тия копчета. Да ги видиш на моя гръб?

— Не... аз... не, синко, не.

Старецът се прокашля, а свещеникът смънка нещо на латински.

— Видях гърба му, отче. Той ми обясни как е направено. Как ти правят отливка — на тялото — и конструират твоето идеално копие, в което влизаш през гърба. Не зная, отче. Моя ли е кожата ми отвън? Каква част от мен все още съм аз? Но аз го видях и той ми обясни как се прави, как влизаш вътре, а те ти махат гръбнака и те закопчават и после живееш петстотин години. — Старецът се изкашля противно. — Човек взема решения, отче. През целия си живот взема решения — погрешни решения. Не можеш да превъртиш миналото назад и да преправиш тези решения, да насочиш живота си в нова посока. Никой не го може. Аз взех погрешно решение и сега трябва да умра.

Свещеникът зареди молитви, а старецът продължи да приказва:

— Защо съм искал да живея петстотин години? Нямах работа. Исках ли петстотин години безработица? Но бях алчен за живот. За още живот. Казах „да“, направете ми това, дайте ми още живот.

Цяла нощ останах при него. Оставил го да прави отливки от тялото ми. Застанах гол пред този мъж, когото досега не бях виждал. Той ми направи снимки, взе проби от косата ми и когато приключи с всичко, ми каза да се върна на другата вечер и че всичко щяло да бъде вече готово.

Него ден не спах — и без това спях лошо. Просто се разхождах из града, из този град, който толкова много ме мразеше. И си мислех: погледни тези хора, те може и да имат работа, може и да са богати, но всичките ще умрат, ще умрат, и то скоро. Не и аз. Аз ще надживея повечето от тях. Ще измамя смъртта. Ще вляза в бъдещето. Ще танцува върху гробовете им.

Свещеникът изпусна лека въздышка.

— И така, на следващата вечер се върнах там. Мъжът в черно — дори не знаех името му — отново ме отведе в онази стая и ми показа. Показа ми новото ми „аз“. Беше идеално „аз“ — по-високо, по-добре

сложено, по-младо на вид, по-хубаво. То стоеше там и беше празна черупка. Не бях ял, повдигна ми се, зави ми се свят и той ми показва гърба, моя гръб. И там, на гърба, беше онази портичка — портичка на панти от полирano дърво. На ръцете и краката като доспехи, но от полирano дърво прекрасна изработка — месингови панти и малки резенца, над които кожата се затваряше, нали разбирайте, след като влезеш вътре. Ала не знам как работеше, не разбирах. А и го бяха изработили толкова бързо. Беше произведение на изкуството. Нещо като корабостроенето един вид — полирano дърво, парченца такелаж...

Старецът отново получи пристъп на кашлица.

Свещеникът искаше да повика сестра, но старецът го спря.

— Каза, че бил построен така, че да издържи дълго. Да надживее. Да продължи. После ми каза да си сваля дрехите и да вляза вътре. Да пристъпя в бъдещето.

Знаех, че това е нередно, отче. Знаех го. Не можеш да измамиш смъртта. Разполагаш само с онова време, което ти се полага. Но аз взех погрешното решение, съдрах дрехите си и влязох в новото си аз през гърба. Пъхнах главата си вътре в главата му — като маска, нали ме разбиращ, — пъхнах ръцете си вътре в ръцете, дланите в дланите — като ръкавици, — краката в краката. И после той затвори портичката на гърба, захлопна я и врътна резетата. И последва онова ужасно дърпане, онова свиване, щом новата кожа се сви около мен, обгърна ме и прилепна.

Братът ми се схвани — ужасен натиск беше — и той ми рече:

— Сега трябва да взема гръбнака ти. Размяната трябва да бъде направена.

Замятах се, но той ме сграбчи — държеше един такъв инструмент като помпа от полиран месинг, много стар на вид, прилепи го към тила ми и...

— Сестра! — викна свещеникът.

— Не! — възпротиви се старецът. — Не, остави ме да говоря, остави ме да разкажа докрай. Онова, което той ми направи. Болката. Събудих се в някакъв приют и веднага изпищях. После се огледах, разсмях се и си помислих: о, не, било е сън. Кошмар, сигурно на пияна глава, о, как се смях. Но после, после, щом седнах на онова издънено легло, разбрах, че всичко е било истина. Описах врата си, напипах

пантата и копчето и разбрах, че онова, другото „аз“, е вътре в мен, а не аз вътре в него. Опакото на ръцете ми, твърдо под кожата като дърво, и краката ми, гърбът ми — схванати. Бях като вцепенен. Не подушвах нищо, макар това да беше вонящ приют, нищичко, а вече нямах и чувство за вкус. Станах — приличах на робот, на автомат, вече не бях човек, по-скоро кукла, а не личност.

Започнах да се разхождам и да оглеждам хората, но те вече не приличаха на хора, приличаха ми на животни или на някакъв крайно далечен ми вид. Но работата не беше в тях, а в мен. Аз не бях един от тях. Бях нещо друго. И сега те не значеха нищо за мен. Бях далеч от тях, на страна. Вече не ги чувствах. Емоционално, не ги чувствах емоционално. Нямах никакви чувства. Нито любов, нито омраза. Нищо, само една огромна празнота вътре в мен.

Последва миг на тишина и после свещеникът рече:

- Уплашен съм, синко. Ти ме уплаши.
- И аз съм уплашен, отче. Страх ме е от онова, което направих.
- Ще ми разкажеш ли и още?

— Всичко ще ти разкажа. Тогава знаех, че ме е страх. Но не го чувствах. Знаех, че съм разгневен, много разгневен, но не можех да почувствам гнева. Не можех да си спомня тези чувства. Но знаех едно и то беше, че не мога да издържа така петстотин години. Тази празнота и самота. Тази отстраненост. Исках си обратно моето „аз“, колкото и нещастно да беше, но си беше моето „аз“.

Върнах се в онзи параклис, за да издирия мъжа, който ми беше взел гръбнака. Но той беше изчезнал, параклисът бе цял обкован с дъски, вратата бе окована с верига. Не знаех къде ли може да е отишъл, нямаше и как да знам. Но знаех, че трябва да го намеря, да си върна моето „аз“. И така започнах да търся. Обикалях, отче. Цяла Англия обиколих. Нямаше нужда да ям — не чувствах глад, нито да спя — никога не се уморявах. Вървях ли, вървях от град на град, докато обувките се разпаднаха на краката ми, и молех за още. Изчитах страница по страница всички местни вестници. Вървях, отче, цели петдесет години вървях.

Дъхът на свещеника секна.

- Петдесет години? — прошепна той.

— Петдесет години. Но го намерих. Най-накрая го намерих точно тук, в Брайтън. Пак малка обява в местния вестник, пак малък

параклис също като онзи. И ето го там, на катедрата. Същият човек, същият костюм, съвсем същият. Не беше остарял и с ден. Спотаих се в дъното на залата, в тъмното, гледах и слушах. Съвсем същото беше. Гледах и публиката му. Същата публика, отче, същите хора — дори и след петдесет години ги познах до един. Седяха там с изпънати гърбове.

Той говореше — речта му беше осъвременена — за микротехнологии и силициеви чипове, но продаваше същото. Петстотинте години. И докато говореше, останалите се измъкнаха и оставиха вътре мен, спотаен в дъното, и един самотен, изтормозен на вид човечец отпред и след речта онзи го отведе.

Промъкнах се подире им. Имах пистолет, а страх не можех да почувствам. Застанах пред вратата на друга задна стаичка и се заслушах. Знаех, че ще си свали ризата. Толкова дълго бях чакал, но бях като соннамбул, така далеч от всичко. Натиснах дръжката и отворих вратата. Той стоеше там полугол. Изкрещях му, вдигнах пистолета, младежът го видя и побягна. Беше спасен, щеше да си спести моите мъчения.

Мъжът в черно облече ризата си — държеше се хладнокръвно. Аз знаех, че не може да почувства нищо. Но какво ли знаех? Той причиняваше това на другите и все пак знаеше като как е. Имах много въпроси. Петдесет години въпроси.

— Е — рече той, — това не очаквах.

— Върни ми гръбнака — рекох му. — Върни ми моето „аз“.

И той се разсмя. Разсмя ми се в лицето.

— След петдесет години? Няма го вече. Превърнало се е в прах.

Ръката, с която стисках пистолета, се разтрепери. Естествено, че се беше превърнало в прах. Много ясно — след толкова време. След всичките тези години.

— Но ти продължавай — рече ми той. — Продължавай нататък, в бъдещето. Погледни се — още си млад, още си крепък.

— Не! — изкрещях. — Не, няма да бъда такъв. Няма да бъда онова, в което ме превърна ти. Ще се самоубия, но първо ще убия теб. Вече няма да причиняваш на други хора онова, което причини на мен.

Той поклати глава. Усмихна се.

— Нищо не си разbral. Аз съм само един от всички, като мене има много. Като нас. Броят ни всеки ден нараства. Скоро, вече много

скоро всички ще са като нас. Нищо няма да постигнеш, като ме убиеш.

— Защо? — попитах го. — Защо го правите?

— Нов ред на живота — обясни той. — Нов етап от развитието.

Свят, свободен от чувства, без болки и омраза.

— Без любов — додадох аз и той отново се разсмя.

— Махни този пистолет. Тогава ще ти покажа защо трябва да стане така и ще разбереш.

Прибрах пистолета. Щях да го убия, знаех си. И себе си също. Но трябваше да узная, да разбера.

— Последвай ме — махна ми той с ръка и ме изведе от стаята. Тръгнахме по мръсен коридор и се спуснахме по едно стълбище към котелното долу. Тук той светна лампата и видях купища древен багаж — стари куфари, чанти „Гладстон“.

— Всичко това е мое — рече той, отвори един мухлясал сандък и извади оттам старинен дагеротип в сребърна рамка. Подаде ми го и аз погледнах портрета. Мършав младеж с дрехи от ранната викторианска епоха.

— Това си ти — предположих.

Той кимна.

— Аз бях първият. Аз отворих пътя за Него и Той ми даде този живот.

— За Него? — попитах аз.

— Аз съм Негов пазител дотогава, докато всички бъдат преобразени. Това е преобразяване, нали разбираш, истинско преобразяване.

— Кой е този човек?

— О, Той не е човек. — Мъжът в черно отстъпи назад. Един от ъглите на стаята беше преграден с вехта завеса от черно кадифе. Той я сграбчи и я отметна. И Го видях. Видях онова нещо. Седеше на нещо като трон и се хилеше противно. Приличаше на чудовищно насекомо. Беше яркочервено, с особено лице, с черно V за уста и лъскави очи цепки. И това лице — то сякаш беше съставено от други неща, от хора и подвижни образи, те се движеха, всичко се движеше. Преминаваше от една форма в друга. Не мога да обясня точно какво видях, но разбрах, че е нередно. Нередно и зло. Че не трябва да бъде тук. Че не му е позволено да бъде. Той го бе довел тук — този висок, мършав

човек, той беше негов страж. Всичко, което беше и което правеше, беше в служба на тази твар.

— Срещни своя създател — рече ми мъжът в черно. — Своя Господ.

— Не! — потърсих пистолета, но той вече не беше у мен, мъжът в черно ми го бе откраднал. Исках да нападна онова нещо. Не усещах страх, нали разбирате. Не можех да чувствам страх. Но гледката на тази твар беше такава, че знаех, просто знаех, че трябва да я унищожа. Вдигнах ръце да я ударя, ала мършавият ме задържа.

— Трябва да коленичиш — викна той. — Коленичи пред своя Бог!

Борих се, но той насила се смъкна на колене пред онова. То ме изгледа кръвнишки и проговори. Гласът му беше такъв, сякаш говореха хиляда гласа. Също като запалнянковска песен на стадиона.

— Искаше още време — рече ми то. — Но аз притежавам твоето време, истинското ти време. Времето, по което ти трябваше да дойдеш. А сега ще притежавам всичкото ти време. Ти ме видя и затова всичкото ти време трябва да е мое.

И то отвори ужасната си уста. Широка, огромна и всмукваща. И разбрах, че ме всмуква. Всмуква моето време. Всичкото мое време, което бе изминало, целия ми живот. Това правеше то, отче, нали разбирате. От гръбнаците. То притежаваше истинското ми бъдеще и сега всмукваше миналото ми. Отнемаше всичкото ми досегашно време. Времето на детството ми, младостта ми. Вземаше ги, вземаше всичко. И не беше честно, отче. Не беше честно.

— Не е било честно, синко — свещеникът се бе разридал. — Не е честно.

— То ми отне времето, всичкото ми време отне.

Кръчмата бе притихнала. Докато Шон ми разказваше тази история, все повече и повече хора се струпваха около нас да слушат. И слушаха напрегнато, сякаш някакси знаеха, че историята е истинска. Или пък бяха чували нещо подобно. Или познаваха някого, който бе разказал подобна история на някой друг.

— Това ли е всичко? — попита ми Шон, когато най-накрая отново добих дар-слово.

— Не съвсем — Шон отпи от бирата си, която съвсем се бе стоплила, докато сърцата на слушателите все повече измръзваха. — Свещеникът ридаеше, плачеше като дете и изскочи от кабинката. Пробяга покрай мен — изглеждаше ужасин. Седях и чувах как старецът хрипти — умираше. Беше загубил цялото си време и сега щеше да умре сам. Съвсем сам.

Седях там и си мислех: „Не мога да оставя този старец да умре така, толкова е нечестно. Трябва да има някой там, при него, да му държи ръката. Аз трябва да съм там, при него. И аз чух разказа му.“

И така, станах от леглото и закуцуках към кабинката му. Глезенът не ме болеше заради инжеекцията, но и да болеше, нямаше да ми пука. Бутнах завесата и влязох. Той лежеше там, на леглото, и вонеше страшно гадно. Миристи на смъртта. Бях го подушил като малък — баба ми миришеше така. Човекът умираше.

Беше целият завит до главата и лицето му изглеждаше старо. Ама наистина старо. Като стогодишно. Страх ме беше да го гледам. Дръпнах завесата, така че да хвана ръката му — той вече почти не схващаше какво става, може би дори не бе усетил, че съм там. Но аз дръпнах одеялото и го улових за ръката.

Това не беше ръка на мъж. Беше ръка на дете. На малко дете и щом дръпнах одеялото докрай, видях и тялото му. Беше тяло на бебе. Глава на старец върху тяло на бебе. И когато улових ръката, тази мъничка ръка, тя се свиваше. Свиваше ли, свиваше. Нали разбирате, бяха откраднали времето му, времето му досега, миналото му. Онова му го бе откраднало цялото и той се връщаше все по-назад и по-назад, докато най-накрая престанеше изобщо да съществува и никога вече нямаше да съществува. Опитах се да стисна ръката, но не можах. Тя просто ставаше все по-малка и по-малка. Той целият ставаше все по-малък и по-малък, главата му стана колкото гроздово зърно и аз видях как очите ме поглеждат и устата се размърдва. И той проговори.

— И какво каза? — попитах аз Шон.

— Каза „помогни ми, помогни ми“ и после просто изчезна.

[1] Вид детелина, национална емблема на Ирландия. Бел. прев. ↑

13

СЛУЧАЙНИ ДВИЖЕНИЯ НА БОГОВЕТЕ

Три месеца бяха минали, откакто Ръсел се раздели със спестяванията си за цял живот и по този начин бе лишил горкичката си майка от ескалатор за бунгалото. Три месеца, свидетели на бурна дейност в Хангър 18. На Ръсел, който всъщност никога не бе виждал как се снима филм, страшно би му харесало да си седи тихичко и да гледа как се прави това. Но не стана така.

Времето, когато тихичко си бе стоял настрана, за Ръсел бе отминало безвъзвратно. Той трябваше да намери още пари. Много повече пари.

И той беше правил тъкмо това. Защото, както вече бе казано (до степен на такава досада, че човек да заскърца със зъби), Ръсел си беше работяга и когато му даваха работа за вършене, той я вършеше. И то даваше най-доброто, на което е способен. И затова, щом беше продуцент, щеше да продуцира.

Въоръжен с голяма чанта, пълна с видеокасети (онези записи, дето ги бяха правили с Боби Бой), той тръгна „към града“, което иде да рече „към Ийст енд“, което иде да рече Лондон. Там си уреди срещи, показва видеокасетите и изяде сума ти обяди. И тъй като си беше от ония, известни като „наивници зад граница“, бе подписал известен брой набързо нахвърляни договори и биде „прецакан“, сиреч „преметнат“, сиреч измамен.

Още на един ранен етап на Ръсел му се изясни, че спонсорите (или „ангелите“, както предпочитаха да ги наричат) бяха далеч по-заинтересовани от придобиване на дял от техниката „Киберзвезди“, отколкото от филма на господин Фъджпакър. А това Ръсел не трябваше да продава.

Но той въпреки това го продаде. Много пъти. С мисълта, че ако филмът направи страхотен бум — а беше сигурен, че ще направи, той ще може да върне на всички заемите, че и малко парици в брой отгоре, и всички ще са доволни.

Леле-мале.

И така, той беше събрал значителна сума. Повече от достатъчна, за да финансира цялата бурна дейност в Хангар 18, която страшно би му харесало да наблюдава, ала не можеше.

Беше зает с продуциране от сутрин до среднощ. Господин Фъдженкър снимаше филма денем, докато Ръсел бе навън по работа, после заключваше всички пробни видеозаписи и техника и какво ли не още в големия си сейф, преди Ръсел да се върне и да прекара вечерта в опити да оправи сметките. Просто не беше честно.

И така сега, в края на един особено уморителен ден, Ръсел седеше сам-самичък в подходящо мрачния офис на Боби Бой, скрил глава в шепи и в състояние на стрес.

Състояние на стрес и още и на тревога.

Ръсел се тревожеше за всичко. Тревожеше се (не без основателна причина!) за всички сделки, които беше сключил, но това беше най-малката му тревога.

Ръсел се тревожеше много заради флюгелрада. Първо на първо, къде се намираше той сега? Боби Бой го бе преместил от Хангар 18, преди някой друг да го е зърнал. Но не искаше да каже на Ръсел къде го е преместил. Каза само, че бил на много сигурно място и че Ръсел трябвало да помни, че се е заклел да го пази в тайна.

— Няма значение — беше му казал Боби Бой. — Той вече не важи.

Но той имаше значение и важеше и още как. Това нещо бе докарало Адолф Хитлер в днешно време. А къде ли беше сега Адолф? Спотайваше се някъде съвсем подръка? Кроеше и замисляше? Извършваше неописуеми дела? Дори мисълта за това не се понасяше, а Ръсел през цялото време мислеше за това.

Ами бъдещето? Онова нацистко бъдеще, което Боби Бой твърдеше, че е видял? Ами красивата Джули? Тя някакси се беше завърнала от бъдещето, за да даде на Ръсел програматора, да го целуне и да му каже, че го обича. Това пък как беше станало? Беше изчезнала, преследвана от две злобни дрънчащи твари. Твари, погнали я от бъдещето. А нито тя, нито дрънчащите твари не пътуваха с флюгелradi. Това пък какво ли означаваше?

Дали пътуването във времето си беше нещо съвсем обичайно за бъдещето? Дали хората от бъдещето не идваха да бърникат в

миналото?

Ръсел вдигна глава от шепите си и унило я разтърси. Ами филмът? Щом го правеха с техника, открадната от бъдещето, и той направеше страхотен бум, копия от него щяха да съществуват в бъдещето. Ето защо някой от бъдещето би успял да проследи къде и кога е сниман оригиналният филм и да прати две зли дрънкала да приберат техниката, с което снимките да се прекратят. Но, разбира се, ако дрънкалата успеаха и филмът останеше незаснет, копия от него нямаше да съществуват в бъдещето, така че никой нямаше да успее да проследи къде и кога е заснет и да прати назад дрънкалата. Ами ако...?

— Аaaaaaaaa! — Ръсел бръкна в чекмеджето на писалището и извади една бутилка „Глен Боулскин“. Беше почнал да пие редовно и това наистина никак не беше добре за него. Но всичко му идееше твърде множко и нещо по-лошо: Ръсел беше единственият, когото го мъчеха тревоги по повод на всичкото това.

Старият Ърнест не се тревожеше. Намираше се зад камерата и съживяваше златното си време. И Боби Бой не се тревожеше, прехвърлил бе цялата отговорност на Ръсел и сега се събъдаваше мечтата му да стане кинозвезда. И Франк не се тревожеше. И Джули не се тревожеше. А Морган вероятно изобщо не знаеше как се прави това. Само Ръсел се тревожеше. А това не беше честно.

Просто не беше честно.

Ръсел опита скоча и изгледа кръвнишки бумагите на бюрото си. Цели камари, попаднали там най-вече по вина на Франк. Той просто бе влюбен в бумащината и сега, когато отново бе реквизитор, можеше да разгърне любовта си със страшна сила, така да се каже. В момента работеше както за „Фъджпакърс филмс“, така и за „Фъджпакърс емпориум“. Което му даваше прекрасната възможност да си изпраща бумаги сам. Всеки път, когато нещо, наето от „Емпориум“, се повреждаше на снимачната площадка, „Емпориум“ глобяваше филмовата компания. После филмовата компания вземаше назаем от собствените си пари, закупуваше замяна, даваше я на лизинг на „Емпориум“ и той на свой ред я даваше отново под наем на филмовата компания. По-голямо щастие досега не бе сполитало Франк.

Ръсел бутна настрани бумагите му и вторачи кръвнишки поглед в тези на господин Фъджпакър. Древният режисьор бе казал същия този ден на Ръсел, че снимките били приключили почти съвсем и че скоро

щели да влязат в „постпродукция“, а постпродукцията щяла да има нужда дори от още повече пари. Не можело ли Ръсел да си поприказва с „Емпориум“, защото според господин Фъджпакър те вземали твърде солени глоби на филмовата компания за повреди на снимачната площадка?

Дивотия. И всичко това в името на някакъв фильм, от който Ръсел не бе гледал и една-единичка минутка. А той беше негов продуцент.

— Просто не е честно. — Ръсел направи най-киселата възможна физиономия. — Убеден съм, че всички са работили много упорито, но аз съм онзи, който поема всичките тревоги и цялата отговорност. Все можеха да ми покажат нещичко.

Той пухтя, пръхтя, гледа ядно през прозорчето в преградата на студиото отвъд. Сега беше гол, но имаше няколко маси, стoltът на режисьора и видеомонитор на стойка.

Ядният поглед на Ръсел се премести обратно към офиса и поточно върху участъка, където напоследък си прекарваше доста време всяка вечер. Участъкът, заеман от сейфа на господин Фъджпакър. Могъщият „НЕПОБЕДИМ“ на господин Фъджпакър, донесен от „Емпориум“ и спуснат през покрива с кран (което струваше много скъпо, както си спомняше Ръсел). Няколко тона ценна стомана, съдържащи...

Ръсел изгледа ядно сейфа. Само господин Фъджпакър знаеше комбинацията. Само той и никой друг.

Е...

Това не беше чак дотам вярно. Ръсел подъвка замислено устни, докато си наливаше второ уиски. Имаше и още един човек, който знаеше комбинацията. И това беше той, Ръсел.

Беше я открил по чиста случайност преди много месеци. Беше по обяд, наоколо нямаше никого и на Ръсел му хрумна, че моментът е подходящ да почисти малко. Да се пробва да пообърше сейфа на господин Фъджпакър — това щеше да хареса на старика. Но никак не му беше харесало. Беше се върнал съвсем неочеквано, завари Ръсел да се тюхка над една от големите месингови топки и направо се бе разбълнивал. На Ръсел пък му се стори, че ще хвърли топа. Озадачен от прекалено силната реакция на господин Ф., той се върна по-късно с една лупа да огледа голямата месингова топка. И да, там бяха —

мъничка редичка надраскани цифри. И за да схване човек какво представляваха те, не беше необходимо да има мозък на Айнщайн.

Разбира се, на Ръсел и през ум не би му минало да отваря сейфа. Това щеше да е ужасна постъпка. Цели векове се чувстваше виновен заради цялата тази работа.

Но сега вече не се чувстваше чак толкова виновен.

Нямаше да боли, ако хвърли едно око на един-два пробни видеозаписа, нали? Просто да ги пусне на монитора и после да ги върне обратно. Че с какво ли би могло да навреди това?

Челото на Ръсел се превърна в едно набърчено чело. Да отвори сейфа само по себе си вече беше престъпление. Влизане с взлом без взлома. Даже и без влизането. Можеше да е нахлуване в чужда собственост, а съвсем определено си беше нарушаване на доверието. Но пък иначе беше негово право да види филма. Той отговаряше за филма. Ами ако? Ами ако беше голям... ами ако? Едно „ами ако“, което също тревожеше Ръсел, страшно много при това. Ами ако филмът представляваше купчина стар боклук? Целият — ултранасилие и хардпорно? Филм, на който цензорите никога не биха дали сертификат?

Спокойно можеше и да е така. Фърджпакър страшно си падаше по кървища, а нали и Боби Бой имаше пръст в сценария, пък и играеше главната роля — щяха да разголят Мерилин Монро, просто нямаше начин.

Ами Джули?

— Ще го убия — рече Ръсел. — Ако е убедил Джули да... ще го убия. Убих го.

Той изгледа още веднъж ядно могъщия „НЕПОБЕДИМ“. После бръкна в чекмеджето на бюрото си и извади лупата. Погледна я и направи виновна физиономия. Не можеше да се преструва, че не е замислил това.

— Ох, майната му — възкликна Ръсел. — Никого няма да го заболи. Правя точно каквото трябва. Знам, че е така — и след като го каза, стана от бюрото, приближи се до сейфа, огледа цифрите на месинговата топка, поигра си с ключалката с комбинацията и отвори яката метална врата.

Да, всичко си беше там. Безценната система „Киберзвезди“. Наётата камера. Кутии с проявена лента. Купчини видеокасети в

спретнати бели номерирани кутии. През цялото време Ръсел току поглеждаше през рамо. Но наоколо нямаше никого, той беше сам-самичък в Хангар 18. Беше се заключил.

— А така — Ръсел измъкна един куп видеокасети.

Настани се в студиото за частна прожекция. Включи монитора, пъхна първата видеокасета, наля си поредното уиски, взе в ръка дистанционното и паркира дупето си върху личния стол на господин Фъджпакър.

— А така — повтори още веднъж Ръсел. — Завъртете старите камери. Нека да е филм.

И както си седеше, натисна „Вкл.“.

Екранът на монитора изпраща от статичното електричество и после на него се появи клапа. На нея бяха надраскани думите „НОСТРАДАМУС МИ ИЗЯДЕ ХАМСТЕРА. Първо действие. Първа сцена. Първи дубъл.“

Ръсел изхъмка.

— Това не го бива много-много за заглавие.

— Знаеш ли, това не го бива много-много за заглавие — изрече гласът на Боби Бой.

— Просто тракни с проклетата дъска — изрече гласът на господин Фъджпакър. „Трак“ — рече дъската.

Първо действие, първа сцена представляваше интериор на кръчма. Един джентълмен с бяла риза и контешка папионка стоеше зад бара. Обстановката бе цветна, но той беше черно-бял.

— О — възклика Ръсел, — това е Дейвид Нивън. Аз харесвам Дейвид Нивън, но защо е черно-бял?

Гласът на господин Фъджпакър повтори въпроса като echo. Макар и той да го оформи по начин, включващ употребата на думите „проклето“ и „копеле“.

Екранът потъмня и се чуха гласове, които говореха на висок тон. После дъската се завърна с думите „втори дубъл“, изисани върху нея. Сега зад бара стоеше Чарлтън Хестън в пълен цвят. И в тога.

Тони Къртис замени Чарлтън Хестън. Беше облечен в спретнат вечерен костюм. Той се усмихна срещу камерата, вдигна десница по много любопитен начин и после премина през барплота като призрак.

— Стоп! — кресна господин Фъджпакър. — Какво правите бе, мамицата ви?

— Много е сложно — в гласа на Боби Бой се долавяше известна нервност. — Той е холограма. Не може да вдигне плота. Ще трябва да турим никакви върви или знам ли какво.

Ръсел отново разтърси глава и превъртя напред. На „Дубъл осемнайсет“ Боби Бой бе успял да изведе Тони иззад барплота и да го закара почти насред кръчмата. Тони носеше в ръце фея — украса за коледното дърво. Или по-скоро не я носеше в ръце. Феята висеше на една корда и рядко се оказваше на едно и също място с протегнатата ръка на Тони.

— Леле-мале — възкликна Ръсел. — Не е много убедително, нали? Но честно казано, виждам колко е трудно. Без съмнение са работили здравата.

Ръсел отново превъртя напред. След многобройни неуспешни опити господин Къртис най-после успя да окичи с феята върха на коледната елха. А после касетата свърши.

— Това на лента ще трае около десет секунди — рече Ръсел, който бе прихванал всевъзможни видове кинаджийски жаргон. — Не е кой знае колко за цял ден снимки. Може би трябва направо да отида на касета номер пет.

Отиде направо на касета номер пет и сега в кръчмата се вихреше купон. И беше гъчкано с киберзвезди.

И Хъмфри Богарт беше там, и Лорен Бъкол, и Орсън Уелс, и Рамон Наваро, че дори и Рондо Хатън, един от най-големите любимици на Ръсел. Но не правеха кой знае какво. Всъщност нищичко не правеха. Просто си седяха там като статуи с кандилкащи се чаши, които ту им се пъхаха в ръцете, ту се измъкваха.

— А — рече Ръсел, — схванах проблема. Машината прожектира образите им, но има само един програматор и може да се работи само с една звезда наведнъж. Жалко.

Боби Бой за пръв път се появи на екран. Облечен в обичайнния си черен цвят, той вървеше внимателно и непохватно между холограмите.

— Халба „Лардж“, моля, Невил — каза той на Тони Къртис и додаде: — Трябва да го раздвижиш, Ърни. Размърдай джойстика.

— Не бива да ми говориш, докато играеш, тъпак неден. Стоп!

Ръсел продължи с главотръскането.

— Леле-мале, леле-мале — въздъхна той. А после: — Я чакай! — и превъртя лентата напред.

— Аз съм „Джони Джи бенд“, сър — произнесе Елвис Пресли.

— К’во?! — възклика Ръсел, щом свърши касета номер пет.

Той се втурна обратно към сейфа и се върна с наръч видеокасети.

Номер пет излезе от видеото и вътре влезе номер десет.

— Това е библейският кивот — рече Норман Уиздъм. — Изкопах го миналата седмица на мойта нива.

— К’во?! — Ръсел застопори кадъра. Усмивката на Норман, днес превърната се в легенда, грейна на екрана. Но на Ръсел никак не му просветна.

— Това е същата онази история, която ми разказа Морган — измънка той. — За Пули и Омали и за „Летящият лебед“. Историята, с която се почна всичко това. Но те не могат да снимат това. Без съмнение го пише в някаква книга. Правата не са у нас, ще ни съдят. Леле-мале, леле-мале!

Ръсел извади касета номер десет и бутна във видеото касета номер петнайсет. Този път улучи външни снимки. Малко дворче.

— Външни снимки — отбеляза Ръсел. — Пък аз си мислех, че ще снимат всичко тук, в хангара.

Някой се промъкваше през малкото дворче. Беше Боби Бой и, налага се да го кажем, не можеше да играе. Движеше се като нещо от немите комедии на Хал Роуч — колената му щръкнали, раменете му прегърбени. Обърна се с лице към камерата и притисна пръст до устните си.

— Стоп — каза Ръсел, но не и господин Фъджпакър.

Боби Бой се промъкна през дворчето до дъсчена барака, чийто прозорец беше отворен, и приклекна под него. Ръсел огледа внимателно — тая барака и този прозорец му изглеждаха доста познати.

Камерата тръгна напред, мина покрай приклекналия некадърник и се приближи до отворения прозорец. От него се носеше пенявене. Пенявене на немски.

— О, не! — ахна Ръсел. Но всъщност беше „о, да!“. Камерата влезе през прозореца също като в оня наистина хитър епизод от „Гражданинът Кейн“ и там, седнал зад една маса с двама типове от SS, изпружили се отпреде му, беше...

— Алек Гинес, неговата кожа — прошепна Ръсел. — И играе...

— Хер фюрер — обади се Антон Дифринг^[1], един от есесовците.

— Мътните да го вземат! — Ръсел трясна по копчето за превъртане напред и прати Боби Бой да търчи през „Ръцете на зидаря“ и нагоре по шосето за Ийлинг. — Какво става тук?! Той играе мен. Че защо ще играе мен?! Морган! Морган трябва да им е разказал онова, което аз му разказах. Но защо ще го слага във филм? В това няма никакъв смисъл.

Ръсел извади касетата и внимателно я сложи настрани. Щеше да им каже няколко строги думи по този повод. Никой не му беше искал разрешение. Това си беше нахлуване в личното пространство или нещо от сорта. Можеше да ги съди. Да осъди продуцента на филма.

— Хммм... — изхъмка Ръсел. Не му се виждаше много уместно.

— Добре тогава. — Разрови се из останалите касети. Две бяха в черни кутии. 23А и 23Б. Ръсел пъхна 23А във видеото.

Този път снимките бяха черно-бели. Уличен пейзаж от петдесетте. Изглеждаше много автентично.

— Стар материал? — запита се Ръсел. — О, не, ей го пак!

Този път Боби Бой беше облечен като полицай. Преиграваше здраво — беше подгънал твърде много колене и бе затъкнал палци в горните си джобове.

— Е, поне този път не играе мен. Но за какво е всичкото това? — Ръсел превъртя напред, като тук-там спираше, за да види какво става по-нататък. Играеха Сид Джеймс, а също Чарлз Хотри и Кенет Уилямс. Но не беше римейк на „Давай, полицай“ — всичко друго беше, но не и това.

Ръсел изгледа финалната сцена. Развиваше се в полицейски участък. Неколцина войници бяха притиснали някакъв мъж към една маса. Съставът на „Героите от лодката“ с великия Дейвид Лодж сред тях.

Но какво правеха?! Дърпаха мъжа. И го разкъсваха на парчета.

Ръсел трясна копчето за изключване и набута кокалчето на юмрука си в уста.

— Филм с кървища — изрече той сподавено. — Направили са филм с кървища. Ох, мили Боже, не!

Издръгна от видеото касета 23А, задържа я в ръка за момент и после я хвърли с ужас и отвращение. Това беше лошо. Много лошо. Какво още бяха направили? Ръсел се стегна с още малко скоч и се

заразхожда напред-назад. Имаше камари касети. Трябваше да ги прегледа всичките. Не искаше, но знаеше, че трябва.

Пъхна вътре случайно избрана касета. Настани се нервно обратно на стола на господин Фъджпакър.

Пак цветове и пак снимки на открито, този път заснети в един от ония супер-дупер търговски центрове. Много ярко и ултрамодерно. Ръсел не разпозна нито мястото, нито екстрите — хубави русокоси младежи, облечени с черни униформи, и великолепни жени със златисти рокли на люспи. Те се разхождаха насам-натам, зяпаха витрините и си приказваха. Не бяха киберзвезди. Но в тях имаше нещо странно. Начинът, по който се движеха — много вдървено, с изпънати гърбове, сякаш под дрехите носеха брони. Странна работа.

Ръсел вдигна рамене и продължи да гледа.

От една врата се показа Боби Бой. И Джули беше с него. И то облечена с онази рокля, златната. Онази, с която бе облечена, когато се яви на Ръсел в „Маймуната на Тот“.

Ръсел се надигна и се загледа внимателно.

— Ще те убият — каза Джули. — Ако останеш тук, в бъдещето, ще умреш!

— Не мога да тръгна още — отвърна Боби Бой. — Не и когато Той е тук. Не и когато има шанс да Го унищожа.

— Няма да се върна сама. Няма!

— Трябва. Вземи програматора. Върни се на срещата, за която ти казах, в онова време. Аз ще бъда в кръчмата с Морган. Дай ми програматора там. Останалото остави на мен.

— Но тогавашният ти няма да знае какво ще стане. Тогавашният ти няма да знае как да го спре.

— Не съм идиот — заяви Боби Бой. — Ще го схвана. Ще ги накарам да направят каквото трябва и да попречат на всичко това да се случи някога. Довери ми се. Мога да се справя.

— По дяволите! — изруга Ръсел.

— Обичам те — каза Джули, прегърна онази хилка и го целуна страсно.

— Кажи го на тогавашния мен. А сега побързай, давай, нямаме време. Време няма.

Джули го целуна отново, после докосна нещо на колана си и изчезна. Из търговския център отекна ужасно дрънчене, Боби Бой се

обърна, втренчи се нататък и после побягна. И тогава картина на екрана се сцепи настрами, а видеото захапа лентата.

— Ох, мамка му! Ох, мамка му! — викна Ръсел и скочи от стола.

— Не прави така, трябва да видя какво ще стане по-нататък!

Помъчи се да извади касетата от монитора. Лентата беше зверски надъвкана. Опита се да я пренавие, но тя се скъса.

— О, не, ох, леле! — Ръсел грабна друга касета и я набута във видеото. — Проработи! — примоли се той. — Просто работи!

Екранът светна и на него се появи нов интериор. На „Фъджпакърс емпориум“. Ръсел си спомни бумагите на Франк за тази сцена, наема за половината декор плюс наема за снимки. Възлизаха на много стотици страници. Но всъщност сега това нямаше значение. Това всъщност също не беше важно, тъй като Ръсел бе натикал бумагите в кошчето за смет.

Окото на камерата обхвана алеите и железните пътеки, като се движеше бавно и се спираше тук на набодена с пирони конгоанска божествена фигура, там на мумифицирана русалка. И по-нататък.

Две фигури се приближаваха. Едната беше неизбежният Боби Бой. Другата Питър Кушинг. Питър беше с очила с рогови рамки и дебели стъкла. Очевидно играеше ролята на господин Фъджпакър.

— Не Го поглеждай директно — каза Питър Кушинг — и никога не Го поглеждай в очите. Просто си дръж главата наведена и коленичи, като ти кажа.

— Колко дълго? — попита Боби Бой. — Ти откога си с Него?

— От много години. Аз съм Негов страж. Всичко това, всичко в емпориума е Негово. Нали разбиращ — време, уловено в препаратите, в религиозните реликви и в онова, което е затворено в бурканите. Той така го обича. И така трябва да бъде.

— Това пък сега какво е? — запита се Ръсел.

— Ще ме познае ли Той? — попита Боби Бой. — Ще знае ли Той защо съм тук? Какво искам?

— Той знае всичко. Знае, че искаш още време. Още време, за да поправиш допуснатата от тебе грешка. Грешката, променила бъдещето.

Ръсел закри лице с длани.

— Какво съм направил? Или какво не съм? Това е лошо. Наистина лошо. А и кой е този Той?

Фигурите на екрана се приближиха до малка готическа врата в края на прохода.

— Там няма врата! — възклика Ръсел. — Как го правят това?

Боби Бой натисна дръжката и двамата мъже минаха през тесния отвор.

Камерата ги проследи надолу по стълбището към котелно помещение.

— И котелно няма — рече Ръсел. — Или поне според мен няма такова.

— Оттук — Питър поведе Боби Бой между купчини древен багаж, стари куфари, чанти „Гладстон“ към преграден със завеса ъгъл.

— Дръпни завесата — каза му Питър — и извърни поглед.

Боби Бой дръпна завесата настрани.

Ръсел гледаше.

Нешо шаваше в полумрака — неясен силует.

Ръсел присви очи.

Нешо се надигна и светлината го освети.

Ръсел зяпна от ужас.

Ужасната твар седеше на подобен на трон стол, ухиленото ѝ насекомоподобно лице беше крещящо червено. Лице, което се движеше и плуваше в много форми. Черната му ухилена паст беше изкривена нагоре под формата на V. Бездънните очи примигаха и се отвориха.

— Аaaaaaaa! — изпища Ръсел и падна назад от стола.

Лицето се блещеше от екрана. Мънички голи човешки силуети се гърчеха по кожата му и ту идваха на фокус, ту се разфокусираха.

Ръсел се изправи и се втренчи в него.

— Свети Боже! — прошепна той.

Очите се пулеха от екрана.

— Аз съм твоят Бог — извика единственият глас, който беше много гласове. — Коленичи пред своя Бог и аз ще ти дам още време.

— Не — викна Ръсел. — Не, не, не! — Грабна дистанционното и натисна копчето за спиране. Касетата изскочи изпод екрана. Но лицето продължаваше да се блещи.

— Не! — викна пак Ръсел и натисна копчето за изключване.

— Да — викна ужасният глас, а ухиленото лице продължаваше да се блещи.

— О, Боже мой! — Ръсел грабна кабела, стисна го с пръсти и изтръгна щепсела от контакта.

— Ти се отклони — прогърмя гласът, а очите, които се пулеха от екрана, се втренчиха в тези на Ръсел. — Ти се отклони от сценария. Трябва да те пренапишат.

— Върви по дяволите! — Ръсел сграби с две ръце монитора, вдигна го високо над главата си и го метна на пода.

Искри и пращене.

Тишина.

Гласът на Боби Бой наруши тази тишина.

— Не трябваше да правиш това, Ръсел.

Ръсел се извърна рязко и зяпна, като съзря мършавия дългуч. Стоеше до плъзгащата се врата на хангара. И господин Фъджпакър беше с него.

— Много скъпо видео беше — рече старицът. — Ще трябва да го отрежем от надниците ти.

— Какви надници? Искам да кажа, Боже мой, какви сте ги свършили вие двамата? Каква беше тази твар? Що за филм е това? Защо в него се разказва за мен? Защо...?

Боби Бой сви високите си тесни рамене.

— Толкова много въпроси. А ти всъщност не бива да ги задаваш. Ти си звездата във всичко това. Ти го започна. Но трябва да следваш своя сценарий. Ти се отклони от сюжета. По сценарий не ти се полагаше да правиш така.

— Можем да го впишем — обади се господин Фъджпакър, чешейки плешивата си глава. Навсякъде се разхвърчаха малки люспички кожа. — Може да се получи интересен развой.

— Не — мършавият поклати глава. — Според мен просто трябва да махнем Ръсел. Още сега.

— Какво?! — възклика Ръсел. — Ама вие за какво говорите?!

Боби Бой тръгна напред.

— И без това не схващаши нищо — ухили се той мазно. — Но и без това ти така и така не биваше да схващаши.

Ръсел извърши доброто старо тръсване на глава. И се протегна за бутилката.

— И пиенето ми пиеш! — господин Фъджпакър вдигна сбръчкани ръце. — Това определено го няма в сценария. Такова нещо

аз никога не бих сложил в сценария.

— Какъв сценарий? — попита Ръсел. — Сценарият на тази отврат? Не ща да ви фигурирам в сценария.

— Но ти вече фигурираш в него. Изгледа касетите. Видял си какво правиш и какво ще правиш по-нататък.

— Вие сте луди — заяви Ръсел. — Всичко това е пълна лудост.

— Седни — заповяда Боби Бой.

— Да ти го научукам!

— Това съвсем не подхожда на героя — обади се господин Фъджпакър.

— Седни, Ръсел — подкани го Боби Бой.

Ръсел седна. И веднага скочи пак.

— Седни и аз ще ти обясня всичко, което искаш да узнаеш.

Ръсел седна обратно.

Боби Бой взе от ръката му шишето със скоча. После се метна на една маса и взе да клати дългите си мършави крака.^[2]

— Удобно ли ти е? — попита той Ръсел.

— Не.

— Е, карай. — Боби Бой вдигна бутилката към лукавите си устенца и отпи яка гълтка.

— Ай — изхриптя господин Фъджпакър. — Пиенето ми!

— Млъкни бе, дъртак.

— Ама няма що!

— Кажи ми, Ръсел — Боби Бой обърса тъничката си брадичка, — какво си спомняш?

— За какво?

— Например за детството си.

— Я си гледай работата!

— Хайде де! В кое училище си ходил?

— Ъ?!

— Хайде де, кажи ми. Ако ми кажеш, ще ти дам да си гаврътнеш от уискито.

— Мога да ти взема бутилката, когато си поискам.

Боби Бой извади от джоба на сакото си пистолет.

— Ха на бас, че не можеш — рече той.

— Я стига! — Ръсел вдигна ръце.

— Кажи ми в кое училище си ходил.

— Аз... — Ръсел се замисли. — Аз...

— Нещо ти се изплъзва от ума?

— Аз...

— Кажи ми тогава какъв е най-ранният ти спомен.

Ръсел сви юмруци.

— Внимавай.

— Много добре. Първото нещо, което си спомням — добре. Това е... това е... — Ръсел сгърчи лице. — Това е...

— Хайде де, изплюй камъчето.

Ръсел изплю камъчето.

— Това е Морган — каза той. — Морган, който ми разказва за „Летящият лебед“.

— И нищо преди това?

Ръсел се почеса по окосмената глава. Преди това ли? Трябаше да има и нещо преди това. Но какво ли беше?

— Нищо, а? — попита Боби Бой. — Загубил си си паметта ли?

— Аз съм пиян — заяви Ръсел. — Не ми е много добре.

— Преди това няма нищо, Ръсел. Преди това ти не съществуваше. Ти беше призован да се появиш, Ръсел. За да изпълниш една определена роля, да я изиграеш в сценария. И ти я играеше добре, преди да почнеш да се отклоняваш. Да отвориш сейфа?! Честен човек като тебе — никак не се връзва с героя.

— Не съм герой от сценарий, да му се не види! — възклика Ръсел. — За какво ми намеквате? Че аз съм просто измислен герой от някаква си книга?

— Герой от книга ли? — Боби Бой се разхили със стържещия си смях. — Ей това вече наистина е абсурд. Не, Ръсел. Но ти не си истински човек. Ти си конструкт. Малко от този, малко от онзи.

— Дръжки! — възклика Ръсел. — А тогава вие какви сте?!

— О, аз се знам какъв съм. Аз съм лукав, лъжлив негодник. А ей този тук — господин Фъджпакър, е триперлив дърт порнограф.

— Как смееш! — ахна старият. — Аз съм режисьор на филмите на „Арт хаус“!

— Триперлив дърт порнограф, продал душата си на...

— Не споменавай името Му — господин Фъджпакър се олюя.

Ръсел скочи и го отведе до стола му.

— Благодаря ти, Ръсел — рече господин Фъджпакър. — Ти си толкова любезен младеж.

— Е, ти си знаеш — обади се Боби Бой. — Нали ти го измисли.

— Дрън-дрън! — озъби се Ръсел.

— Кажи му бе, Боби Бой — и господин Фъджпакър се почеса по една издутина на китката. — Искам да се прибера и да си намажа скрофулите със свинска мас.

— Добре. Ръсел, ти беше създаден, за да служиш на велика цел: да помогнеш за преобразяването на света. Нали виждаш, всички са объркани. Защо съм тук? Какво значи всичко това? Някога задавал ли си си тези въпроси?

— Не — отрече Ръсел. — Мисля, че не.

— Това го задраскахме — обади се господин Ф. — Много мудно вървеше, пък и нищо ново не казваше.

— Случайни движения на божовете — продължи Боби Бой. — Всичко, което става на Земята. Танцувахме по свирките на божове, които дори не знаят, че свирят.

— Доста странно, но и думица не ти разбирам.

— Хората нямат значение — продължи Боби Бой. — Не и поотделно. Онова, което те вършат като маса — то има значение, посоката, в която отива човечеството като цяло. Човечеството въщност прилича на огромен многоклетъчен организъм, разстлан по лицето на планетата. Или на милиарди мънички силициеви чипове, които, свързани един с друг, ще оформят този единствен планетарен мозък. Това е пътят напред, виждаш ли. Това е крайната цел на всичко.

— Е — рече Ръсел. — Поне познавам човека, който знае какъв е смисълът на живота. Голяма чест.

— Ти бъзикаш ли се с мен?

— Не, мислех си, че издаваш тайната.

— В началото пътят е бил ясен. Всички хора са говорили на един език. Всички чипчета са били свързани. Спомняш ли си историята за Вавилонската кула?

Ръсел се зачуди дали си я спомня.

— Помниш я — обади се господин Фъджпакър. — Християнството е програмирано в теб.

— О, много се радвам.

— Всички са говорели на един и същ език и затова са можели да функционират като масово съзнание. Но на божовете това много-много не им отървало и затова събрали кулата, която всъщност била огромен трансмитер за връзка с други светове, и омешали езиците. И оттогава насам човеците се бият помежду си.

— Много интересно — отбеляза Ръсел. — И къде се вписвам аз във всичкото това?

— Твоята работа е да намериш пари за филма.

— Филм няма да има — заяви Ръсел. — Аз ще го спра. Филмът носи зло. Вие сте направили едно зло и аз ще го спра.

— Вече не можеш да го спреш. Филмът ще бъде показан и всички, които го гледат, ще бъдат преобразени. Сюжетът няма значение, Ръсел — важно е онова, което е във филма.

— И какво е то?

— Да си чувал някога за кадри, въздействащи на подсъзнанието?

— Чувал съм, но то е същото като онова, дето като пуснеш някое парче на обратно, и сечували сатанински призови. Пълни глупости. Не става за нищо.

— Нашето ще става. Но нашето идва направо от източника, а в случая източникът е устата на Бога.

— Онова нещо ли? — попита Ръсел. — Онова нещо на екрана?

— Не бива да наричаш своя Бог „нещо“, Ръсел.

— На мен не ми е никакъв Бог.

— Той е единственият, който имаш. Другите ги няма, отдавна ги няма. Уморили са се да си играят с человека на игрички. Чат-пат се присещат мимоходом за нас и техните случайни мисли, случайните движения на мисълта им причиняват вълни на планетата. Религиозен плам. Свещени войни. Но те не играят активна роля. Искам да кажа всички освен един. На него тук му харесва. И се навърта тук. Той има време за нас.

— Не — възклика Ръсел. — Ти не знаеш какво приказваш. Това нещо е дяволът. Не бива да го почитате.

— Дявол не съществува — само богове съперници.

— Вие сте луди за връзване. Ще спра всичко това.

— Стига — обади се господин Фъджпакър. — Стига вече. Всички, които гледат филма, ще бъдат преобразени. Нов ред на живота, Ръсел. Нов ред на съществуване, свободен от всянакви

тревоги. Ти би трябвало да го оцениш. Да си свободен от всякакви тревоги и грижи, от всякакви омрази, от всякакви съмнения. Свободен да се слееш с цялото. Ново бъдеще, Ръсел. За съжаление тебе няма да те има да го видиш.

— Защото ще те задраскаме — заяви Боби Бой.

— О, не, няма. — Ръсел се нахвърли върху мършавия мъж на масата. Но мършавият мъж се наведе встрани и го удари здравата по темето. И тогава за Ръсел нещата станаха много мрачни.

[1] Е, той винаги ги играеше, като бях малък. ↑

[2] Много висока маса беше. ↑

14

ОНОВА ИДИОТСКО „ВСИЧКО БЕШЕ САМО ЛОШ СЪН“, ДЕТО ВИНАГИ ГО ИМА

Ръсел се събуди със стон и тръпки. Подскочи, замига и се заоглежда наоколо. Намираше се в своя офис (подходящо мрачен). Спеше в креслото си.

Спеше ли?

Ръсел се прозя, протегна се и изведнъж спомените се втурнаха и го заляха като гадна бира от издут корем.

— Ох, Боже мой! — изохка Ръсел; тази фраза сякаш напоследък бе спечелила одобрението му. — Ох, мили ми Боже.

Той зарита и се опита да стане, но коленете му бяха съвсем омекнали. На бюрото пред него стоеше бутилката „Глен Боулскин“. Без да се замисля изобщо, Ръсел отпи яка гълтка.

А после направо си изкашля червата навсякъде по пода.

— Ох, Боже мой! — очите му отново започнаха да мигат и пак се огледаха наоколо. Вратата на сейфа беше затворена. През таванското прозорче се лееше слънчева светлина. Ръсел обърна мигането по посока на ръчния си часовник. Тъкмо минаваше три — три следобед ще да беше.

Вратата на офиса се отвори.

— О, изплувал си на повърхността, а? — Боби Бой влезе вътре с лека стъпка и усмивка.

— Махни се от мен! — Ръсел сграбчи бутилката с ускито и скочи на крака.

— Ама какво ти става? — попита хърбавият. — Добре ли си, Ръсел?

— Ти майтап ли си правиш? — Ръсел му показва запасната си ръка. Бе направил от нея юмрук, който на вид вършеше добра работа.

— Ще ви спра. Видях записите. Голяма грешка направихте, че не ме убихте, когато имахте възможност.

Боби Бой примлясна полекичка с лукавите си устенца.

— Според мен не си много добре,. Господин Фъдженкър ми каза да те оставя да се наспиш. Преработил си се и сега все едно не си ти.

Боби Бой огледа внимателно гадорията по пода.

— Така си и мислех, че тази миризма ми е позната — констатира той. — Доста отвратително, а?

— Свършено е с вас — и Ръсел размаха бутилката. — Свършено.

— Хайде де — подкани го Боби Бой. — Имаме голяма изненада за тебе.

— Да бе, да. Бас ловя, че е така.

— Има нещо, което искаме да видиш.

— Нещо?! — очите на Ръсел се облециха, а лицето му, което си беше бледо, макар и досега да не се споменаваше, че беше бледо, въпреки че при дадените обстоятелства вие, естествено, бихте предположили, че е бледо, каквото всъщност си беше, стана още по-бледо. Пфу!

— Онова нещо е там навън — изхъхри бледоликият. — Онова ужасно нещо.

— Това надали е подходящият начин да се говори за Франк.

Ръсел размаха бутилката и поля с уиски панталоните си.

— Няма да ви позволя да го покажете. Ще унищожа филма.

— Какво? Не ти харесва, преди още да си го гледал?

— О, гледал съм го и още как. Знаеш, че съм го гледал.

— Не си.

— Съм, съм.

— Не си.

— Съм, съм.

— Не си, не си.

— Съм, съм, съм, съм.

— " — " —

— " — " —

(Е, с това няма какво друго да се направи, нали?)

— Ръсел, не може да си гледал филма. Пазехме го като специална изненада за тебе.

— Назад! — Ръсел го заплаши с бутилката. Боби Бой се дръпна по много послужен начин.

Ръсел отвори чекмеджето на бюрото и потърси лупата. Нямаше я.

— Както и да е — рече той. — Посред бял ден ще мога да различа числата.

— Какви числа?

— Знаеш какви. Цифрите на комбинацията.

— Ъхъ, мда — Боби Бой поклати дългата си мършава глава.

И пак присви очи.

И, да, всички знаете какво идва сега.

— Цифри няма — ахна Ръсел.

— Няма и ключалка с комбинация — обади се Боби Бой.

Ръсел се втренчи във вратата на сейфа.

— Дяволите да го вземат! — изруга той.

Сейфът наистина не се заключваше с комбинация. Имаше си голяма дупка за ключ.

— Ама... — заекна Ръсел. — Ама... ама... — Защото трябва да признаете, и на вас да ви се случи това, и вие ще се сащисате.

— Не знам снощи какво си взел — обади се Боби Бой, — но на твое място бих го отказал за в бъдеще.

— Да бе, да, щото ти всичко знаеш за бъдещето, нали? Щото си бил там и въобще...

— Кой, аз?! Да съм бил в бъдещето?! Какви ги дрънкаш, Ръсел?

— Говоря ти за програмата „Киберзвезди“. Оная, дето си я откраднал.

— Кибер... к'во?!

— Кинозвездите холограми. Няма смисъл да отричаш. Филмът бъка от тях.

— В нашия филм няма нищо такова — заяви Боби Бой. И наистина трябва да се каже, че изглеждаше и звучеше съвсем искрено, макар, разбира се, да си беше професионален лъжец. — Господин Фъджпакър не си пада много по модерните технологии. Той си е доста първичен.

— Копелета недни! — Ръсел предприе доста сериозно разтърсване на главата. — Не можете да ме преметнете. Не, чакай, чакай, загрях.

— Какво си загрял?

— Винаги има такъв момент, нали? Когато с героя се случва нещо съкрушително и когато се събуди, излиза, че всичко е било сън. Или пък не е било, но злодеят прави така, че да изглежда, все едно е било сън. Това си е изтъркано клише отвсякъде, да ти кажа.

— Кажи го на Холивуд.

— Това е номер. Този сейф не е същият. Сменили сте го, докато съм бил в безсъзнание. Пратихте ме в нокаут. — Ръсел опира темето си. Буца нямаше. — О — рече Ръсел.

— Хората те чакат — подкани го Боби Бой. — Стига вече детинщини.

— Да! — Ръсел разтресе юмрук. — Детството ми. Какво ще кажеш за моето детство?

— Е, какво ти е на детството?

— Ами не го помня.

— Така ли?

— Аз... — Ръсел се замисли за детството си. Помнеше го. Спомняше си сума ти и още, и още неща от него.

— Спомням си го — рече той бавно.

— Е, браво на тебе, Ръсел. А сега ще излезеш ли да си получиш голямата изненада или не? Там има ядене. Макар и повечето вече да са го изяли. Но е останал някой и друг сандвич с щунка.

Ръсел кимна.

— Да. Добре.

— Тогава, моля, след теб.

— Не, след теб.

— Ама ти си егати перкото — и Боби Бой го поведе навън.

Щом Ръсел излезе от своя офис, се надигна мощно „ура“, а „Той наш другар е и добър, и весел“ зазвуча с пълно гърло и голям хъс.

Ръсел пак се размига.

Тук, там и навсякъде се вееха пъстри знаменца. Имаше маса, а на нея — останките от сериозен банкет. Имаше столове, подредени в редици пред екран. И сума ти народ.

Господин Фъджпакър беше там. И Морган беше там. И Джули беше там. И Франк беше там (с малко бумаги, на които искаше Ръсел да хвърли едно око). И неколцина местни кръчмари бяха там. И неколцина купувачи на продукции бяха там (ония, дето месеци не бяха стъпвали в „Емпориум“ да наемат нещо, но винаги надушват

безплатното пиене и цъфват). И Ръселовата мамичка беше там. И дори сестрата на Ръсел, за която той бе съвсем сигурен, че живее в Австралия. Дори и тя беше там. И още неколцина други също.

И всички те викаха ура и пееха „Той наш другар е и добър, и весел“, макар вече да бяха стигнали до „И всички ние го твърдим“.

— Какво става? — Ръсел ги огледа подозрително. Все още не беше съвсем убеден.

— Всичко е заради тебе — Боби Бой се пресегна да потупа Ръсел по гърба, но после му дойде друг акъл. — В края на краищата ако не беше спечелил от Националната лотария и не беше вложил печалбата във филма, за да помогнеш на господин Фъджпакър да издрапа и да спасиш „Емпориум“, нищо от това нямаше да го бъде.

— Идеално сте го изпипали — смънка Ръсел под носа си. — Едно нещо не сте изпуснали.

— Какво, какво?

— О, нищо, нищо.

— Е, ела си вземи сандвич и сядай да гледаш.

— Хип-хип-ура! — ревнаха всички присъстващи с изключение на Ръсел, който местеше поглед от един на друг и се тревожеше. О, да, тревожеше се и още как и освен това беше в състояние на стрес. И в главата му се въртяха много мисли.

И една от многото мисли, които се въртяха, беше...

„Ами ако сънувам всичко това?“

Макар да беше доста объркан, все още бе сигурен, че онова другото не го е сънувал. Така че ако случаят беше такъв, трябваше да сънува това.

А ако сънуваше това, то никой не можеше да му навреди, а щом знаеше, че сънува, можеше да прави, какви-речи, каквото си ще.

— Добре — рече Ръсел. — Хубаво. Благодаря много на всички. Всички вие сте много любезни. Може ли малко от онова шампанско? А, Джули, добре изглеждаш. Какво ще кажеш след филма да наминеш към нас за малкоекс?

Челюстта на Джули увисна.

— И на ораленекс кандисвам — дададе Ръсел. — Значи, разбрахме се.

Тълпата се раздели пред него и той се отправи към масата. Хората се споглеждаха и свиваха рамене.

— Напоследък работеше твърде много — обади се господин Фъджпакър.

— Хей, Фъджи — Ръсел потупа другарски старика по гърба така, че онзи се завъртя като пумпал. — Как е хавата, сатанинско изчадие такова?

— Мрън-мрън-мрън — замърмори тълпата.

— Преработил си се. — Господин Ф. се помъчи да се изправи. — Обикновено не е такъв, както знаем ние, които го познаваме и обичаме. Това съвсем не подобава на характера му.

Ръсел смигна на Ърнест и му пошуши на ухото:

— Ще видиш ти един „характер“, дърто копеле такова. Сега пускай филма.

— Да, да — Ърнест заприпка покрай Ръсел. — Седни, момчето ми. Най-отпред.

— Да, да, и ти, и оня в черно да сте ми зад гърба — няма да стане.

— Тогава седни където си искаш.

— Най-отзад.

— Щом искаш. Е, всички да сядат. Боби Бой, кажи на техниците да включат машината и ела да седнеш при мен най-отпред.

Тълпата, донякъде озадачена, взе да се блъска, за да докопа най-хубавите места. Мамчето на Ръсел закърши ръце и заклати беловласата си глава. Сестрата, за която Ръсел бе сигурен, че живее в Австралия, каза:

— Типично! — Но дали това се отнасяше за объркания народ, който се блъскаше, или за Ръсел, трябва да остане недоизяснено.

Когато блъсканицата престана и всеки се бе настанил на някое място, светлините угаснаха и еcranът светна.

„ЕДНА ПРОДУКЦИЯ НА РЪСЕЛ ЛЮБЕЙЗъН^[1]
в сътрудничество с
ФЪДЖПАКъР ИНТЕРНЕШъНъЛ ПИКЧъРС
представя...“

— НОСТРАДАМУС МИ ИЗЯДЕ ХАМСТЕРА — обади се Ръсел.

— Ъ? — възклика Ръсел. — К’в дъжд?!
— Шишишт! — обади се Ръселовото мамче.
— Типично — каза сестра му.

Ръсел се облегна назад, сръбна си от шампанското и продължи да гледа, а филмът се разгръща пред него.

Боби Бой играеше ролята на чирака на сляп часовникар. Времето беше настоящето, мястото — Брентфорд. Бизнесът на часовникаря западаше, а един лош предприемач правеше всичко по силите си, за да придобие сградата, да я разруши и да застрои парцела с някаква огромна корпорация.

Джули играеше секретарката на предприемача — жена с много власт, измъчвана от съвестта. Всъщност всички в той филм май ги мъчеще съвестта. Часовникарят криеше някаква ужасна тайна от миналото си. Чиракът му, макар и на повърхността да се преструваше, че е на страната на стареца, всъщност кроеше планове как да го продаде. Предприемачът беше влюбен в Джулли, но беше сторил нещо ужасно на брат ѝ, какъвто тя изобщо не знаеше, че има. А Джулли при една случайна среща се бе влюбила в Боби Бой, без и двамата да знаят кой е другият. По отношение на стреса — имаше го достатъчно, че да зарадва сърцето на всеки холивудски продуцент, а сюжетът, великолепно изпипан, най-накрая доведе до развръзка, толкова уместна и трогателна, че и едно сухо око не остана.

Не и от онези, дето се намираха на Ръселовата глава.

Той седеше и ронеше сълзи в шампанското си. Филмът беше шедьовър. В него нямаше нищо банално, нищо сладниковско. Режисурата беше безупречна. Имаше вълнение, имаше интрига. И не се мяркаше нито една киберзвезда.

Актъорският състав се състоеше изцяло от местни хора. И всички се изявиха като чудесни професионалисти. Боби Бой биеше Том Ханкс, а оная жълтеникова гад, собственикът на „Ръцете на зидаря“, направо обра всички овации с убедителното си изпълнение на

сакат футболист, който се опитва да заживее наново след трагичната смърт на съпругата си.

Беше филм за цялото семейство. И то не за „Семейството“ на Менсън^[2], какъвто беше случаят с предишните произведения на господин Фъджпакър. В него нямаше нитоекс, нито насилие. Имаше хумор, имаше радост. Имаше любов и имаше надежда.

Беше самият рай.

Ръсел си издуха носа в ръкава на ризата си. Вече виждаше в ума си отзивите:

„Сензация. Филм, който ще искате да гледате пак и пак. Просто сензация.“

„Таймс“

„Въщност на мен не ми е необходимо да гледам един филм, за да знам дали е добър или лош. И този също не съм гледал. Но направо съм влюбен в него. Прекрасен е.“

Бари Норман

„Ърнест Фъджпакър е един от онези редки хора, които винаги успяват да ме разплачат.“

Тери Пратчет(г)

И тъй нататък, и прочие.

Когато финалните надписи се изнизаха и лампите отново светнаха, хората станаха на крака и избухнаха в гръмотевични овации, като чат-пат ги прекъсваха, за да си избършат очите и да подсмръкнат.

Ърнест се изправи несигурно на крака и закуцука към экрана. Вдигна сбръчканите си ръце към публиката.

— Според мен аплодисменти заслужава и човекът, който направи възможно всичко това. Човекът, работил по-здраво от всички нас. Ръсел. Поклони се, момчето ми.

Ръсел махна с ръка, а бузите му леко порозовяха. Но при виковете „реч, реч“ и „бравос на момчето“ се изправи и лекичко се поклони.

— Бива си го филма, а? — обади се Морган. — Замалко да се разсополивя. Замалко.

— Всички бяха толкова добри — Ръсел се почеса по главата. — Всичките тези аматьори — те бяха блестящи.

— Старият Ърни знае как да накара хората да играят.

— Това е произведение на гений.

— Ти го направи възможно, Ръсел.

Ръсел поклати главата, която чешеше преди малко.

— Това трябва да е сън.

— Ако е сън, то е много хубав, да му се не види.

Господин Фъджпакър се приближи с куцукане.

— Хареса ли ти, Ръсел? Мислиш ли, че можеш да го продадеш?

— О, да! — сега главата на Ръсел се заклати нагоре-надолу. —

Ще се обадя на Ерик Нелус^[3], той е човекът за тая работа.

— Такъв те обичам — рече господин Ф.

— Господин Фъджпакър?

— Да, Ръсел?

— Извинявайте, дето, нали разбирате... дето се държах грубо и въобще.

— Забрави го, момчето ми. Просто беше прекалил с работата.

Сега всички ще ти помогнем.

— Страхотно. Просто страхотно.

— Веднага щом завършим филма, ще ти помогнем с маркетинга.

— Да го завършите ли? — попита Ръсел. — Но той нали е завършен?

— Ти сигурно се шегуваш, млади момко. Че това е само горе-долу половината от него. В него трябва да влязат още много неща. Важните неща. Значимите неща.

Сърцето на Ръсел се изниза през подметките му. Важните неща? Значимите неща?

— Да не би...? — горната устна на Ръсел затрепера. — Да не би да са онези? — успя да промълви той. — Да не би да е онова, дето се разказва за мен? Да не би онова нещо? О, не, не и онова.

Ърни поклати беловласата си глава.

— За какво ми приказваш, Ръсел? Никъде не се разправя за тебе. И никакво нещо няма. Каквото и да е това нещо. Други сцени придават плът на изпълненията.

— Но нали не са за мен? И за нещото?

— Не, Ръсел.

— Пфу! Е, не знам как би могъл да усъвършенстваш съвършеното, а филмът беше най-близкото до съвършенството нещо, което някога съм гледал.

— Никак даже не е. Ще стане много по-хубав, като му сложим и останалото.

— Е — Ръсел пак поклати глава, — ще се подготвя за нещо невероятно.

— И ще го видиш — старият Ърни се усмихна и оголи цяла уста хълтнали венци. — Чакай само да видиш груповото изнасилване в рокерската кръчма и изпозастреляните с миникартечница „Дженерал електрик“, и онзи епизод, когато канибалската секта нахлува в манастира, и невероятния епизод със забавени кадри, където избягалият психопат взема лозарската ножица и я забива право в...

[1] Значи така се бил казвал. ↑

[2] Секта, ръководена от Чарлз Менсън, известна с кървавото убийство на актрисата Шарън Тейт и още неколцина души в края на 60-те години. Бел. прев. ↑

[3] Най-големият независим филмов продуцент и дистрибутор в западния свят. Опитайте се да запомните името му, защото се появява в последната глава. ↑

15

ОЩЕ УЖАСИ ОТ ПАПКА 23

Купонът продължи до вечерта, като набираше маса и ускорение. Пристигнаха повече хора, отколкото познаваше Ръсел, заедно с още една доставка шампанско, за която той трябваше да се подпише. Музиката свиреше, хората се впуснаха в танци, пиянство и неприлично поведение, каквито са общоприетите обществени норми на всяко прилично джамбура.

Ръсел се изнiza навън и се пробва да литне. Е, насын винаги можеше да лети и ако това беше сън...

Но не успя да се отлепи от земята и след като четвърт час глупашки подрипва из паркинга като заек, Ръсел пак се наниза вътре. Това май не беше сън, но за останалото той пак си имаше съмнения.

Просто му идваше твърде много. Твърде много подробности. Флюгелрадът, киберзвездите и ужасната насекомоподобна червенолика твар. Съзнанието му не беше такова. Никога не би могъл да сънува такива гадости.

Ръсел си наля шампанско и се загледа в гуляйджите, които гуляеха. Май им беше гот. Всичките ли бяха вътре? Част от големия заговор? Големият сатанински заговор? Ръсел пресуши на един дъх шампанското, наля си още. Стоеше отстрани и се чудеше.

— Защо си толкова тъжен? — попита Джули, бившата барманка, понастоящем кинозвезда.

Ръсел се обърна с лице към красавицата.

— О — рече той. — А.

— Да?

По лицето на Ръсел плъзна срам.

— Извинявай много. Нали разбиращ, за онова, дето ти го казах по-рано.

— Прощавам ти, Ръсел. Но бих предпочела да ми го кажеш насаме.

— О — повтори Ръсел. — О. Наистина ли?

Джули се усмихна с прекрасната си усмивка.

— И след като си се изкъпал. Миришеш доста...

— Да — Ръсел отстъпи крачка назад. — Сутринта повръща.

Съжалявам.

— Изглеждаш ми подпийнал.

— Да. И за това съжалявам. Наистина съжалявам.

— Ти си толкова мил човек, Ръсел.

— Благодаря и истински, искрено съжалявам.

— Просто го забрави.

— Да — Ръсел се усмихна в отговор на красавицата. Сега тя беше сън. Сън наяве. Тя май наистина като че ли го харесваше. Една връзка помежду им бе нещо съвсем възможно. Ръсел беше сигурен, че тя не би могла да е забъркана в нищо зловещо. Но може и да е видяла нещо. Машината за киберзвезди. Няя може и да я е видяла.

— Е, защо си толкова тъжен?

— Объркан съм — отвърна Ръсел. — Чудя се дали не бих могъл да ти задам един въпрос?

— Питай каквото желаеш.

— Ами докато правехте филма, да сте използвали някаква странни приспособления?

— Пляс! — изплюща ръката на Джули по лицето на Ръсел.

— Какво толкова казах? — Ръсел я проследи как се врязва като вихър в тълпата. — Какво толкова казах?

— Техниката ти в това отношение е пълен боклук — промъкна се до него Боби Бой. — Изобщо не можеш да се мериш с мен. Но пък ние, актьорите, притежаваме определен чар особено спрямо кандидатките за звезди. Както и да е, тя е мой контингент, така че не поглеждай нататък.

— Защо...? — Ръсел вдигна юмрук, но Морган го улови за китката изотзад.

— Не го оставяй да те навива, Ръсел — рече Морган. — Ела да си поприказваш с нас.

Ръсел изгледа на кръв Боби Бой око в око. Личеше си, че мършавият е работил по мъжкарската стойка и направо смърдеше на тестостерон.

Ръсел се оставил да го отведат.

— Той не заслужава — рече Морган, тъй като именно това подобава да се казва в такива случаи.

Франк стоеше и приказваше с двама купувачи на продукция, дето вече почти ги бяха отписали, и двамата младежи се присъединиха към тях.

— Добре ли си, Ръсел? — попита Франк. А после взе да души във въздуха. — Пак си повръщал, нали?

Ръсел въздъхна.

— Я чакай да видя дали ще го определя правилно какво е. Последния път беше горчива бира „Гарви“, доколкото си спомням. Хмм, чакай да подушим. Уиски. Малцово. Петгодишно. „Глен Боулскин“. Прав ли съм или да?

Ръсел кимна безпомощно.

— Франк без съмнение познава добре драйфането — отбеляза Морган.

— Имам си цака. Във филмовия занаят виждаш сума ти драйфанде. Помня как един път пихме с Рок Хъдсън в хотелската му стая. Пийнахме по няколко, е, аз пих повече от него и се издрайфах на килима. Но той си беше истински джентълмен и като съм заспал, сложил ме в собственото си легло и на другата сутрин се събудих със свиреп махмурлук и не знам на какво съм седнал предната вечер, ама как ме болеше задникът!^[1]

Хората около Франк се спогледаха и Морган припряно смени темата.

— Филмът е абсолютен трепач — рече той. — Щ-ъ, искам да кажа такова, наистина е добър, нали?

— И такъв ще си остане — отвърна Ръсел. — Няма да позволя на господин Фъджпакър да го съсипе, като набута в него всичките ония гадости и кървища.

— Срам за тебе — възпротиви се Морган. — Нямах търпение да видя онзи епизод, дето психарят гепва лозарската ножица и я забива право в...

— И дума да не става! — Ръсел махна с разтреперана ръка. — Но я ми кажи, Морган, ти гледал ли си как снимат филма?

— Не мога да твърдя, че съм. Аз се грижех за „Емпориум“.

— А ти, Франк?

— Твърде много канцеларска работа. Което ми напомня, че...

— Значи всичко е зависело от Боби Бой и господин Фърдакър?

— И Джули — напомни му Морган. — Страшна мацка, а? Тя що те фрасна бе, Ръсел?

— Не ми се разговаря за това. Но всички онези други хора във филма... Като не броим собственика на „Ръцете“, аз не познавам лично никого от тях, нали?

Франк и Морган поклатиха глави.

— Местен колорит — рече Франк. — Местни типажи. Фърдакър знае как да накара хората да играят. Искаш ли да ти сипя — като гледам, купонът ще продължи цяла нощ.

— Не, благодаря — Ръсел остави чашата си встради. — Не искам повече. И без това пих твърде много. Отивам си вкъщи да се изкъпя едно хубаво и после да се наспя едно хубаво. Сутринта всичко трябва да ми се вижда по-смислено. Някой да е виждал мама?

— Според мен си тръгна още преди часове — отвърна Морган — заедно със сестра ти.

— А, да — сети се Ръсел. — Сестра ми.

После каза „довиждане“ на господин Фърдакър.

— Утре си вземи свободен ден — рече му старецът. — Да си проясниш мозъка. Свърши прекрасна работа и всички ние се гордеем с теб.

— Благодаря. Много благодаря.

— И да се преоблечеш. Обичам гадната миризма, колкото и всеки друг. Всъщност повече. Но все някъде трябва да поставиш граница. Не че искам да те обидя.

— Не съм се обидил, уверявам те.

— Лека ти нощ.

— Лека.

Ръсел махна за довиждане на всички и си тръгна.

Препъваше се по крайбрежната пътека, минаваща покрай Сайдър айлънд и преливника. Отново беше една от онези съвършени брентфордски нощи, за които поетите толкова обичат да пишат. И ако на мястото присъстваше поет и си бе донесъл тетрадка и химикалка, вероятно щеше да надрачи нещо ей от този сорт:

*„На Темза буйните води
течаха към морето —
блестеше лунното сребро
като живачни ленти.
Уханен въздух Ръсел вдъхна,
погледна той звездите,
самичък към дома пое,
в душата му — покой^[2].
Прекрасна беше тишината
навред, околовръст
и стъпи Ръсел в кучи аки
и тръшна се по...^[3].“*

— Оoooou! Ау! Мамицата му! — Ръсел се изправи на крака и заподскача, като в същото време душеше. — Божке! — изпъшка той.
— И кучи лайна! Уиски, драйфano, кучи лайна. Воня като отходен канал! Не е честно. Просто не е честно.

Закри уста с ръка. Беше съвсем сигурен, че е казвал тези съдбовни думи и преди. Предната вечер. И те му бяха докарали какви ли не ужаси. Но така ли беше? Още не знаеше със сигурност.

— Много ми дойде. — Той изтри подметките си в тревата и продължи да се клатушка по пътя си.

Звездите сияха, луната лунееше, а Темза тихичко следваше своя път.

След многообразни неудачни опити и доста ругатни под нос Ръсел най-накрая успя да напъха ключа в ключалката и отключи вратата. Влезе в къщата на пръсти и затвори вратата колкото може по-тихичко — нито една лампа не светеше. Мамчето му сигурно спеше дълбоко. Ами сестра му? Тя къде беше? Не и в неговото легло, надяваше се.

Ръсел погледна в хола. Малко лунна светлина назаем му разкри сестра му, която хъркаше здравата на кушетката^[4].

Ръсел зави обратно в коридора и се запрепъва нагоре по стълбите. После си спомни, че се намира в бунгало, и се запрепъва обратно надолу по стълбите (които подобаващо изчезнаха). Не можеше

и дума да става да вземе душ — щеше да събуди мамчето. Реши, че ще е най-добре да мине с малко плискане на лице на кухненската мивка в тъмното. Това той постигна със забележителна сръчност и сега, оплескал ризата си с голяма част от плаващото съдържание в купичката на котката, която киснеше в мивката, си избърса лицето с нещо, което мислеше, че е пешкирът, но не беше, и се запрепъва към спалнята си.

Напълно облечен и съсипан, той се тръшна на леглото си и заспа неспокоеен сън.

*„Сияеше луната като лъснат грош
и точеше се бавно брентфордската нощ.“*

В хола часовникът върху декоративната камина удари три. Имаше уестминстърски камбанки. Такива вече почти няма къде да чуеш. Освен в Уестминстър, разбира се. Но беше време — не толкова отдавна, че да се изпълзне от паметта, — когато повечето хора имаха каминни часовници с уестминстърски камбанки. От онези джунджурии от четирийсетте във формата на сводест мост с две големи ключалки на циферблата и голям ключ за тях, пъхнат отдолу, където на децата беше забранено да пипат. И винаги си имаше един ъгъл, под който бяха пъхнати сгънати парченца от пакет „Удбайн“, за да не се килва настрани и да показва вярно часа. И неизменно беше сгънат пакет „Удбайн“. Защото по онова време, преди да измислят рака на белите дробове, всички пушеха „Удбайн“ — кинозвезди, футболисти, дори и кралицата. Е, вярно де, тя тогава не беше кралица, беше кралицата майка. Тъй де, искам да кажа, че беше кралица, но беше и кралицата майка. Искам да кажа, тя сега е кралица майка, защото тогава е била кралица. Да, точно така. Но тогава тя е била и майка, разбира се, майката на кралицата. Не че кралицата тогава е била кралица. Майка ѝ е била.

Е, все някоя от тях двете е била кралица и която е била, е пушила „Удбайн“. Пък може да са били и „Плейърк“. Или пък може би е пушила лула.

Но както ще да е, часовникът с уестминстърските камбанки удари три и пред бунгалото на Ръсел и неговото мамче спря черен

микробус. Щом ударите на часовника затихнаха, сестрата на Ръсел се размърда на дивана, промъкна се в коридора и отвори входната врата.

Четири потайни фигури излязоха от микробуса, вдигнаха задния капак на колебливата улична светлина и изнесоха нещо неразличимо и обемно.

Пъшкайки под бремето му, те се помъкнаха по градинската пътека, влязоха през вратата и тръгнаха по коридора към спалнята на Ръсел.

Сестра му вървеше пред тях. Тя безшумно натисна дръжката на вратата на стаята на Ръсел и я отвори.

Ръсел се размърда насиън, изсумтя тежко и пусна нещо, което би могло да бъде описано само като пръдня. В мрака сестра му си запуши носа, прошепна думата „тиично“ и излезе.

Последва внезапно раздвижване, звуци и огромна ярка светлина. И Ръсел се свести.

— К’во? — обади се той и продължи: — Ммммммпф! — една ръка затисна лицето му. Опита се да се противи и да удря, но още ръце стиснаха китките му, а други — глазените му. Ръсел се напрягаше и се извърташе, но го държаха здраво.

Очите му замигаха — миг-миг-миг — на ярката светлина. И ако можеше да говори, веднага би назовал по име нападателите си без всякакво затруднение. Единият беше Боби Бой, другият — Франк, а Морган — третият. А на вратата, застанал до огромно, тъмно, покрито със саван нещо, стоеше господин Фъджпакър.

Усмихваше се — по крайно неприятен начин.

— Гммммммф мммф мм ммммфммммфа! — обади се Ръсел, което означаваше: „Пуснете ме, тъпи копелета!“ После продължи с „Грммммммф мммф мм ммммийба!“, което означаваше същото, но казано малко по-изразително.

— Остави го да си поеме дъх, Боби Бой — рече господин Фъджпакър.

Мършавият махна ръката си от устата на Ръсел. Ръсел се опита да я ухапе, но не уцели.

— Непослушко — скара му се Боби Бой.

— Пуснете ме! — изплю Ръсел.

Господин Фъджпакър размаха тънък показалец срещу него. Приличаше малко на вейчица и Ръсел се зачуди за какво ли го използва

иначе.

— Виж сега — заобяснява господин Фъджпакър. — Искам да си много тихичък, Ръсел. Ако шумиш, можеш да събудиш майка си. А ако това стане, ще ни се наложи да се оправим с нея.

— Да се оправите с нея? — Ръсел го каза шепнешком.

— Като например да й прережем гърлото! — заяви господин Ф.

— Лозарската ножица е в микробуса.

— Да донеса ли видеокамерата? — попита Боби Бой.

— Не, не, не. Ръсел ще бъде много тихичък. Нали така, Ръсел? Той кимна.

— Срамота — възклика Морган. — Аз наистина искам да видя онова с лозарската ножица!

— Може би по-късно. Сега обаче имаме много работа.

Ръсел продължи да се бори още малко.

— Пуснете ме, гадни копелета — прошепна.

— Тъкмо в такъв дух те искам — господин Фъджпакър пак разклати вейката, — но няма да те пуснат. Те правят само каквото аз им кажа.

Ръсел изкриви врат. Втренчи се във Франк. В Морган.

— Морган, ти си ми приятел. Защо го правиш?

— За твоето добро е, Ръсел. За общото благо.

— Какво?

— После ще ни благодариш. Е, вероятно няма да благодариш точно на нас. Но всичко това е за добро.

— Определено е за добро — съгласи се Франк.

— Махнете се от мен — прошепна Ръсел. — Пуснете ме.

Господин Фъджпакър въздъхна, затъри нозе и приседна на леглото му.

— Много жалко, че не се придържаше към твоя сценарий — рече той. — От всичко това нямаше да има никаква нужда, ако се бе придържал към сценария. А и днес ти дадохме втори шанс. Ти трябваше само да повярваш, че другото е било сън, нищо повече. Толкова труд хвърлихме — сменихме сейфа, промихме раната на главата ти. Но и това не те убеди, а?

— Не — отвърна Ръсел. — Но съм готов да се пробвам пак.

— Не мисля така.

— Какво ще ме правите? — попита Ръсел.

— Ще те преобразим, момчето ми. Ще те преобразим.

— Не ща да ме преобразявате. Така съм си много щастлив.

— Щастлив? — господин Фъджпакър се изсмя хрипливо. —

Какво значи щастлив? Никой не е щастлив наистина. Хората просто издрапват от една криза до друга с надеждата, че следващата седмица всичко ще се оправи — или пък следващия месец, или следващата година. Но нещата никога не се оправят. А и да се оправят, после какво?

— После какво? — попита Ръсел.

— Е, после умираш, нали така?

— Ами така си е.

— Но не трябва да е така. Можеш да имаш много повече, разбиращ ли? Много, много повече. Повече живот, повече време. Просто трябва да се откажеш от малко багаж. Емоционален багаж. И тогава получаваш всичко.

— Всъщност не го искам това, каквото и да е то.

— Срамота. Защото и без това ще го получиш. Съблечете му дрехите, момчета.

— Какво? — прошепна Ръсел. — Не!

Господин Фъджпакър изсумтя, после забърника в носа си с пръста вейка. Нокътят му изчовърка нещо гнусно, господин Фъджпакър го пъхна в устата си и го всмука.

— Опасявам се, че не е не, ами е да, Ръсел. И то по съвсем основателна причина, да ти кажа. Като гледам, откакто те видях последния път, си прибавил към ароматния си гардероб кучи лайна и котешка храна.

Ръсел продължи да се бори мълчаливо, ала бяха трима срещу един и тъкмо той беше единият. Боби Бой беше онзи, който му съмкна боксерките.

— Леле, Ръсел — учуди се мършавият. — Майката природа хич не те е ощетила, а?

Ръсел беше твърде вцепенен, че да е в състояние да отговори.

— Ерол Флин имаше такова парче — обади се Франк. — Веднъж ми го показва в кенефа на „Пайнууд“. Викаше му „Аленият пират“.

— Това беше Дъглас Феърбанкс — поправи го господин Фъджпакър.

— Може и той да е бил — под ъгъла, от който гледах, не се виждаше добре.

— Перверзно копеле! — Ръсел плю по Франк. Този път с истинска плюнка. Господин Фъджпакър пак вкара вейката в игра.

— Спомни си за мама — беше съветът му.

— Моля ви, пуснете ме. Моля ви, спрете. Моля ви.

— Няма да трае много и по-добре ще е да не се противиш много-много. Да го изправим на крака, момчета.

Изправиха Ръсел във вертикалната плоскост, което ще рече прав. И го задържаха много здраво в това положение.

Господин Фъджпакър се надигна и закуцука към голямото покрито нещо до вратата.

— Новият живот те чака — обяви той. — Снощи, докато спеше, ти взехме мярка.

— Какво? Какво?

С широк замах господин Фъджпакър отметна покривката и Ръсел се облещи срещу...

Себе си.

Да, това беше той. Той, висок и гол. Но един по-хубав той. Негово идеализирано копие с по-добри пропорции и телосложение. Стоеше там и сякаш гледаше Ръсел през празните си очни кухини. Като благороден труп, черупка или кожа.

— Пъхайте го вътре — нареди господин Фъджпакър. — Пъхайте го отзад.

Ръсел се дърпаše, риташе, мяташе се насам-натам, но те го държаха здраво и го завлякоха зад другото му „аз“. Отзад, при малките вратички на ръцете и краката и изльсканите болтове, резета и панти. И кухината вътре с ремъците и въжетата — миниатюрен корабен такелаж с мънички въженца и макарички.

— Пъхайте го в гърба, момчета. В гърба.

Ръсел заора пети, но го бутаха, бутаха и накрая го напъхаха вътре.

— Няма да отнеме много време, Ръсел.

Ръсел извърна уплашени очи към стареца. Той държеше странно приспособление — нещо викторианско, направено от потъмнял месинг.

— След като ти махнем гръбнака, вече от нищо няма да те е страх. Никакви тревоги повече, никакъв стрес.

— Не! — Ръсел се замята като луд, ала напразно. Те го напъхаха вътре в онова нещо, което беше самият той. В онази подигравка. И главата му се пъхна в главата му, ръцете му се плъзнаха в ръцете му и краката му влязоха в краката му. И вратът му се скова, и месинговият инструмент се притисна към основата на гръбнака му и проникна в пътта му.

[1] В края на живота си филмовата звезда Рок Хъдсън разкри, че е хомосексуалист. Почина от СПИН. Бел. прев. ↑

[2] Поетична волност. ↑

[3] Евтина шегичка. ↑

[4] Я се опитайте да го кажете с нещо обемисто в устата. ↑

16

РАЙХЪТ

Ръсел се събуди с писък на леглото си, съвсем облечен.

— Ох, Божичко! — Опира се и примигна в мрака. На долния етаж часовникът на камината удари три часа с уестминстърските си камбанки.

Всичко беше само ужасен сън^[1].

Лампата в коридора светна и мамчето на Ръсел провря глава през вратата.

— Добре ли си, миличък? — попита милата старица. — Лош сън ли сънува?

— Да — Ръсел си пое дълбоко дъх. — Да, лош сън беше. Но сега съм добре. Извинявай, че те събудих, лягай си.

— Искаш ли чаша какао?

— Не, добре съм.

— Е, гледай да се наспиш. Много работиш.

— Да, мамо, благодаря ти. Лека нощ.

— Лека нощ.

— Типично — обади се гласът на сестра му от коридора.

Ръсел притисна сърцето си. Ама как тупкаше само! Беше сънувал кошмар на всички кошмари. Ужас не, ами ужас.

— Някой ми бърника в главата — смънка Ръсел. — Леле, ама колко страшно беше! — Той преметна крака през леглото. Още беше с обувките. Едната вонеше доста силно.

Пое си дълбоко дъх, после изрита оскърбителната обувка и я набута с пета под леглото.

Какъв беше целият този сън? Преобразяване? Господин Фъджпакър предната вечер все за преобразяване приказваше. Той и Боби Бой. Това ли беше преобразяването? Ами онзи, месинговият инструмент? Ами дето му извадиха гръбнака? Ръсел потръпна. Имаше нужда да пийне. Не, нямаше нужда да пийне. Последното нещо, от

което имаше нужда, беше да пийне. Сега се чувстваше свирепо трезв и възнамеряваше да си остане такъв.

Стисна ръце. Все още си беше той. Не се намираше вътре в нещо друго.

— Стига вече — и Ръсел се изправи на крака. — Ще си изясня всичко това. И то веднага. Но не и с тая воня по мен.

Отиде в банята и взе душ. Съжаляваше, ако е попречил на майка си да заспи, но нямаше как. Върна се в спалнята си, избърса се и се преоблече с чисти дрехи — пуловер, джинси, чисти чорапи и маратонки. Извади от гардероба другото си промазано яке с бракониерски джобове (дето му беше официалното) и го облече. После се загледа в гардероба и потъна в мисли.

— Добре — рече той. — Няма начин.

Взе стол, постави го до гардероба и се качи отгоре му. Свали от гардероба кутия от обувки и я оставил на леглото. Махна капака и отдолу се показва нещо, увито в напоен с масло парцал. Това нещо беше револвер от Втората световна война. Сгъна обратно парцала и се загледа в револвера.

Беше револверът на баща му. Беше му го подарил баща му за осемнайстия рожден ден. Ръсел бе погледнал пистолета и веднага се бе примолил да го отнесат в полицията и да го предадат. Но татко рече „не“.

— Дръж го отгоре на гардероба, така че никой да не го пипа. Някой ден може и да ти потрябва. Някой ден.

Ръсел взе пистолета и го задържа в ръце. Този ден, заключи той, бе онзи някой ден.

Измъкна се от къщи и тръгна по пътя. Вървеше бързо и репетираше под носа си приятелското „здрасти“, с което би поздравил всеки патрулен полицай, чийто път би могъл да пресече.

Слезе по „Хорсфъри лайн“ — подметките на маратонките му не издаваха нито звук по калдъръма, мина по краткия път покрай преливника и Сайдър айънд и влезе в паркинга на гърба на Хангър 18.

И там се спря като спънат. Тук все още имаше много коли: минито на Франк, „морганът“ на Морган, няколко четириколесни возила, които принадлежаха на купувачи на продукции. Но имаше и още едно превозно средство, което особено привличаше интереса на Ръсел. Стоеше там, насред паркинга, и изглеждаше съвсем не на място.

Превозното средство беше флюгелрадът.

От устните на Ръсел се откъсна тихо подсвирване. Ето ти на доказателство, ако изобщо му трябваше.

Стиснал в леко треперещата си длан пистолета, Ръсел се промъкна наблизо, като се спотайваше в тъмното — люкът беше отворен, стълбата — спусната. От кабината излизаше мека синя светлина. Ръсел изкачи едно-две стъпала и надникна вътре. Празна. Той се огледа, изтърча нагоре и хълтна вътре.

Не беше влизал досега във флюгелрад. Онази нощ, когато го бе видял за пръв път, той бе прекарал цялото време в игри с машината за киберзвезди. Но беше също както го бе казал Боби Бой: старомодно, само шайби, циферблати и големи стъклени радиолампи. Малко мязаше на кръстоска между вътрешността на танк от Втората световна и подводницата на капитан Немо „Наутилус“. И този апарат можеше да пътува във времето? Ръсел се огледа. Боби Бой бе споменал разхлабена лампа или нещо подобно. Забеляза една голяма, която като че ли подхождаше. Голяма и достатъчно подходяща на вид за важна част при работата на флюгелрада.

Ръсел я отвинти внимателно и я пъхна в джоба си.

— Върни я обратно — обади се глас с немски акцент.

Ръсел се извърна в миг. В рамката на отворения люк бе застанал единият от високите млади SS-типове. Беше насочил към него пистолет.

Ръсел насочи към него своя.

— Хвърли оръжието — нареди германецът.

— Хвърли твойто — отвърна му Ръсел.

— Но аз те помолих пръв.

— Нищо, хвърляй твойто.

— Ще те застрелям — закани се германецът.

Ръсел се вкопчи в якето си, притиснал към гърдите си голямата стъклена лампа.

— И ще я строшиш на парченца. А това никак няма да се хареса на твоя фюрер.

— На мяя фюрер?

— Чуй ме — заобяснява Ръсел. — На ваша страна съм. Господин Фъджпакър ме изпрати да проверя дали всичко е наред.

— А — рече немецът.

— Хайл Хитлер — Ръсел вдигна свободната си ръка в нацистки поздрав.

— Хайл Хитлер — германецът също вдигна ръка. Обаче онази с пистолета. Ръсел го фрасна със всичка сила в лицето.

Германецът падна назад от стълбата и се тресна о земята с ужасен тръсък, придружен с хрущене на кокали.

— Леле-мале — Ръсел се спусна по стълбата да помогне на безчувственото тяло. — Добре ли си? — попита той и продължи: — Какво говоря?! Да ти го научукам! — и с тези думи тръгна с маршова стъпка през паркинга към Хангар 18.

Отвътре се носеха весели звуци. Тържеството далеч не вървеше към края си. Ръсел се промъкна до голямата плъзгаща се врата и отвори малката, дето беше на панти.

Вътре се вихреще страшен купон. Ръсел се огледа предпазливо. Морган беше там и Боби Бой беше там, и Франк, и Джули също. И мнозина други, които бе видял по-рано. Но на бала на Фъджпакър бяха пристигнали и неколцина окъснели гости. Там беше старият Чарлтън Хестън с тогата. И Дейвид Нивън, черно-бял. И онези от „Героите на лодката“, включително и великият Дейвид Лодж. Но окъснелите гости не танцуваха, само си стояха един вид.

Ръсел кимна. Ставаше все по-добре и по-добре. Та значи къде беше господин Фъджпакър?

Той присви очи и се загледа към офиса, отвъд танцуващите пияници и стърчащите киберзвезди. Може би там вътре?

Ръсел се промъкна в хангара и затвори вратата след себе си. Без да отлепя гръб от стената и като внимаваше да се спотайва в сенките, той запристиства към офиса. Никой не гледаше в неговата посока — прекалено весело им беше. Боби Бой държеше програматора и да — в средата на танцуващите Мерилин Монро си сваляше роклята.

Ръсел стигна до офиса, без да го забележат. Приклекна до прозорчето в преградата, а после изпружи врат и надникна.

И веднага се сниши пак.

— Пак тоя — прошепна Ръсел.

Да, той беше — седнал от другата страна на бюрото срещу господин Фъджпакър на един от ония неописуеми столове и стиснал в пухкавата си ръчица чаша „Глен Боулскин“ — самата зла гад.

Господин Адолф Хитлер — той си беше.

И изглеждаше в най-добро здраве.

Ръсел трепна (кой ли не би трепнал?). Какво ще е най-добре да направи? Да се измъкне и да се обади в полицията?

— Ало, да, притиснал съм Адолф Хитлер в ъгъла в един стар хангар на брентфордското пристанище, машината му на времето също е при мен. Може ли да пратите двама-трима полицаи? Благодаря. — Ръсел претегли всички „за“ и „против“. Всичко беше против, заключи той. Трябваше да се справи сам. Да влезе вътре като герой и да направи каквото трябва.

Вижте сега, Ръсел, както и всички здравомислещи индивиди, беше страхотен фен на научнофантастичните филми. И като такъв естествено имаше и една конкретна реплика, която винаги му се бе искало да изкреши на някого.

Не, това не беше „ще се върна“.

И така, след като си пое много дълбоко дъх, той ритна вратата на офиса и стисна с двете си ръце пистолета, прицелен в лицето на фюрера, я изкреша:

— Миви или жъртви, идвате с мен. Такова де...

— Какво е това? — Хитлер говореше с тежък кокни-акцент. — К'во прави тоя янки^[2] тук?

— Не съм янки. — Ръсел стискаше пистолета доколкото можеше уверено. — Живи или мъртви, идвате с мен.

— Я не се прави на идиот — господин Фъджпакър размята крехки ръце. — Веднага ще накарам да махнат този простак, майн фюрер. Ръсел, веднага пусни пистолета играчка.

— Не е играчка. — Ръсел натисна спусъка и един изстрел раздели косата на фюрера на път.

— О, Божичко! — Ръсел зяпна пистолета, после фюрера. — Много съжалявам. Махнал съм предпазителя. Добре ли сте?

— Тъп руски^[3]! — фюрерът се хвана за главата.

— Ще повикам лекар — предложи Ръсел. — Не, какви ги говоря пак? Да ви го начукам. Горе ръцете, това е граждански арест.

— Ръсел! — рече сухо господин Фъджпакър. — Погледни зад себе си.

— Да не мислиш, че ще се хвана на тоя стар номер? — Ръсел хвърли бърз поглед през рамо и изохка: — Леле-мале.

Звукът от изстрела, кажи-речи, сложи край на купона. Изключиха уредбата. Сега много очи бяха обърнати към него. Израженията на много лица бяха гневни.

— Имам пистолет — Ръсел го размаха към тях. — Вероятно сте се сетили, като го чухте, и въобще. Но не ме е страх да го използвам. Току-що го използвах, нали? И пак ще го използвам и още как.

На тълпата това като че ли не ѝ направи никакво впечатление. Невпечатлена, ала кисела, както изглеждат тълпите, когато са съставени от хора, които имат твърде много пиене и изведнъж им досажда някакъв тъпак, дето иска да развали купона.

— Арестувам този човек — продължи Ръсел. — Той е избягал военнопрестъпник и аз ще го отведа в затвора.

Тълпата отвърна със злокобно ръмжене, което се стори на Ръсел обезкуражаващо. Но все още беше готов храбро да го посрещне.

— Не се опитвайте да ме спрете — това беше фразата, която реши да използва.

— Prrr! — и после: — Grrrr! — отвърна тълпата.

— Ръсел — обади се господин Фъджпакър, — веднага хвърли пистолета.

— Не, няма — Ръсел се прицели в двамата мъже в офиса. — А ти — горе ръцете — обърна се към Адолф Хитлер. — Няма все да ти повтарям!

Ръцете на фюрера се стрелнаха във въздуха — защо да се прави на герой, когато някой е насочил към него пистолет?

— Ти ме разочарова, Ръсел — рече господин Фъджпакър.

— Аз да съм разочаровал тебе? — Ръсел размаха пистолета и това накара фюрера да трепне. — Ти, гаден дъртак! Аз те уважавах. Работех здравата за тебе.

— И пак ще работиш. А сега хвърли този пистолет и да обсъдим нещата.

— О, не, не. Стига приказки. Този човек, Хитлер, ей тоя — той идва с мене. Не искам да го убивам, но ще го направя, ако се наложи. Вероятно ще получа медал от кралицата, ако го направя. Или може би за награда часовник с уестминстърски камбанки.

— Твърде късно е — обади се господин Фъджпакър.

— Твърде късно за какво?

— Твърде късно е да се прави гег за уестминстърските камбанки.

— Да, сигурно си прав. Но той въпреки това идва с мен. Това е краят, господин Фъджпакър. Всичко свърши — и филмът, и всичко.

— Преуморен си — седни и пийни едно.

— Не. Не искам...

— Ръсел, внимавай! — изпища Джули.

Ръсел извърна глава и срещна погледа на Боби Бой. Мършавият му се нахвърли с пистолет в ръка и после нещата сякаш тръгнаха като на забавен кадър — така, както често става, когато се случва нещо наистина ужасно. Пистолетът на мършавия се приближи към лицето на Ръсел, но той замахна настрани и приведе собствения си пистолет в яростен контакт със стомаха на нападателя. Все още понесен от силата на собствената си инерция, Боби Бой се гмурна покрай Ръсел в офиса и фрасна главата си в могъщия „Непобедим“. Щом падна по гръб, пистолетът гръмна, куршумът рикошира в сейфа и се заби право в лявата му колянова капачка.

Ръсел с ужас наблюдаваше как мършавият се гърчи на пода и от крачола му блика кръв.

— Повикайте линейка — обърна се отново Ръсел към тълпата. — Имаме нещастен случай. Повикайте линейка.

Никой не помръдна.

— Хайде де — кресна Ръсел, — побързайте. Ще му сложа турникет.

Пак никой не помръдна.

— Ама хайде де, направете нещо!

И хората от тълпата направиха нещо. Отметнаха глави и започнаха да вият. Ужасен звук — жесток, атавистичен. Направо изкара ангелите на Ръсел.

— Престанете! — кресна той. — Престанете!

Но те не престанаха.

— Ръсел, бързо, ела — той усети ръката на Джули на лакета си.

Тя го задърпа за ръкава.

— Да, ще... ще...

Някой метна чаша. Тя се разби над вратата на офиса и стъкълцата се посипаха върху Ръсел. После — бутилка. Тълпата прииждаше напред.

Ръсел стреля в тавана. Тълпата спря за миг. Ръсел побягна, Джули — също. Притичаха през хангара, а виещата тълпа ги погна

като вихър.

Ръсел отвори малката вратичка с панти в голямата плъзгаща се врата и бутна Джули навън. Последва я припряно, трясна вратата и пусна резето. Такова нещо не можеха да отворят отвътре.

Докато се мъчеше да си поеме дъх, Ръсел събра мислите си. От хангара се носеше ужасен вой и барабанене на юмруци по голямата плъзгаща се врата.

— Благодаря ти — задъхано рече той. — Благодаря ти, че ме предупреди. Ще трябва да намерим телефон и сами да извикаме линейка.

— Ти майтапиш ли се?

— Той може да умре от загуба на кръв.

— Няма.

— Ама...

— Трябва да се махаме, Ръсел. Ще ни убият. И двамата.

— Добре. Ти имаш ли кола?

— Не, а ти?

— Не, и аз нямам. Нямаше да те питам, ако имах.

— Трябва да намериш кола, Ръсел. Бърза. Яркозелена спортна кола.

— На мене винаги са ми харесвали „Волво“, много са надеждни. Стоманена клетка и въобще.

— „Волво“ карат мъже, които носят пижами — каза Джули и Ръсел се опита да си го представи.

— Които носят промазани якета, без съмнение — рече той. — Какъв е този звук?

— Какъв звук?

— Този звук.

Този звук беше един такъв стържещ скърцащ звук. Като звука, който издава голяма плъзгаща се врата, когато я плъзгат.

— Бягай! — възклика Ръсел.

— Накъде? — попита Джули.

— С мен, имам една идея — Ръсел я хвана за ръката и те побягнаха към паркинга на гърба на Хангар 18. Той извади голямата стъклена лампа от джоба си.

— Можем да използваме това.

Джули застина на място и зяпна насреща му.

— Копелдак мръсен! — възкликна тя. — Вие, мъжете, винаги само за това ли мислите?

— Какво? — Ръсел се облеши срещу Джули, после и срещу лампата. — О, не, това не е... Ти да не си помисли, че е... Не, това е...

— Силен вой стигна до ушите им. — Оттук, бързо.

Завлече я до флюгелрада.

— Хайде, влизай вътре.

— Не ми се влиза.

— Нямаме време. — Издърпа я нагоре по стълбата. Онзи есесовец се поразмърда и Ръсел го изрига в главата. — Съжалявам — рече той и последва Джули в кабината.

Виещите пълнеха паркинга на талази. И да, те съзряха Ръсел.

Вътре във флюгелрада той завинти обратно лампата във фасунгата и се затюхка над контролното табло.

— Това пък сега как точно работи? — зачуди се.

— Побързай, Ръсел, побързай.

Една бутилка се разби в корпуса. Ръсел трясна контролното табло.

Джули изпища.

Той се обърна. От люка се подаваше ухиленото лице на Морган, изцъклил очи, с разкривена уста. Ръсел подскочи и фрасна Морган право в носа. Тълпата отново зави и Морган изчезна от поглед. По флюгелрада думкаха юмруци.

— Някой от тия трябва да затваря люка. — Ръсел взе да щрака ключове, да натиска копчета, да бута лостове. Флюгелрадът се разтресе. Но не поради ръчната работа на Ръсел.

— Ще я обърнат! Махни се, Ръсел! Нека аз! — Джули избута го настрани, скочи в пилотското кресло и натисна няколко копчета. Сгъваемата стълба се прибра, люкът щракна и се затвори.

— Добре го уцели — обади се Ръсел. — Чакай сега да видя дали ще мога да...

— Не. — Ръцете на Джули се застрелкаха над контролното табло — нагласяха едно, бъзикаха друго, усилиха трето. Вибрация разтресе апаратата и се надигна глухо жужене, което се усили до пронизителен вой. А после страхотно боботене и след това нищо друго освен тишина.

И голяма част от тази тишина идваше от Ръсел.

-
- [1] Но този път се хванахте, а? ↑
 - [2] Нацистки римуван жаргон. Янки с хъс = гъз. ↑
 - [3] Това вече го минахме. ↑

17

МАЩЕХА МИ Е АРИЙКА

Джули работеше с контролното табло — нагласяваше едно-друго, правеше това и онова. Най-накрая се отпусна в пилотското круслو и се усмихна на Ръсел.

— На път сме — рече тя.

— И накъде отиваме, ако смея да попитам?

— Към бъдещето, естествено.

— Естествено. — Ръсел се почеса по брадичката. Тя имаше нужда от бръснене. — Би ли си направила труда просто да ми обясниш какво става?

Джули отметна прекрасната си коса.

— Добре. Ще ти кажа всичко. Известна част ти вече знаеш, но не всичко. Чудя се откъде ли да започна.

Ръсел не каза нищо.

— Не трябва ли да кажеш „отначало“?

— Не — Ръсел поклати глава. — Всички винаги така казват.

Почвай откъдето си искаш.

— Добре. Ще започна с флюгелрада. Бас ловя, че би искал да знаеш как така мога да го управлявам.

— Мина ми през ума.

— Е, много е просто. Знам, защото баща ми го е построил.

— Баща ти ли?

— Въщност осиновителят ми. Аз съм осиновена. Осиновителят ми е господин Фъджпакър.

— О — възклика Ръсел.

— Само дето Ърнест Фъджпакър не е истинското му име. Истинското му име е Виктор Шаубергер. Бил е въздухоплавателен инженер и е работил за Третия райх. Адолф Хитлер е приятел на семейството, би могло да се каже.

— Да, големи дружки изглеждаха.

— Флюгелрадите са били конструирани в самия край на Втората световна война. Били са построени под ръководство от други светове.

— От други светове? Искаш да кажеш външни, от открития космос?

— По-скоро вътрешни, но чакай да ти обясня. Били са построени две машини. Едната е трябвало да отведе Хитлер сто години напред. Другата — да откара известен брой военни съветници назад във времето, за да съветват германските военни там, където кампаниите преди са се провалили, така че Германия да спечели войната.

— Но тя не я е спечелила.

— Защото другият флюгелрад се повредил. Хитлер отишъл в бъдещето и очаквал да пристъпи славно в свят, в който господстват нацистите, но като стигнал там, не било така.

— Но Боби Бой каза, че било или е.

— Сега ще стигна и до това. Хитлер открил, че в бъдещето нацистите не господстват, затова решил да се върне обратно във времето и да разбере защо. Но не искал да рискува и да се връща чак във Втората световна война, затова спрял тук, в деветдесетте. Искал да издири стария си приятел Виктор Шаубергер и да открие какво се е объркало. Апаратът се приземил в нивите и тъкмо тогава го видял Боби Бой.

— И влязъл вътре и отишъл в бъдещето.

— И откраднал апаратурата за киберзвезди.

— Но Боби Бой рече, че бъдещето било нацистко.

— Такова е било, когато е стигнал в него.

— Я задръж малко — рече Ръсел. — Ама че съвпадения се струпаха, а? Че Фъджпакър е Шаубергер — това как да е, но Боби Бой е онзи, който е намерил флюгелрада, а случайно той работи за Фъджпакър.

— Е, че как няма да работи, Ръсел. Боби Бой ми се пада доведен брат. Той е син на господин Фъджпакър.

— Мислех си, че е син на собственика на местната пивоварна.

— Господин Фъджпакър е собственикът на местната пивоварна.

— Какво?!

— Господин Фъджпакър притежава половината Брентфорд. Купил го е с нацистко злато. Хитлер е знаел, че ако е още жив, ще го намери тук. Фъджпакър е смятал да смени самоличността си и да се

премести тук след войната, ако германците я загубят. Хитлер е знаел всичко това. Той го бил измислил.

— Тази история с всеки миг става все по-смахната. Значи когато е видял флюгелрада, Боби Бой е знаел какво е това.

— Точно така и не могъл да устои да не влезе вътре и да се пробва. Излетял в бъдещето и отмъкнал апаратурата за киберзвезди. И като се върнал, знаеш ли какво конско му дръпнал старецът!

— Пък аз си мислех, че се е върнал, преди да тръгне.

— Тук те е излъгал.

— Значи вероятно е излъгал и за нацисткото бъдеще.

— Не, за това е казал истината.

— Объркан съм — призна си Ръсел.

— Опитвам се да ти го обясня по възможно най-простиya начин.

Доверениците на Хитлер, двамата телохранители от SS, намерили господин Фъджпакър. Той уреди да скрия Хитлер в бараката зад „Ръцете на зидаря“. Където си го видял ти. Боби Бой се появи тъкмо след като ти си тръгна. И разказа как попаднал в нацисткото бъдеще. И господин Фъджпакър загрял колко е две и две. Бъдещето не било нацистко, когато Хитлер попаднал в него, но било, когато там попаднал Боби Бой. Защо така?

— Добър въпрос — рече Ръсел. — И защо така?

— Защото Боби Бой бил откраднал системата „Киберзвезди“ и я донесъл в деветдесетте.

— Пак не мога да схвана.

— Господин Фъджпакър ти е казал за филма. Филмът, който ще се направи с тази апаратура. Филмът, който щял да промени света. Да промени бъдещето.

— О — рече Ръсел, — разбрах. Откраднатата апаратура от бъдещето ще бъде използвана, за да бъде променено то. Но със сигурност това е невъзможно.

— Защо да е невъзможно?

— Защото е plagiatство. Същата идея е използвана в „Терминатор 2“.

— Какво те накара да го кажеш?

— Просто ми мина през ума, че трябва да се сетя, преди да се е сетил някой друг.

— Честно е.

— Та значи ти казваш, че като е попаднал в бъдещето и е откраднал апаратурата, която ще промени бъдещето, онова бъдеще, в което попаднал Боби Бой, било вече промененото бъдеще — променено от това, че е откраднал апаратурата и я е използвал в тогавашното минало, което за нас е настояще?

— Точно така. Всичко е толкова просто, когато го кажеш така.

— Значи филмът наистина ще промени бъдещето.

— С Негова помощ ще го промени.

— Говориш за онзи Той, дето го видях на записа — буболечката с червеното лице?

— Тъкмо Той е ръководил построяването на флюгелрада. Възходът на нацистка Германия през двадесети век предлагал първата истинска възможност един-единствен човек да властва над целия свят.

— Господин Хитлер.

— И ако беше спечелил, това е щяло да се случи. Хитлер е просто марионетка на тази твар. Тя се храни с хора, с времето на хората. Поглъща тяхното време, отнема чувствата им, емоциите им. Тя има намерение да сложи нещо във филма. Нещо, което въздейства на подсъзнанието или въздейства по някакъв начин така, че да контролира съзнанието на всички, които гледат. И всеки ще иска да го гледа — такова нещо досега никой никога не е виждал.

— Боже милостиви! — възклика Ръсел.

— Немилостив е — поправи го Джули.

— Но дали е бог? Или е от открития космос, или от вътрешния, или знам ли?

— Не зная точно какво представлява. Господин Фъджпакър знае. Той е негов страж. От време на време го местят другаде и други хора го пазят. Но винаги се връща в „Емпориум“. Знам за него от дете.

— И не те ли е страх?

— Много ме е страх. Тъкмо затова се съгласих с всичко. Със снимането на филма, с всичко.

— Да, ами филмът? Онова, което гледах на видеозаписите, не беше същото като онова, което видях на другия ден на прожекцията.

— Беше. Ти само си си мислел, че не е. Видял си онова, което те са искали да видиш. Бил си хипнотизиран, докато спиш. Докато са ти промивали раната и са сменяли сейфа.

— Направиха ме на пълен глупак, а? Но аз ще се смея последен. Няма да разпространявам пъкления им филм. Ще попречи дори изобщо да бъде показан.

— Не зная дали ще успееш. Нали разбираш, след като ти си тръгна от купона, се появи Хитлер с флюгелрада. Връщаше се от бъдещето. Нацисткото бъдеще, което той контролира. Беше се върнал да поздрави господин Фъджпакър за успеха на филма. Ще бъде показан, Ръсел — със твоя помощ или без. И наистина ще промени света.

— Значи трябва да го спрем. По някакъв начин.

— О, да, трябва. Всичко това е толкова лошо! Не мога вече да бъда част от него.

— Значи затова ми викна, когато ме нападна Боби Бой.

— Ти си единственият човек, на когото знаех, че мога да се доверя. Единственият, готов да застане срещу тях. Ти си единственият човек, за когото наистина ме е грижа, Ръсел.

Устата на Джули беше в много удобна позиция за целуване. Така че Ръсел я целуна.

Флюгелрадът летеше към бъдещето.

Вътре ставаха разни откровени работи, които досега се бяха случвали тук само веднъж. А именно през 1955 г., когато някоя си госпожица Търнън, живуша в Брентфорд, „Мейкфийлд авеню“ 16, спомената в началото на глава 6, бе имала кратка среща от трети вид.

Но сега откровените неща ставаха с много по-голямо удоволствие и взаимно възхищение. Ръсел се раздаваше безгранично, а Джули от своя страна откликваше по начин, на който са способни единствено бившите акробатки — танцьорки на пилон — демонстраторки наекс-играчки.

Късмет извади наш Ръсел.

А после флюгелрадът рече:

— БУМ!

— И при тебе ли стана земетресение? — попита Джули.

— Да — отвърна Ръсел. — Оф.

Последва странно выбиране. Всичко сякаш се разфокусира. Всичко стана двойно и после пак единично.

— Така ли трябва да става? — Ръсел разтърка очи.

— Не ме питай мен, никога досега не съм летяла с такова нещо.

— Успокой ме.

— Но според мен това означава, че сме пристигнали, когато там сме пристигнали.

— Тъй значи.

Джули започна да се облича.

— Хайде — подкани го тя. — Да се махаме.

— А трябва ли сега веднага?

— Според мен да.

Стълбата се спусна и люкът се отвори. Ръсел промуши глава навън и вдъхна въздуха. Дали миришеше като у дома? Е, миришеше на цветя. На пролетни цветя. Той се качи на купола и се огледа. Флюгелрадът се бе приземил в някакви храсти сред хубав парк. В далечината се издигаха чудновати сгради с футуристичен вид. Понаблизо имаше стари къщи, които отдалеч му напомняха нещо.

— Според мен сме се приземили на съвсем същото място, където и Боби Бой — Ръсел се върна при Джгули в кабината. — Хайде да се поразходим и да видим кое какво е.

— Мислиш ли, че ще е безопасно?

— Никак даже. Но хайде все пак да тръгваме.

Ръсел ѝ помогна да слезе по стълбата. Храстите скриваха доста добре флюгелрада, а наоколо нямаше никого. Нямаше да боли, ако го оставеха там и хвърлеха едно око наоколо.

Естествено, че нямаше.

— Предполага се, че тук всички ходят с униформи и със златни рокли — Ръсел огледа внимателно външния си вид. Парцалив, заключи той. Джгули изглеждаше великолепно. Още беше облечена с късия черен вечерен тоалет. Онзи, дето си заслужаваше нещо повече от бегло споменаване преди.

— Можем да опитаме да откраднем дрехи — предложи Джгули.

— О, не. Нищо няма да крадем. Ще се поразходим, ще преценим ситуацията. Но няма да се забъркваме в нищо.

— Става.

Тръгнаха из парка. Джгули го държеше за ръка, което караше Ръсел да се гордее. Скоро стигнаха до някоя си там щрасе.

— Виж — посочи Ръсел. — Това е „Ръцете на зидаря“. Боби Бой е казал истината. Наистина са я прекръстили на „Летящият лебед“.

— Чудя се защо ли.

Ръсел вдигна рамене.

— Сигурен съм, че все ще се намери обяснение.

И така, те продължиха да вървят.

Хората минаваха покрай тях по някоя си там щрасе — млади хора, високи и красиви. Но на Ръсел не му харесваше как се движат. Толкова сковано, толкова неестествено. Дори не поглеждаха към него, но Джули я поглеждаха и още как.

Пред тях — там, където някога се намираше Голямото западно шосе — се издигаше грамаданският търговски център. Целият в лъскави стъкла и хром, а наоколо му щъкаха летящи фолксвагени и се приземяваха по високите платформи.

— Ще поразгледаме ли магазините, Ръсел?

— Че защо не?

Влязоха през стъклените въртящи се врати в массивен коридор. Ръсел мярна златните букви, увенчали сребърна арка, която водеше към голям покрит базар:

Ръсел поклати глава и те продължиха нататък.

И всички магазини си бяха там — онези, за които беше разказал Боби Бой. Магазините за дрехи, за подаръци, за сувенири с Адолф Хитлер. И магазинът „Тандис“ с немското име.

— Това е магазинът — каза Ръсел. — Онзи, от който е откраднал апаратурата с киберзвездите.

— Ръсел, виж — Джули посочи витрината. Вътре деца си играеха на холографски видеоигри. Прочути филмови звезди, проекции на „Киберзвезди“, седяха и уж си приказваха.

А зад тях, застанал пред щанда...

— Това е Боби Бой — облещи се Ръсел. — Той е тук, сега. Как може той да е тук и сега?

Наблюдаваха как Боби Бой се обърна с пакет в ръце и се отправи към вратата.

— Идва насам — и Ръсел набута Джули във входа на някакъв магазин.

— Защо се крием от него?

— Добър въпрос. — Ръсел понечи да излезе и да заговори мършавия, но в този миг завиха аларми и засвяткаха лампи.

— Най-добре да не бием на очи — и Ръсел отново се спотаи.

Боби Бой мина съвсем близо до тях с уплашен поглед на дългото мършаво лице. Направи още една-две несигурни крачки и търти да бяга.

И тогава се разнесе ужасно дрънчене. Пред погледите на Ръсел и Джули двете железни ужасии роботи изприпкаха в тръс подир Боби Бой.

— Да се надяваме, че ще го хванат. — Но не разбирам как...

— Виж — посочи Джули. Мъже, облечени в черни униформи с ленти с пречупени кръстове на ръкавите, се задаваха с маршова стъпка към търговския център. Влязоха с маршова стъпка в магазина и се насочиха към момъка зад тезгая.

— Хайде — Ръсел подкани Джули. — Ние сме невинни зяпачи. Хайде да влезем и да видим какво става.

Вътре в магазина някакъв тип с офицерски вид, очила като на Хайнрих Химлер и много лошо държание разпитваше продавача. Ръсел се приближи, за да хване нещо от разговора.

— Той влезе в магазина — обясняваше продавачът с раболепен тон и кършеше ръце. — Беше в черно. Естествено, реших, че е член на партията. Огледа системата „Киберзвезди“ и искаше да знае дали може да накара hologramите да правят каквото той поиска. Неща, които ги няма във филмите, които са програмирани да възсъздават. Аз му казах „да, господине“, и той каза, че ще вземе системата. Но когато мина на идентификационния преглед на ретината и ириса, алармите завиха. Не е регистриран. Как е възможно?

— Не е възможно — кресна оня, дето мязаше на Химлер. — Освен ако...

— Освен ако какво, капитане?

— Освен ако това не е онзи, за когото се споменава в документа. Онзи, когото очаквахме. Как изглеждаше този? Висок, мършав, с лукави устенца?

— Как само го уцели! — прошепна Ръсел.

— Съвсем го уцелихте, господин капитан!

— Значи всичко е наред. Не си виновен, гражданино, продължавай да си вършиш работата, цената на системата ще ти бъде

приспадната от заплатата.

— Твърде сте любезен, господин капитан.

— Да, аз съм доброто ченге.

Ръсел погледна към щанда. Там сам-саменичък се мъдреше програматорът.

— Крадецът ще бъде задържан. Всичко е наред.

— Благодаря, господин капитан. О, и още нещо, господин капитан.

— Какво има?

— Ами, сър, в бързината той си тръгна без програматора.

Системата не върши никаква работа без него. Ето, тук е. О, не е тук.

Навън Джули рече:

— Ти го открадна, Ръсел, видях те.

— Ъ-хъ — Ръсел потупа джоба, който напоследък много му влизаше в работа. — И ще го задържа. Можем още сега да прекратим всичко това. Ако Боби Бой никога не получи програматора, той не може да работи с апаратурата за киберзвезди. А ако не може да работи с нея, те не могат да направят филма.

Тръгнаха обратно из търговския център.

— Надявам се да си прав — рече Джули.

— И защо да не съм?

— Ами има нещо, което ме притеснява.

— И какво точно?

— Е, и двамата сме на едно мнение какво видяхме току-що, нали?

— Току-що видяхме как Боби Бой открадва апаратурата. Трябва да сме пристигнали само минути след него, през което време той е стигнал дотук.

— Тъкмо това ме притеснява.

— Продължавай нататък.

— Ами Боби Бой е пристигнал тук с флюгелрада, нали?

— Да.

— И ние също пристигнахме с флюгелрада, нали?

— Пак да.

— И според теб сме се приземили точно на същото място, където и той.

— Пак и пак да.

— Но аз не забелязах наблизо да е паркиран друг флюгелрад, а ти?

— Не, не съм.

— И как си го обясняваш?

Лицето на Ръсел отново доби угрижен вид.

— Не знам — рече той. — Май най-добре да се връщаме в парка.

Не тичаха — не искаха да привличат вниманието към себе си. Но вървяха много бързо и не след дълго отново се озоваха в малкия парк зад някоя си щрасе.

Тъкмо навреме, за да видят как няколко черни летящи фолксвагена се издигат и се изгубват в небето.

— И ти ли си мислиш това, което и аз? — попита Джули.

— Боя се, че да.

Претърсиха храстите, търсиха къде ли не. Обиколиха парка пак и пак. Но единственото, което намериха, бяха три спретнати вдълбнатинки в земята. Следи от три крачета.

Флюгелрадът не се виждаше никакъв и те бяха хванати в капан — капана на бъдещето.

18

ОБЛЕКЛО СТРОГО КАТО ЗА КРЪЧМА

Седяха на една от пейките в хубавия парк. На гърба ѝ беше прикрепена малка месингова табелка: "Дар

за мемориалния парк „Шаубергер“ от Обществото на почитателите на „Нострадамус ми изяде хамстера“.

— Така, както аз го виждам — рече Ръсел, — ние сме се приземили само минути след Боби Бой, и то точно на същото място. Искам да кажа, съвсем точно. До сантиметър. А тъй като не е възможно в едно и също пространство да има два флюгелрада, които така или иначе са един и същ флюгелрад, нашият се е слял с неговия. Двата са станали едно. Флюгелрадът вероятно се подчинява на някой основен физически закон. Спомняш ли си, че когато се приземихме, всичко се разфокусира и после пак дойде на фокус? Сигурно е било това.

— И значи Боби Бой е скочил в неговия флюгелрад, който в същото време е бил и нашият флюгелрад, и е избягал в бъдещето.

— Да, но програматорът е у мен — потупа се Ръсел по джоба. — О, по дяволите!

— По дяволите какво?

— Пистолета на баща ми го няма. Трябва да съм го оставил във флюгелрада.

— Ти всъщност не си човек, който си пада по пистолети, Ръсел.

— Не, съвсем определено не. — Ръсел стана от пейката и се протегна. — Но бих пийнал едно с удоволствие. Какво ще кажеш да хвърлим едно око на „Летящият лебед“?

— Мислиш ли, че е разумно?

— Кое е най-лошото, което би могло да ни се случи?

Излязоха от парка и тръгнаха ръка за ръка по някоята си там щрасе.

— Пари имаш ли? — попита Джули.

— Нито пени — призна си Ръсел.

И стигнаха до „Летящият лебед“.

— След теб — отвори Ръсел вратата.

— Толкова си любезен, благодаря. — И двамата влязоха вътре.

Ръсел се огледа. Не беше вътрешността на „Ръцете на зидаря“. Нищо подобно. Това тук беше нещо къде-къде по-великолепно. Кръчма с достойнство. Прегради от гравирано стъкло, дълъг, полиран махагонов барплат с месингова основа (и плювалник?). Шарена мишена за стрелички близо до „Мъже“-те. Поживяло си пиано. Шест кръчмарски маси в стил „Британия“. И онази особена светлина. Онази, кръчмарската светлина — лъчи като дълги копия, в които се носят златни бублечки, отразяващи се в потъмнелите сребърни ръбове на осемте високи емайлирани крана за бира — беше направо красота.

Ръсел вдъхна всичкото това наведнъж. Беше точно както трябва.

Пълно беше с хора. Хвърляха стрелички, приказваха си на бара, пийваха си бира и се усмихваха. Изглеждаха точно както трябва. Никакви сковани крайници, никакви празни погледи. Изглеждаха съвсем истински и съвсем свестни.

Зад бара стоеше барманът — на него там си му е мястото. Висок и кокалест, леко прегърбен — като професор, с бледо лице и зализана назад напомадена коса. Беше с контешка папионка и изгладена бяла риза и изобщо не приличаше на Дейвид Нивън. Но изглеждаше благороден.

— Добър ви ден, мадам и сър — поздрави барманът, щом го приближиха.

Ръсел погледна очукания рекламен часовник на „Гинес“ над бара. Беше един часът. Време за обяд. Стомахът му изкъркори. Беше гладен. И нямаше пукнат петак.

Как би могъл да подходи най-добре към този проблем?

— Първото питие е за сметка на кръчмата — обади се барманът.

— За новите клиенти — винаги. Вземете си и сандвичи. На бара има пълна чиния. С шунка са, съвсем пресни.

— Чудесно — отвърна Ръсел. — Много ви благодарим. Ти какво ще искаш, Джули?

— Една минерална вода „Перие“, моля.

— А за вас, сър?

Ръсел погледна Джули.

— Вземи си каквото искаш — рече му тя.

Ръсел обходи с очи редичката от лъскави дръжки на крановете. Барманът наля минералната вода в чаша и добави лед и резенче лимон. Постави чашата на бара пред Джули и проследи погледа на Ръсел.

— Имаме осем вида първокачествена наливна бира — в гласа му звънна нотка на гордост. — Изборът ни превъзхожда с четири вида този на „Джак Лейн“ и с три — „Новият хан“. Ще ви е трудно да намерите достоен съперник на „Лебеда“ в това отношение.

— Вие лично какво бихте ми препоръчали? — попита Ръсел.

— „Лардж“ — отвърна барманът. — Без колебание.

— Тогава нека да бъде халба „Лардж“. — Ръсел загледа как барманът точки бирата. И преди беше виждал как се точки бира, но сега беше някакси по-различно. В начина, по който този човек я наливаше, имаше нещо, което издигаше това действие до форма на изкуството. Трудно беше да се определи какво точно беше то, но го имаше. Щълтът, под който държеше чашата? Скоростта на струята? Нещо. Всичко.

Барманът поднесе на Ръсел съвършената халба бира.

— Това е съвършената халба бирал.

Барманът кимна с благородната си глава.

— Радвам се, че смятате така. Мога ли да ви попитам, сър, случайно не сте ли господин Ръсел Любейзън?

Ръсел се изкашля в съвършената си халба и част от най-фината пяна влезе в носа му.

— Съжалявам, че ви стреснах, сър. Но ето там има двама джентълмени, макар и да се колебая да използвам думата „джентълмени“ — двама души, които споменаха, че може да се отбиете и ако се отбиете, да ви насоча към тях.

Ръсел извърна очи към двамата души и го обзеха тревожни мисли. Тайна полиция? Ченгета във времето? А може би терминатори...

— Няма от какво да се боите — обади се барманът. — Съвсем безобидни са. Не можеш ги помръдна, но са безобидни.

Ръсел огледа двамата души. Двама младежи, които лочеха бира на масата до прозореца. В лицето на единия имаше нещо ирландско. В това на другия — не. Трудно е да се каже обаче на кого.

Онзи, дето нямаше, му помаха с пръст да се приближи.

— Ти какво ще кажеш? — попита Ръсел Джули.

— Ще кажа, че според мен ти трябва да вземаш решенията.

— Точно така.

Приближиха се до двамата души и щом се приближиха, те станаха и дръпнаха столовете си назад. И протегнаха ръце да се здрависват.

— Добър ден — рече онзи с ирландското в лицето. — Казвам се Джон Омали, а това е моят приятел и другар Джеймс „Следващото пиене от мен“ Пули.

— Следващото пиене от мен? — попита Пули.

— Много мило от твоя страна, Джим.

— Омали? Пули? — Ръсел изгледа първо единия, после другия и после обратно, докато вървяха ръкостисканията. Джон стисна ръката на Ръсел, а Джим стисна ръката на Джули, после Джим стисна ръката на Джон, а Джули — на Ръсел, а дъртият симпатияга, който точно тогава минаваше покрай тях, да не изтърве нещо, стисна ръцете на всички поред и пак се почна.

Докато траеше всичкото това, устата на Ръсел се отваряше и затваряше и от нея постоянно излизаха фрази от рода на: „Ама вие сте ония“ и „Вие сте ония двамата“, и „Пули и Омали, ама това сте вие“.

— Сядай, сядай — Джон Омали дръпна един стол и го предложи на Джули, като междувременно отново ѝ стисна ръката.

— Сядай и ти — рече Джим на Ръсел. — И аз бих ти предложил стол, ама нали виждаш...

Ръсел се облечи срещу Пули, който в момента сам се здрависваше със себе си.

— Престани, Джим — обади се Джон. — Невъзможно е.

— Извинявайте — и Пули седна.

И когато всички седнаха, барманът дойде и постави на масата чиния сандвичи със шунка.

— Наздраве, Невил — рече Омали.

— Невил? — Ръсел погледна человека с папионката. — Невил, почасовият барман?

Невил намигна със здравото си око и се върна на бара.

— Объркан съм — обади се Ръсел. — Много съм объркан.

Омали се ухили.

— И имаш пълното право да бъдеш. Но кажете, сър, дали това е вашата бира, преди да си разкриете картите, или тази след?

— Според мен не му помогна особено — подметна Пули.

— Озаптихте ли злодея? — попита Омали. — Или тепърва ще го озаптявате?

— Тепърва ще го озаптиявам — отвърна Ръсел. — Но какво правите тук вие двамата? Как така...? Искам да кажа, вие сте истински и това място... нищо не разбирам.

Джим вдигна халба.

— По обяд по принцип си пийваме по бира-две — обясни той.

— Нямах това предвид.

Омали отпи от бирата си и докосна устни със свит показалец.

— Според мен, Джим, човекът пита какво правим тук.

— И аз често съм си задавал този въпрос — отвърна Джим. — Но рядко получавам смислени отговори.

— Позволете да обясня — обади се Джон Омали. — Поправете ме, ако греша, но последното, което някой е чул за нас, е, че сме се разпаднали на атоми и сме били всмукани в космоса. И всичкото това на Бъдни вечер незнайно коя година.

Ръсел кимна.

— „Бог помози, весели ми господа, и лека нощ“^[1].

Ръсел отново кимна.

— Бум-тръс и вжжжжт. Лек шок за всички засегнати.

— Питах и какво е станало по-нататък — обади се Ръсел. — Но Морган ми рече, че нищо.

— Е, какво друго да каже той, а?

— Точно така каза — потвърди Ръсел. — Бях там.

Омали с поредната гълтка пресуши халбата си до дъно. После я подаде на господин Джеймс „Следващото пиене от мен“ Пули.

— Ще се изненадаш ли, ако разбереш — попита Омали, — че всичко това е било част от пъклен замисъл, рожба на ума на звяр с червено лице на насекомо?

— Вероятно не — отвърна Ръсел.

— Чутото ме обнадеждава. Нали разбиращ, ние с Джим в минал епизод бяхме призовани да пазим Брентфорд от всякакви зверщини. При всеки такъв случай ние се размърдваме, макар че Джим вечно вдигаpara, но си вършим работата. Ако следваха естествения ход на нещата, сега щяхме да се занимаваме точно с това. Но твойт човек с насекомоподобното лице не е част от естествения ход на нещата и не играе по правилата. И просто ни извади от картинаката.

— Не е могъл да извади от картинаката цял Брентфорд обаче — Джим пъхна празната халба на Омали под масата и отпи от своята. — Когато ужасът си разиграва коня в Брентфорд, все се намира някой да му го спъне.

— Много лирично го каза, Джим. Една пълна халба също ще ми дойде добре. От същото, ако обичаш.

Джим Пули стана от масата.

— Чакайте сега да схвана — спря го Ръсел. — Очевидно вие сте истински, виждам го с очите си, и ми казвате, че тази твар ви е запратила — вас, „Летящият лебед“ и въобще — в бъдещето, за да ви попречи да му се месите.

— С една дума казано — правилно. Буквално ни изтриха от сюжета.

— Но ако Морган не ми беше разказал историята, никога нямаше да се намеся.

— Историята трябваше да бъде разказана, за да бъдем премахнати ние от картинаката. Съдбата е решила тя да бъде разказана на тебе и ти да влезеш в ролята на герой и да свършиш нашата работа.

— Но аз не съм я свършил.

— Ще я свършиш.

— И откъде сте толкова сигурни?

— Защото сме гледали филма докрай. По телевизора в кръчмата, знаем го как свършва.

— Гледали сте филма? — Ръсел подскочи на стола. — Значи сте преобразени. Вие сте от ония!

— Филмът е преобразявал през деветдесетте. Нас ни е нямало там тогава и не сме преобразени.

— Ще спра този филм — закани се Ръсел. — Ако мога.

— О, можеш и ще го спреш. Но виждаш ли, всъщност филмът е метафора. Всичко това е метафора. След като веднъж я схванеш, всичко става ясно.

Ръсел допи съвършената си халба.

— Е, едно нещо става ясно веднага — щом сте гледали филма, знаете как свършва. Бихте ли били така любезни да ми кажете какво трябва да направя — и веднага тръгвам и го свършвам?

— Боя се, че не може така. Четири пъти съм го гледал. Всеки път има различен край. Но защо не попиташи прекрасната дама тук? Тя

участваше във филма.

— Джули? — обърна се Ръсел към нея.

— Гледал си всички кадри, в които участвам — отвърна му Джули. — Не зная как завършва.

— Оставам си съвсем объркан — въздъхна Ръсел.

Пули се върна с две халби „Лардж“.

— Разказа ли му вече твоята история, Джон? — попита той.

— Тъкмо смятах. — Омали поглежда си. — Докато Джим не е седнал, вие ще желаете ли по още едно?

— Джули? — попита Ръсел.

— Голям джин с тоник, моля.

— А за мен от същото — поръча Ръсел. — Много ви благодарим.

Пули се върна на бара — без усмивка.

— Някога да сте чуvalи историята за гостбата от камъчета? — попита Омали. — Това е стара ирландска приказка. Един възрастен ирландец ми я разказа.

— Не — отвърна Ръсел. — Мислиш ли, че ще mi помогне?

— Без съмнение. Метафората е същата. Схванеш ли я, всичко si схванал.

— Тогава, моля, разкажи я.

— Много добре — рече Омали. — Мястото на действието е едновремешна Ирландия, времето — Средновековието. Дрипав пътник се влачи из мрачна и самотна пустош. Нощта наближава, той е гладен и уморен. В далечината вижда замък. Потътря се към него и стига пред портата му тъкмо когато небето почернява и заплюща дъжд.

Пътникът чука на портата. Най-накрая тя се отваря на верига и от пролуката наднича лицето на готвача на замъка.

„Що щеш?“ — питат готвачът.

„Подслон за през нощта“ — отвръща пътникът.

„Върви си по пътя. Няма място тук за тебе.“

„Ще откажеш да подслониш човек в такава нощ?“

„Тъй както те гледам, да — отвръща готвачът. — А сега си върви по пътя.“

„С радост бих ти платил, ако ме пуснеш да пренощувам.“

„О, тъй ли? Ти май си просяк — с какво ще mi платиш?“

„Знам една магия“ — отвръща пътникът.

„Е, и каква?“

„В торбата си имам един камък, който, сложиш ли го в котел с връща вода, я превръща във вкусна гозба.“

„Покажи ми този камък.“

„В торбата ми е. Ако ме пуснеш на топло, с радост ще ти покажа какво може.“

Готовачът замислено се подръпва по брадата, защото това става по времето, когато всички готовачи са носели бради — пък и не само готовачите.

„Ще ти кажа какво ще направим. Аз още не съм вечерял, тъй че ще те пусна и ти ще ми покажеш магията си. Ако върши работа, можем да си разделим гозбата, ако не, ще те изритам обратно отвън на тъмно.“

„Става.“

„Да, и още нещо — ако магията върши работа, ще задържа камъка.“

Е, пътникът като че ли се колебае. Свива се в дрипите си. Но вятърът духа все по-силно, а в далечината се обажда вълк.

„Добре — решава се той. — Разбрахме се.“

Вътре в кухнята на замъка готовачът слага на огъня котел с вода, а пътникът вади от торбата си кръгъл черен камък, пуска го в котела, разбърквайки водата с дървената лъжица.

След малко готовачът настоява да опита гозбата. Загребва с черпака и сръбва. После се изплюва на пода.

„Има вкус на вода с камък в нея и на нищо друго!“

Пътникът също сръбва.

„Липсва ѝ нещо. Да имаш някакви подправки — мащерка, розмарин?“

„Имам.“

„Тогава нека ги сложим.“

„Много добре.“

И така, слагат подправките и след малко готовачът отново опитва. И пак се изплюва на пода.

„Сега има вкус на вода с камък и подправки“ — казва той.

И пътникът опитва.

„Още нещо му липсва — казва той. — Пилешки бульон да ти се намира?“

„Намира ми се.“

„Да го сложим тогава.“

„Много добре.“

И така, слагат и пилешкия бульон и след малко готвачът пак опитва. Изплюва се на пода и казва, че имало вкус на вода с камък, подправки и бульон.

Пътникът се съгласява, че и още нещо липсва на гостбата, и предлага да добавят и полуизяденото пиле в чинията на масата.

Готвачът слага и това в котела.

„Сега как ти се вижда?“ — пита пътникът малко по-късно.

„По-добре — отвръща готвачът. — Но малко царевично брашно и пащърнак добре ще й дойдат.“

„Слагай — съгласява се пътникът. — Пусни и онези моркови ей там и пресните картофи.“

„Ами тези гъби да сложа ли?“ — пита готвачът.

„И тях слагай“ — казва пътникът.

И готвачът ги туря.

Котелът ври, а пътникът и готвачът душат наоколо. Най-накрая пътникът опитва супата и констатира, че по негово мнение е готова за ядене, но какво ще каже готвачът?

Готвачът е на друго мнение.

„Още малко сол“ — казва той.

Пътникът обаче има друг вкус и обяснява, че супата си била „таман“, но за да я оцени човек най-добре, трябвало да я яде с хляб, дебело намазан с масло.

Готвачът се втурва към долапа за хляб.

„Донеси и кана вино“ — подвиква му пътникът.

И двамата сядат да вечерят.

Докато ядат супата, която и според двамата е прекрасна, пътникът разказва на готвача какво е видял и чул по света. А готвачът разказва на пътника как си мислел да отвори в града малка гостилиничка.

Приказките продължават над блюдо със сирене, този път придружено с бренди от личния запас на готвача и за всекиго — по пура от пурите на господаря на замъка.

По-късно с пълни кореми и замаяни глави двамата лягат пред камината и заспиват.

На сутринта пътникът си тръгва по пътя. Готвачът му маха за сбогом от бойниците и последното, което вижда, е как пътникът

превала билото на далечен хълм. Преди това е спрял само веднъж — за да подбере напосоки някакъв камък и да го пусне в торбата си.

Омали се усмихна и отпи от новата си халба.

— И какво станало после? — попита Ръсел.

— А ти какво мислиш, че е станало?

— Според мен пътникът е отишъл в друг замък и е повторил номера.

— И аз мисля същото.

Джим Пули се върна на масата в компанията на халба „Лардж“ и малък джин с много тоник.

— Готовачът пак ли се хванал? — попита той Омали.

— Да — отвърна Джон.

Пули остави чашите на масата.

— Някой ден няма да се хване и тежко му тогава на горкия пътник.

— Схвана ли? — обърна се към Джон Ръсел. — Разбиращ ли метафората?

— О, да — отвърна Ръсел. — Схванах.

— Щеше ми се и аз да я бях схванал — рече Джим.

Ръсел се обърна към Джули:

— Най-добре да допиваме и да се хващаме на работа. Мисля, че знам какво да направя.

— Това ще ви помогне — Омали бръкна под масата и извади отдолу две найлонови торбички. — По един кат дрехи за всекиго от вас. В джобовете има и пари.

— Благодарим ти, Джон. — Ръсел стисна ръката на Омали. Джим протегна своята, но Ръсел любезно отказал по причина, че нещата могат да станат малко сложни, а пък имали много работа.

Преоблякоха се в тоалетната. Ръсел намъкна черния костюм със светковици по раменете, а Джули — роклята от златни люспи.

Сбогуваха се с всички в кръчмата и благодариха на Пули и Омали.

— Ако всичко мине както трябва — рече Ръсел, — ще се видим и с двама ви отново в стария Брентфорд. Тук, в тази кръчма. И този път аз ще черпя.

— Ще пия за това — обеща Пули.

Джон и Джим се върнаха на масата до прозореца и изпроводиха с поглед Ръсел и Джули, които отново тръгнаха по някоята си там щрасе към големия търговски център — ръка за ръка.

— Надявам се да се справи — обеща Джим.

— Ще се справи — рече Джон.

— Джон?

— Джим?

— Онова там за метафората — не би ли ми го объяснил и на мен?

— Бих — отвърна Джон, — стига да знаех какво означава...

[1] Много известна английска коледна песен. Бел. прев. ↑

19

ЗАВРЪЩАНЕ КЪМ ФЮРЕРА — III

- Та значи ти си разбрал какво означава? — попита Джули.
- О, да — отвърна Ръсел, — всичко се връзва идеално.
- Е, доколкото разбирам, пътникът си ти.
- О, не пътникът не съм аз, аз съм камъкът.
- Но камъкът е бил измама, той нищо не е вършил.
- Това е символ — обясни Ръсел. — Камъкът символизира индивида — индивида като катализатор на промяната.
- А котелът?
- Котелът — това е светът.
- Ами зеленчуците и тъй нататък?
- Обществото — обясни Ръсел.
- Звучи ми доста правдоподобно.
- Нали разбираш, камъкът сам по себе си не е можел да направи супата, но без него супата никога нямаше да бъде сготвена.
- Пък аз си мислех, че супата я е сготвил готвачът.
- Готвачът е един от аспектите на обществото. Той символизира алчността и пълната наивност на обществото.
- А пътникът?
- Пътникът е времето.
- Пътник във времето — значи пътникът си ти.
- Не, аз определено съм камъкът.
- Ами врящата вода?
- Промяната — отвърна Ръсел. — Водата символизира промяната, защото може да преминава в пара и в лед.
- Водата е символ на постоянството — възрази Джули. — Можеш да измениш формата ѝ, но не и да се отървеш от нея. Значи може би водата символизира обществото.
- Обществото е сумата от съставляващите го части — рече Ръсел. — Супата е обществото.
- Нали каза, че зеленчуците били обществото.

— Значи може и двете да са обществото — супата и зеленчуците.

— Те са аспекти.

— Нали каза, че готвачът бил аспект?

— Той е.

— Но нали той вари супата, значи не може той да е и обществото.

— Може би е замъкът — рече Ръсел.

— Как така може би? Мислех, че си разбрал!

— Разбрал съм го.

— Пустошта какво е тогава?

— Времето — рече Ръсел.

— Нали каза, че пътникът бил времето.

— Пътникът идва от пустошта. Пустошта е аспект на времето.

Нали разбираш, то е безкрайно като безкрайна пустош.

— Камъкът идва от пустошта. Значи камъкът трябва да е аспект на аспекта на времето.

— Така да се каже.

— Егати огромните глупости.

— Не са глупости.

— Какво е кухнята тогава?

— Престани — сопна ѝ се Ръсел. — Заболя ме главата.

Вече бяха стигнали до Мемориалния търговски център „Шаубергер“.

— Така — рече Ръсел. — Значи ето какъв е планът.

— Ти имаш план?

— Разбира се. Сега ето какво искам от тебе: влизаш в някой магазин за подаръци и купуваш кутия, в която ще сложим програматора. Написваш и бележка, с която ми съобщаваш да отнеса програматора в Хангар 18. О, аз ще съм в „Ръцете на зидаря“ и ще ям баят сандвич с шунка, когато прочета бележката, тъй че спомени и това — спомням си как се шокирах.

— А докато малката женичка си гледа задълженията, какво ще прави нейният голям и храбър мъж?

— Няма нужда да говориш така — възмути се Ръсел. — Трябва да се добера до начин да се върнем във времето. Ще се видим след час пред магазина за електроуреди.

— О, значи ще се оправиш с всичко за един час?

— Силно се съмнявам, но ако ще и месец да ми е нужен, аз ще се оправя. А после ще наглася приспособлението за пътуване във времето един час по-късно отсега и ще се видим пред магазина за электроуреди.

— Много умно измислено, Ръсел.

— Благодаря ти. Целувка полага ли ми се?

— След час ще ти дам.

Джули му се усмихна с прекрасната си усмивка, обърна се и влезе в магазина.

Ръсел я гледа, докато изчезна от погледа му, и се върна в „Летящият лебед“.

Пули и Омали седяха на масата до прозореца, всеки с халба в ръка. На масата имаше и трета бира, току-що налята.

Ръсел седна, вдигна халбата към устните си и каза:

— Наздраве.

— Наздраве — съгласиха се Пули и Омали.

Ръсел пресуши съвършената халба наполовина и я оставил на масата.

— Знаели сте, че ще се върна — рече той.

— Надявахме се — отвърна му Омали.

— Значи знаете, че съм схванал.

— За метафората ли?

Ръсел кимна.

— Джгули е пътникът, а пък аз — готвачът. Тя работи за тях, нали? За лошите. Прецакаха ме.

— Много добре — рече Омали, — ама как се сети?

— Тя е прекалено подходяща за ролята. Заподозрях го още в мига, когато пое управлението на флюгелрада. После ми пробута онай сложна история и се разколебах. Но тя знаеше твърде много. В старанието си да докаже, че е на моя страна, тя ми издаде твърде много неща. А и не се изненада наистина, когато видяхме Боби Бой в търговския център, нито пък когато ви видя. А единственото, което тя трябва да знае, не иска да ми го каже — как свършва филмът. Но онова, което ме убеди окончателно, беше, когато й обясних как да купи кутия, в която да сложи програматора и да напише бележката. Дори не трепна при тази мисъл, нито пък се опита да ме разубеди — тъкмо това

е възнамеряvalа, тъкмо затова е приземила апаратата точно в този миг. За да мога да взема забравения от Боби Бой програматор.

— Наистина си схванал всичко — Омали вдигна чашата си за поздрав. — Има ли още?

— Да, мисля, че тя изобщо не е осиновена дъщеря на Фъджпакър.

— Така ли?

— Не, според мен му е жена.

— Дай на този човек една голяма пура — рече Джим Пули. — А това откъде го разбра?

— Тя спомена нещо, че Хитлер бил приятел на семейството. По онova време това не е било нейното семейство — тя не е била родена още. И фактът, че бе подслонила Хитлер в „Ръцете“. Никоя млада жена от деветдесетте не би постъпила така.

— Но защо все още е толкова млада? — попита Омали.

— А, и това го схванах. Тя е на толкова години, на колкото е била през 1945-а. Защото е пристигнала заедно с Хитлер с флюгелрада — затова знаеше как се управлява.

— Но щом е жена на Фъджпакър, какво ще търси на флюгелрада с Хитлер?

— Я се замисли — отвърна Ръсел. — Войната е почти загубена. Хитлер има възможността да отиде в бъдещето и да се появи като някакъв нов месия. Може и да е само с една топка, но би ли подминал възможността да отнеме хубавата жена на главния си инженер и да ѝ предложи пътешествие в бъдещето като госпожа Месийша? Според мен не е могла да устои на това предложение. Покрива всички изисквания, нали така? Арийски тип, висока, руса, синеока. Идеалната жена за Хитлер.

— Той само една топка ли има? — попита Джим Пули.

— Като го видя следващия път, ще го питам — Ръсел допи третата си съвършена бира за деня. — Та значи, прав ли съм или да?

— Прав си като вече превърналото се в легенда деветаче — отвърна Омали. — Стари пари, естествено.

— Много ясно.

— Та какво ще правиш сега?

— Знаете какво.

— И то е?

— Отива в „Емпориум“ — изтърси Джим Пули.

— Благодаря ти, Джим — рече му Ръсел. — Тъкмо това и ще направя.

Шосето за Кю се беше превърнало почти в междуселски път. По него вече не вървяха сиви коли. Летящите коли надали имат нужда от шосета [1].

„Емпориум“ се извисяваше сам-саменичък сред обраслото с шубраци поле като замък, издигащ се сред пустошта. Ръсел спря пред готическата врата. Нямаше си вълшебен камък, но пък той не беше пътникът, нали така? Не, убеден беше, че не е.

Но имаше ли план?

Да, убеден беше, че има.

Знаеше какво ще се случи. Беше го видял на видеокасетата, където го играеше Боби Бой и го въведоха през тайната врата долу в котелното, за да види онова нещо. Имаше нужда от още време. Дали това не би могъл да бъде начин да се върне във времето? Ръсел не си спомняше съвсем точно репликите, но ако малко оплескаше сценария и сбъркаше някоя и друга дума, щеше ли да има значение?

— Тука трябва да се играе по метода [2] — рече си Ръсел и почука на вратата.

След цял век, както му се стори, но вероятно беше по-малко и от минута, вратата се пооткрехна и Виктор Шаубергер, известен и като Ърнест Фъджпакър, погледна Ръсел през пролуката.

Не се беше променил ни най-малко. Пак си беше същата дърта триперлива помъдряла развалина, както и през деветдесетте. Е, станал беше още по-такъв, но съвсем мъничко.

Отвори широко вратата и махна на Ръсел да влезе. Ръсел веднага забеляза как се движи той — вдървено, като автомат.

— Здравейте — усмихна му се.

Древният старец наклони костенурчата си шия.

— Значи вече е дошъл онзи ден, а? — попита той. Гласът му беше като гръмотевична кашлица. — Погледнах календара, вярно, но дните са все едни и същи, а и тази година беше като миналата.

— Добре ли си? — попита Ръсел.

Увеличените очи се втренчиха в него. Това бяха очи на мъртвец.

— Старото място си изглежда все същото — Ръсел огледа вестибиула. Но старото място не изглеждаше същото — стените бяха обгорели, лъскавите плочки на пода — потъмнели и напукани. Горе над почернелите греди на покрива се виждаше небето.

— Вече няма клиенти — изкашля се господин Фъджпакър. — Никой. Само аз и Той.

— Знаеш, че съм дошъл да Го видя, нали?

— Не допускам при Него посетители. Никога не съм допускал. Но ти си друго нещо, Ръсел — ти ми Го даде.

„Нещо не схващам — помисли си Ръсел. — Но нищо, карай нататък, играй.“

— Той добре ли е? — попита Ръсел.

— Той не се променя. Никога не може да се промени.

— Много добре за Него.

— Какво? — очите на господин Фъджпакър живнаха. — Нищо не е добре за Него. Аз се грижа за това.

„Съвсем изгубих нишката — помисли си Ръсел. — За Него и за мене заедно — тъй ми прозвуча.“

— Ела с мен — господин Фъджпакър го хвана за лакета. Пръстите му бяха твърди, като дървени, и се забиваха в плътта на Ръсел.

Докато вървяха бавно по пътеката, Ръсел огледа реквизита. Всичко се разпадаше. Препарираните зверове бяха изгризани от червеи и позеленели от разрастващите се лиши. Ценностите, за които Ръсел някога, толкова отдавна се грижеше през обедните почивки, сега бяха ръждясали, превърнали се бяха в боклук без стойност. Сърцето на Ръсел се късаше. Един от подиумите бе рухнал и бе смазал саркофази и старинни урни. Тежка смрад тегнеше във въздуха. Ароматът на гниенето.

Ръсел си припомни известна част от репликите на Боби Бой.

— Откога? Откога Той е с тебе?

— През всички тези години. Аз съм негов Страж. Всичко това, всичко тук в „Емпориум“. Всичко е негово дело. Не можеш да плениш времето, Ръсел. То не дава да го хванеш. Опитай се да го задържиш в ръце — то изтича през пръстите ти като пясък — старецът се изкиска.

— Като пясъците на времето, а, Ръсел?

Ръсел кимна безпомощно. Нищо от това не беше правилно, нали така? На видеозаписа Питър Кушиング бе казал съвсем друго нещо.

Стигнаха до малката готическа врата в дъното на пътеката. Ръсел натисна дръжката и двамата мъже минаха през тесния отвор, слязоха по зле осветеното стълбище и се озоваха в котелното.

— Оттук — господин Фъджпакър поведе Ръсел между купищата древен багаж, стари куфари, чанти „Гладстон“ към един преграден със завеса ъгъл.

Ръсел знаеше какво се крие зад тази завеса. Беше видял ужаса, знаеше какво да очаква.

Но това не му помагаше. Знанието не му помагаше. Ръсел се разколеба. Онова нещо беше много силно. Можеше ли човек да се разбере с него? Усещаше, че не. Трябаше да му предложи нащо. Камъкът, дето уж бил вълшебен? Целувката на Юда? Трябаше да излъже — бе дошъл подготвен да излъже. Но доколко убедителен щеше да бъде? И колко знаеше?

Усети страх. Коленете му започнаха да се подгъват и в същото време се готвеха да хукнат да бягат.

— Дръпни завесата — рече господин Фъджпакър, — но извърни поглед.

Ръсел се протегна към завесата. Все още имаше време да побегне. Все още имаше време да избяга. Не трябаше да прави това.

Но щеше. Знаеше, че ще го направи.

Хвана завесата — беше студена и влажна, лепнеше по пръстите му. Дръпна я и тя се разпадна като подгизнала прогнила тъкан.

Ръсел сведе поглед. Но ръката му се вдигна да запуши носа му. Вонята беше отвратителна. Гадеше му се от нея. Закашля се в длан и дръзна да погледне.

А после залитна назад и облещи кръгли-кръгли очи.

То седеше върху подобен на трон стол. Цялото изкривено на една страна. Седнало върху единия си крак, а другият се кандилкаше във въздуха. Стъпалото му беше изкривено на обратно. Ръцете бяха съсухрени лапи с дълги жълти нокти. Лицето. Ръсел се блещеше срещу лицето.

Това беше лицето на Адолф Хитлер.

Главата на Хитлер висеше на една страна на лявото му рамо. Очите му бяха отворени, но разфокусирани, погледът — кръстосан. От

носа и от отворената уста се стичаха ивици слепнала слуз, цапаха гърдите, висяха надолу като сталактити и се сливаха в кора на пода.

— Хитлер! — ахна Ръсел. — Той е мъртъв.

— Не е — Щрнест отново пусна тънък кикот. — Просто мирише на мъртъв. Шибаният му гадняр пак се е насрал.

Ръсел пристъпи напред, но вонята го отблъсна назад. Някога гордият фюрер на райха сега се бе превърнал в парцалива мумия и гниеше в собствените си мръсотии. Парализиран и безпомощен.

— Какво му се е случило? — попита Ръсел. — Как се е докарал дотук?

— Твое дело е, Ръсел. Всичко е твое дело.

— Мое дело? Не.

— Заслужава и по-лошо. Каква ирония! Човекът, който искаше целия свят за себе си... Сега това е целият му свят. Трябва да получи нова завеса, от месеци не съм слизал тук, старата съвсем е изгнила.

— От месеци? — учуди се Ръсел. — Ти храниш ли го? Миеш ли го?

— Той няма нужда от храна. Пръскам го чат-пат с мухозол. Мухите си снасят яйцата в него. Личинките после прогризват кожата и излизат. Виж, лявото му ухо вече го няма, известна част от тила — също.

Ръсел усети как в гърлото му нещо се надига.

— Това е нечовешко — ахна той. — Защо? Кажи ми защо.

— Знаеш защо. Той отне жена ми, прекрасната ми съпруга. Остави ме да остана сам. Но сега съм преобразен. Ще изкарам поне още сто години. И ще ги прекарам с него. Ще има време да размишлява за стореното от него зло.

Ръсел извърна лице. Никой човек не заслужаваше такава ужасна съдба — дори и толкова противен като Хитлер.

— Качвай се — рече Ръсел. — Качвай се горе.

— Ако искаш, можеш да го побоцкаш с острата пръчка. Но не си прави труда да бъзиш топката му. Резнах му я още преди години. Държа я горе в един буркан.

— Върви — настоя Ръсел. — Колкото се може по-бързо.

Господин Фъджпакър се изплю върху сакатия на стола, после се обърна бавно, закуцука и излезе от стаята.

Ръсел се заслуша в тътрещите се стъпки нагоре по стълбите, после — в скърцането на дъските горе.

С разтуптяно сърце и пищящи уши потърси средство да приключи. Избра една желязна тръба, подпряна на стената, и я претегли на длан. После се върна при фигурата на стола.

Вгледа се в мътните очи. Видя искрицата на живота. Видя как спечените от слузта устни се разтварят и изсъхналият език вътре се размърда. И знаеше какви думи ще излязат оттам.

— Помогни ми. Помогни ми.

Ръсел прочете молитва и помоли за прошка. После замахна с тежката тръба и прекрати мъките на Адолф Хитлер.

Горе във вестибиюла Ърнест Фъджпакър стоеше и кимаше вдървено с глава в такт, който само той си чуваше. Коленете на Ръсел почти бяха сдали, но той се принуди да върви колкото се може по-естествено.

— Боцна ли го? — попита Ърнест.

— Ами да, така да се каже, боцнах го един вид.

— Ще дойдеш ли пак?

— Мисля, че не. Сбогом.

— Не бързай толкова — обади се древният старец. — Не съм ти дал онова, за което си дошъл.

Мозъкът на Ръсел тънеше в мъгла. Единственото, което искаше, беше да се махне оттук. От това място.

— За какво съм дошъл? — попита той.

— Ето за тези, нали така? — господин Фъджпакър извади два черни кожени колана, в чиито токи бяха вградени сложни скали.

— Какво е това?

— За да се върнеш обратно. Ще те откарат безопасно в твоето време.

— Апарати за пътуване във времето?

— Модерна технология — обясни господин Фъджпакър. — Подобрен вариант на стария флюгелрад. Сам съм ги разработил.

„С чия ли помощ?“, помисли си Ръсел. Като че ли не знаеше.

— Просто нагласи времето и натисни копчето — обясни господин Фъджпакър. — Но те работят само еднопосочно, при това

назад. Времето не е нещо, с което да си правиш майтап, Ръсел. Найдобре е да бъде оставено на мира.

— Сбогом тогава, господин Фъджпакър.

— Сбогом, Ръсел.

Често става така, че след като са преживели неописуем ужас, хората избухват в необясним смях. Случва се по време на война — баща ми ми е разказвал, че като служил като пожарникар по време на блицкрига, неведнъж се натъквал на хора, които седели до обгорелите черупки на къщите си и се хилели истерично. Каза, че никога не бил сигурен дали е просто от шока или е нещо повече. Може би избухване на съзнанието, че са живи. Че са оцелели и осъзнават, че са оцелели — вероятно за пръв път изобщо съзнават, че съществуват.

Щом Ръсел излезе от „Емпориум“ и тръгна обратно по пътеката, някогашно шосе за Кю, той започна да се смее. Отначало като лека кашлица, която се опитваше да потисне, но тя избухваше в гърлото му пак и пак, докато най-накрая по лицето му не потекоха сълзи и не го заболя коремът.

Ето какво си бе представил Ръсел — образ, едновременно фарсов и абсурден. И не можеше да се отърве от него: заглавие във вестник, неделен таблоид, с едри букви на първа страница:

УБИЕЦ ПРИЗНАВА:

„ЧУКАХ МАЦКАТА НА ХИТЛЕР“

[1] Това не е метафора, афоризъм е. ↑

[2] Става дума за метода на Станиславски, наложен от известното „Актърс студио“ на Лий Страсбърг. Бел. прев. ↑

20

АРИЕЦ 3

Ръсел се върна в Мемориалния търговски център „Шаубергер“, но влезе през друг вход, купи няколко неща от един магазин за подаръци и ги пъхна във вътрешния джоб на контешката си черна униформа. После пое с лека крачка към магазина за електроуреди и към Джули.

Джули я нямаше.

Ръсел погледна часовника си — доста беше закъснял. Но тя без съмнение би го изчакала, нали? Трябваше да го изчака. Ръсел се огледа нагоре-надолу из търговския център, но от нея нямаше и следа.

Какво да прави? Да се върне в „Летящият лебед“? Да види дали няма да изкопчи от Джим Пули накъде да тръгне? Да остане тук? Да изчака вън?

Да изчака вън, реши Ръсел. Това място и бездруго го потискаше. Ще чака отвън, това е. Тръгна по алеята, мина под голямата златна арка и излезе през въртящите се стъклени врати.

— Ръсел! — дрезгав сценичен шепот.

— Джули?

— Тук съм.

Ръсел се обрна — ръката на Джули му махаше иззад една от хромовите портикови колони на входа.

Тръгна нататък.

— Защо се криеш? — попита я той.

— Ти защо закъсняваш? — гласеше отговорът на Джули. — От цял час те чакам.

Ръсел подхвани първата от поредицата внимателно репетирани лъжи.

— Задържаха ме — обясни той. — Успях да се сдобия само с един колан.

Джули като че ли никак не се притесни от това.

— Само един ли? Дай ми го тогава, дай ми го. — Общо взето, много напираше. Погледът ѝ срещна погледа на Ръсел. — Искам да кажа: браво на тебе. Знаех си, че ще се справиш.

— Не беше лесно. С всичките тия големи тържества...

— Тържества ли? Какви тържества?

— По случай завръщането на Хитлер. Сигурно е пристигнал с флюгелрада. Материализирал се преди час в Берлин. Има огромни митинги и заря. Гледах ги по телевизията в един магазин.

Джули изглеждаше точно толкова объркана, колкото Ръсел се надяваше, че ще изглежда.

— Не може така — прошепна тя. — Той трябва да пристигне чак утре.

— Моля? Не те чух.

— Нищо, нищо. Дай ми програматора.

— Предполага се, че трябва да направим това пред магазина за електроуреди — във филма е така.

— Е, това тук не е филмът. Дай ми програматора.

Ръсел извади програматора от джоба си. Джули бръкна в една чанта и извади кутията.

— Дай ми сега да го сложа тук. — Ръсел взе кутията от ръцете ѝ.

— Мога да го опаковам по начина, по който си спомням, че беше опакован, когато го развих. Ако знаеш за какво ти говоря.

— Знам, но моля те, побързай.

Ръсел се извърна и взе да се пипка с програматора.

— Готов ли си? Хайде, дай ми го.

Ръсел се обърна и поднесе на Джули спретнат пакет.

— Ето — рече той. — Готово.

— Ами коланът за придвижване във времето?

— Да, разбира се. — Той извади от джоба на куртката си единия колан. Джули го закопча на тънкото си кръстче.

— Как работи? — попита тя.

— Нагласил съм времето и координатите. Знаеш какво да правиш — трябва да отидеш на същата дата и час. Аз ще бъда в „Маймуната на Тот“ с Морган. Дай ми програматора и остави останалото на мен.

Джули погледна Ръсел и за един ужасен миг на него му се стори, че тя ще зададе очевидния въпрос: защо правиш това? Той бе успял да

измисли някакъв изобретателен отговор. Но не му се наложи да го употреби.

— А ти какво ще правиш? — попита Джули.

— Не мога да си тръгна. Хванат съм тук в капан. Но Той е тук — Хитлер. Може би ще мога да създам нелегално съпротивително движение или нещо такова.

— Никакъв шанс — прошепна Джули.

— Извинявай, това не го чух.

— Казах: надявам се да имаш шанс.

— Благодаря ти. — Ръсел си спомни, че във филма следваха страстни целувки и размяна на любовни клетви. И издаде напред устни да го мляснат.

Но не го мляснаха.

— Добре — каза Джули. — Тръгвам.

Натисна копчето на токата си.

И изчезна.

Ръсел стоеше сам-самичък, килнал глава настрани, и се ослушваше. Според онова, което беше видял във филма и после в „Маймуната на Тот“, огромните дрънчащи железарии с ужасяващите оръдия сега трябваше да се появят в кадър и да погнат Джули през времето.

Но ги нямаше, нали така?

— Не — досети се Ръсел. — Няма да я погнат. Защото това е бил само поредният номер, вероятно осъществен с апаратурата на „Киберзвезди“, за да се доверя на Джули и да я закрилям още от първия миг. Леле-леле, за какъв бунак са ме взели! Но както и да е. — Ръсел бръкна в другия си джоб и извади оттам един пакет. Беше идентичен по форма и размери с онзи, който Джули бе отнесла в миналото.

Ръсел ги разменил.

Той се ухили и извади програматора. Джули щеше да даде пакета на Ръсел от миналото в „Маймуната на Тот“, но този път, когато той го отвореше, програматорът нямаше да е вътре. Вътре щеше да има хубав, пресен сандвич със шунка. В края на краищата нали когато отвори пакета в „Ръцете на зидаря“, Ръсел ядеше оня гаден баят сандвич с шунка?

— Така си беше. — Той се ухили. — Ах, ти, Ръсел, каква си ми хитра лисица! Успя да ги прецакаш. Няма програматор — няма филм, прецака ги гаднярите. — Пусна програматора на мраморните плочи и стовари петата си отгоре му.

Ей на това му се викаше добре свършена работта.

Ръсел стоеше на стъпалата на търговския център с лукава усмивчица на лицето. Беше успял — наистина. Беше спрятал снимането на филма и светът нямаше да се промени. Погледна нагоре към монолитното здание — скоро всичко това щеше да изчезне. След колко време? Нищо не подсказваше на Ръсел след колко. Но знаеше, че ще стане така — знаеше си.

А сега какво да прави?

Още една бира в „Летящият лебед“? Изкушаващо.

Да се върне веднага в миналото? Все още му предстоеше да се преобри с най-голямого зло. С онова гадно червено насекомо в мазето на Фъджпакър. Но и с него щеше да се справи. Беше убеден, че ще се справи.

— Не — рече си той. — Най-добре да хвърля един последен поглед наоколо, докато съм тук. Има едно нещо, което бих искал да видя. Нещо, което безкрайно много ще ми помогне.

Ръсел влезе отново в търговския център и тръгна по алеята към магазина за електроуреди. Погледна през витрината — киберзвездите стояха и се правеха, че си приказват, децата си играеха с hologрафските машини.

Влезе в магазина.

Момчето зад щанда му се усмихна за добре дошъл.

Ръсел му върна усмивката.

— С какво мога да ви бъда полезен, гражданино? — попита момъкът.

— Бих желал да придобия копие от един стар филм — заяви Ръсел. — Всъщност ако ви се намира, бих искал да погледам известна част от него. Само няколко минути. Финала.

— Убеден съм, че това може да се уреди, сър. Как се казва този филм?

— „Нострадамус ми изяде хамстера“.

— О, сър, сър — момъкът закърши ръце, очевидно страшно зарадван.

— Един от любимите ви филми ли? — предположи Ръсел.

— Най-любимият ми филм. Любимият филм на всекиго.

— Наистина ли? — рече Ръсел. Няма да продължи твърде дълго, помисли си той. — Значи имате копия?

— Вероятно към стотина.

— Толкова е популярен, а?

— Ама вие къде сте бил, сър — на луната ли? Най-големият блокбастър в историята на киното. Изпреварил е с години времето си, нали разбирате. Филм на Ърнест Фъджпакър, в главните роли...

— Кой ли не — прекъсна го Ръсел.

— Но не и кой да е, сър.

— Продължавай — подкани го Ръсел.

— В главната роля Джули Хитлер, сър. Съпругата на фюрера.

Това наистина свари Ръсел малко неподготвен, но той вероятно всъщност го беше очаквал.

— Може ли да погледам? Само финала?

— Разбира се, сър, разбира се. О, толкова съм развлнуван.

— Мислех, че сте го гледал.

— Да, сър, но да я види човек, да я види...

— Да я види ли?

— Тук, сър, тук.

— Какво искате да кажете? — попита Ръсел.

— Тя беше тук, сър. В магазина — преди горе-долу час и половина. Велика като живота и два пъти по-красива.

— Тук?

— Даде ми автограф. Ето, ще ви покажа. Но не бива да го докосвате.

— Всъщност и не искам.

— О, хайде, сър. Само да докоснете автографа ѝ — представете си!

„Доста повече нещо съм докоснал“ — помисли си Ръсел.

— Съжалявам — рече той, — не разбирам. Защо ще идва тук прекрасната госпожа Хитлер?

— Ами, сър, май те с фюрера си имат система „Киберзвезди“. Предполагам, че възсъздават прочути филми сред уюта на своя дворец.

Е, очевидно тя е загубила някъде програматора си и дойде тук, сър, в скромното ми дюкянче, за нов.

— Какво? — кресна Ръсел. — И вие сте ѝ го дал?

— С благодарности, сър.

— О, Боже мой!

— Какво има, сър? Съвсем ненужно се нервирате.

Ръсел размаха юмруци във въздуха. Пак го беше прецакала. Тя нищо не оставяше на случайността. Запасен програматор, в случай че той загуби своя или кой знае какво. Всичко, което искаше от него, беше коланът, с който да се върне. Никога не му се беше доверявала. Бяха го прецакали като за световно.

— Аааа!

— Моля ви, сър, овладейте се, каквото и да е станало!

Ръсел сви юмруци и огледа целия магазин. Беше се провалил. Е, разбира се, провалил се беше. Ако беше успял, тогава цялото това нещо изобщо нямаше да съществува. В момента щеше да стърчи сред празното пространство на Голямото западно шосе. Беше се издънил и за всичко си беше виновен той. Беше ѝ дал уреда за придвижване във времето. Всичко беше отишло — заради него.

Застена. Значи онзи, другият Ръсел от миналото щеше да види как Джули се появява, щяха да му дадат програматора и той щеше да го занесе на Боби Бой. Тоя тъп малоумник Ръсел, дето щяха да го изменят отвсякъде. Който щеше да работи до припадък, за да продуцира филм, дето щеше да превърне хората по света почти в роби.

Ръсел поклати глава. Какво ли щеше да прави сега?

— Сър — обади се момъкът зад щанда, — ако сте добре, сър, бихте ли искал да видите филма?

Ръсел се обърна и се усмихна.

— О, да — рече той. — О, много бих искал да го видя. Наистина.

И така, Ръсел седна да гледа филма — управителят беше толкова развлнуван, че настоя Ръсел да го изгледа целия. И той го изгледа. Толкова много неща имаше още, които не беше гледал. Но всичко се връзваше идеално, когато го гледаш от началото до края. Тъмното извънземно същество, вечно в дъното на всичко, вечно манипулиращо, експериментиращо с това и с онова средство, за да контролира и експлоатира човечеството. И той, Ръсел, изигран от Боби Бой, който

най-накрая победи тази твар по начин, който на Ръсел не бе дори и хрумвал.

Докато надписите се точеха, управителят изръкопляска радостно.

— Не е ли чудесен, сър, прекрасен, майсторско постижение! И знаете ли, всичко е самата истина! Е, не в смисъл на действителност. Това е метафора, нали разбирате. На живота. Виждате ли, „Емпориум“ е символ на...

— Да — прекъсна го Ръсел. — Според мен обаче няма нужда да се впускам във всичкото това. Исках да гледам края, гледах го. Знам всичко, което трябва да знам.

— Само ако всичко това беше истина, сър, а?

— То е истина.

Управителят се разсмя учтиво, но че се разсмя, разсмя се.

— Защо се смеете? — попита Ръсел.

— Заради онова, което казахте за финала, сър. Разбирате ли, точно в това е смисълът на целия филм. Това е част от метафората. Филмът няма финал. По-точно няма един финал — тук имаме в наличност сто копия със сто различни финала. Тъкмо това е направило филма толкова успешен. Ако отидете и гледате един филм два пъти, ще знаете, че краят е един и същ. Но не и при този. Почти всяко копие е било различно. Е различно. Никой никога не е разбрал как са го направили така. Откъде Фъджпакър е намерил време.

Ръсел всъщност нямаше как да не се впечатли. Ей това беше номер! Вероятно наистина са се тълпели да го гледат. Направо си представяше ония типове, дето са като трейнспотърите — как си съперничат кой най-много финали ще гледа. Ами че то вероятно имаше и Общество на почитателите на „Нострадамус ми изяде хамстера“^[1].

— Според вас някой гледал ли е всичките финали? — попита Ръсел.

— Кой може да каже, сър? Това е част от мита, нали така?

— Е, благодаря ви, че mi го показахте. Голямо преживяване си беше.

— Сър, ще вземе ли копие?

— Не, мисля, че не. Но я mi кажете: доколкото вие знаете, филмът винаги ли завършва щастливо?

— Разбира се, сър, разбира се.

Като чу това, Ръсел поне се успокои.

— Направо камък ми падна от сърцето.

— О, да — продължи управителят. — Краят е винаги щастлив.

Дори и когато героят Ръсел среща страшна смърт.

Ръсел изстена.

— О, да, сър — има една версия, в която го изнасилват групово в рокерска кръчма, и друга, в която го застрелят с миникартечница „Дженерал електрик“, и онази, в която го гепва канибалска секта, и — о, любимата ми — невероятният епизод на забавен кадър, където избягалият психопат грабва лозарската ножица и я забива право в...

[1] Ами естествено, че имаше. Нали Ръсел седя на една от техните пейки. ↑

21

ПЪРВИЧНА НАСТИНКА

Ръсел излезе от магазина, а после и от търговския център. Тръгна бавно обратно по някоята си там щрасе, забил брадичка в гърди и набутал дълбоко ръце в джобовете на панталоните си.

Беше зле, зле беше Ръсел, днес никак не му беше ден. Разбираще от дни. Защото не всеки ден ще те погне виеща тълпа, ще избягаш с машина на времето, докато правишекс с красива жена, ще убиеш Адолф Хитлер и все ще ти е останала инерция да прецакаш и бъдещето на човечеството.

И при това беше още много рано. Едва пет часът следобед. Ръсел търше подметки по тротоара. Какво да прави сега? Трябваше да се върне и да се опита да подреди нещата. Но нещата бяха доста сложнички. Ако коланът на времето можеше само да те връща назад, не можеше да се върне прекалено далеч. Със сигурност не и по-далеч от момента, когато двамата с Джули избягаха с флюгелрада, когато той избяга. Ако се върнеше още по-назад, той вече щеше да съществува. Другият Ръсел, „тогавашният той“, който не знаеше онова, което той знаеше сега. Така да се каже.

— Аз съм в състояние на стрес — произнесе Ръсел на глас и стресна един минувач. — Наистина си мислех, че мога да спечеля. Но сега не съм много сигурен. Няма значение какво правя — те винаги ме изпреварват с една крачка. Ако само имаше някакъв начин! Някакъв начин.

Ръсел спря на място и избухна в смях. Пак ли тия истерии? Не и този път. Разрешение имаше. Планът беше дързък и съществуващ риск от провал. Голям риск. Всъщност най-големият риск, който можеше да съществува. Рискуващ живота си. Всичко. Но това беше риск, който той бе готов да поеме. Защото ако имаше човек, способен да докара докрай цялата работа, това беше той, Ръсел.

Пое си много дълбок дъх.

— Добре. Този път ще стане.

Господин Ерик Нелус^[1] представляваше висока, внушителна фигура. Макар и вече да се бе запътил към гробищата и да имаше дълга побеляла брада, той все още беше сила, с която си длъжен да се съобразяваш. Основна сила, защото без съмнение беше най-могъщият и влиятелен филмов продуцент и разпространител в западния свят. В дългата си кариера бе сключил много сделки и бе инвестиiral много милиони, но днес, днешният ден щеше да бъде коронният ден в блъскавата му кариера.

Защото днес той имаше среща с някой си господин Ърнест Фъджпакър и неговите съдружници, за да сложат последния печат върху една сделка за филм, какъвто досега светът не беше виждал.

Господин Нелус стоеше с ръце, склучени зад гърба, и гледаше през прозореца на заседателната зала във високата като кула сграда на корпорацията си в Докландс.

Долу — жуженето на лондонското улично движение, горе — ясно синьо небе.

Господин Нелус се прокашля и притисна ръка към гърдите си. Никак не беше добре, не беше добре със сърцето — годините на постоянен стрес бяха взели своята дан. Но днес... Днес щеше да бъде неговият ден.

Интеркомът на дългата черна заседателна маса избръмча, господин Нелус се приближи и седна в голямото си червено кожено председателско кресло.

— Да, Дорис? — говореше с плътен американски акцент. Казваха, че произхождал от Средния запад, но никой не знаеше със сигурност. Този човек беше загадка. Истински саможивец.

— Господин Фъджпакър и съдружниците му са тук, господин Нелус. Да ги поканя ли горе?

— Да, Дорис, ако обичаш — и господин Нелус се отпусна в креслото си и се усмихна мило. Пред него на масата имаше купчина договори. Права, хонорари, прожекции, сериали, видеогри, маркетингови сделки за целия свят.

Лампичката на асансьора в дъното на заседателната зала примигна в червено и в мраморната стена се отвориха хромирани врати.

Пред него застана древен старец, облечен с дълъг черен шлифер, прикрепян от двамата си съдружници — мършав, изпит мъж в черно с хълтнали бузи и красива руса жена със златна рокля и прилепнал, закопчан догоре жакет, също черен.

— Господин Фъджпакър! Заповядайте, сър, влезте! — господин Нелус стана от стола си и се запъти да поздрави гостите.

Той стисна сбръканата ръка на господин Фъджпакър с две ръце, потупа типа в черно по рамото и върна усмивката от двайсет и четири карата на прекрасната блондинка.

— Боби Бой, Джули — кимна им господин Нелус. — Заповядайте. Седнете. Искате ли нещо за пие? Чай, кафе, нещо по-силничко? Може би шампанско?

— Шампанско — съгласи се Боби Бой.

— Да — каза Джули.

Господин Фъджпакър кимна.

Господин Нелус натисна копчето на интеркома и поръча шампанско.

— Как пристигнахте? — попита той. — Моите хора прибраха ли всичко? Някакви проблеми?

— Някакви проблеми — господин Фъджпакър се отпусна на един стол.

Боби Бой докуцука до масата, измъкна изпод нея стол и се намърда отгоре му. Като остави Джули да стърчи права.

Господин Нелус се приближи и й предложи стол.

— Благодаря. В тази стая има поне един джентълмен.

Господин Фъджпакър изсумтя. Боби Бой не каза нищо.

— Боби Бой — обърна се към него господин Нелус, — виждам, че още куцаш. Малко прекали с тая каскада на купона по случай края на снимките в Хангър 18.

Боби Бой изсумтя — бяха минали само две седмици от прожекцията и откакто го бяха пристреляли в капачката на коляното.

— Биваше си я каскадата — продължи господин Нелус. — Пък и купонът си го биваше. Наистина знаете как се прави купон, господин Ф. С пристрелка наужким и онзи тип, предрешен като Хитлер. И с тая летяща чиния, която просто изчезна насред паркинга. В този занаят съм от близо четирийсет години и никога досега не съм виждал нищо подобно.

— Радвам се, че ви е било забавно — рече господин Фърдакър.

Една врата се отвори и шампанското пристигна.

— Само го остави, Дорис — каза господин Нелус. — Аз ще налея.

След като вратата отново се затвори, господин Нелус наля шампанско и раздаде чашите.

— Не сте довели другото момче — учуди се той. — Продуцента ви, Ръсел. Къде е той, защо го няма?

— Ръсел вече не работи с нас — отвърна господин Фърдакър.

— Според мен надали ще го видим някога.

— Язък. Това момче май ми харесваше. Макар че единственият път, когато го видях, беше, докато размахваше бутафорния пистолет. Лудичък ми изглеждаше.

— Не може ли просто да поговорим за филма? — намеси се Боби Бой. — И за парите?

— Естествено, че можем. Естествено. Нали затова сме се събрали в края на краишата. Договорите са готови и ще ви харесат, обещавам ви.

— Колко? — попита Боби Бой.

— За какво?

— Като първоначална сума за мен като звездата на филма.

— Мислех си за двайсет и пет милиона — отвърна господин Нелус. Щълчетата на подлите устенца на Боби Бой се вдигнаха чак до средата на бузите му.

— Добре ми прозвуча.

— Но това са трошици от цялостния план. А сега, преди да започнем подписането, искам да разбера всичко ли сте донесли? Всичко, което ви помолих да донесете?

Господин Фърдакър кимна немощно.

— Всичко. Не бих го направил, но при вашата репутация и положение...

Господин Нелус се усмихна повторно.

— Но, разбира се, знам си колко струвам и вие също. Аз съм властта зад филмите. Трябваше да изберете мен — знаете си.

Господин Фърдакър кимна отново.

— Значи сте донесли всичко? Негативите, пробните снимки, отпадналите кадри, видеозаписите и апаратурата за киберзвездите? Че

само това ще ни донесе повече милиони, отколкото... майната му, отколкото делови обяди съм изял, за Бога — господин Нелус се засмя. Но се засмя само той.

— Точно така. Точно така. Днес е много вълнуващ ден за мен. Ако ви кажа, че съм очаквал с нетърпение този ден през всичките дълги години на кариерата ми, никак не бих преувеличил. Без майтап, казвам ви.

— Хайде да подписваме договорите — подканни го господин Фъджпакър. — Искам да сляза във вашата лаборатория и лично да надзиравам копирането на негативите. Абсолютно важно е това да стане под собственото ми ръководство.

— Няма проблеми. Ще ги изкараме от пресата топли-топли — и наистина искам да кажа топли.

— Може ли още една чаша шампанско? — обади се Боби Бой.

— Сипи си, приятелю, сипи си.

Боби Бой си сипа.

— И тук — обади се Джули. Боби Бой ѝ подаде бутилката.

Господин Нелус се надигна от голямото си червено председателско кресло и се занесе до прозореца.

— Страшен ден е днес — рече той и разкърши рамене. — Страшен.

— Не може ли вече да подписваме? — попита господин Фъджпакър.

— Да, много ясно, нали затова сме се събрали. Ама, хей, какво правят тия долу на паркинга?

— Хич не ми пука — обади се господин Фъджпакър. — Давайте да приключваме.

— Не, това наистина трябва да го видите, хайде, елате до прозореца.

— Не ме интересува.

— Интересува ви и още как. Елате. Боби Бой, ела и ти, и ти, Джули — елате всички.

— Уф, добре де! — господин Фъджпакър се надигна с мъка от стола и закуцука към прозореца. Боби Бой също се включи в куцукането. Джули не закуцука — тя един вид се втурна като вихър.

— Вижте ги онези — посочи господин Нелус. — Според вас какво правят?

Много етажи по-надолу по паркинга щъкаха мънички фигурки и хвърляха разни неща на купчина.

— Просто строители — обади се господин Фъджпакър. — Хайде, стига сме губили време.

— Според мен не са строители — отбеляза господин Нелус. — Без съмнение мъкнат кутии с филмова лента.

Очите на господин Фъджпакър изскочиха иззад дебелите стъкла на очилата.

— Кутии с филмова лента ли?! — изхъхри той. — Това е моят филм — те отварят кутиите! Осветяват негативите!

— Мили Боже! — обади се господин Нелус. — Май точно това правят, а?

— Изсипват ги на купчината — господин Фъджпакър се залюшка насам-натам. — Те го унищожават!

— Хей, вижте го оня — посочи господин Нелус. — Като го гледам, помъкнал е апаратурата за киберзвезди. Ама нали няма да...? О, Господи, и нея хвърли там.

— Не! — изграчи господин Фъджпакър.

— А тези там кои са? — посочи отново господин Нелус. — Тези в защитните костюми. Това, дето го мъкнат, огнехвъргачки ли са?

Господин Фъджпакър гризеше пръсти.

— Боби Бой, направи нещо. Направи нещо!

— Че какво мога да направя? — Боби Бой също си имаше пръсти за гризане. — Виж сега пък какво правят.

— Това да не е бензин? — попита господин Нелус. — Без съмнение е точно това. Поливат купчината с него.

Господин Фъджпакър ахна и се разтрепера.

— Палят я!

Отдолу се чу приглушен залп, после блесна пламък и се надигна гъбовиден облак от мазен черен дим.

— Леле-мале, леле-мале, леле-мале — възклика господин Нелус, докато се връщаше към креслото. — Ей на това му се вика провален бизнес! — Той огледа купчините договори на масата пред себе си и после с един-единствен замах ги запрати всичките в кошчето за боклук, поставено там точно с тази цел.

Ърнест Фъджпакър се строполи на колене. Боби Бой стоеше, стиснал юмруци. Лицето на Джули имаше съкрушен израз, очите ѝ се

пълнеха със сълзи.

— Защо? — изхъхри господин Фъджпакър. — Защо? Кой го направи? Кой?

— Аз го направих — акцентът на господин Ерик Нелус изведенъж бе изчезнал. — Аз бях.

— Ти?! Но защо? Всички тези пари. Всичко. Всичко е изгубено. Бъдещето е загубено, о, бъдещето, бъдещето.

— Аз го направих — обясни Ерик Нелус, — защото името ми всъщност не е Ерик Нелус. Можете ли да се досетите кой съм всъщност?

— Ти си един побъркан старец — кресна Боби Бой — и ще ти откъсна главата.

Боби Бой се метна през масата, но Ерик Нелус, който очевидно не беше Ерик Нелус, го улови сръчно за лявата китка, прекърши я и го метна долу на дебелия килим.

— Винаги мога да те пребия — рече не-Ерик Нелус. — Във вечерното училище тренирах жиу-жицу, спомняш ли си?

Боби Бой стисна осакатената си китка.

— Ръсел? — ахна той. — Ти ли си?

— Да, аз съм. — Ръсел седна отново в голямото си червено председателско кресло.

— Но как? Стар ли си наистина, или това е грим? Копеле гадно!

— Не е грим. — Ръсел отпи от шампанското. — Стар съм си. Над шайсет и петгодишен съм. Жертвах живота си заради този ден. Заради този миг. Моето време. Жертвах моето време.

— Но как?

— Аз знам как — обади се Джули. — Върнал се е от бъдещето с колан на времето и е отишъл в миналото.

— Правилно — потвърди Ръсел. — Пътуването беше еднопосочено. Вие винаги се движехте на една крачка пред мен. Тъкмо това ми подсказа идеята. Аз щях да ви изпреваря с една крачка. Върнах се в 1955 г. и се хванах на работа във филмовата индустрия. Просто момче за всичко — но работих много здраво. Познавате ме, господин Фъджпакър, аз работя здраво и като ми дадат работа за вършене, я върша. Издигнах се с работа. Е, знаех си в кои филми да инвестирам, нали? Но си беше здраво бачкане. С годините обаче силата ми нарастваше. Имах една-единствена амбиция, нали ме разбираете — да

съм най-отгоре. Да стана най-големият и най-влиятелният независим филмов продуцент и разпространител в света. Онзи, на когото ще трябва да предоставите филма си. И вие го предоставихте. А сега всичко свърши. Филмът е унищожен, апаратурата за киберзвезди е унищожена. Свършено е. Край.

— Не! — изстена господин Фъджпакър. — Не може така, просто не може.

— Може и точно така стана. Съгласен съм, че би могло да е много по-вълнуващо. Експлозии, преследване по покривите, преследване във времето, ако щете. Патлаци, насилие — всичко онова, дето толкова много го обичате във филмите си. Жivotът обаче не е такъв, нали? Знам, че животът е по-скучен от изкуството, но в заседателната зала има повече сила, отколкото на бойното поле. Всичко свърши. Край.

— Не! — господин Фъджпакър вдигна разтреперан юмрук. — С мен не е свършено. С Него не е свършено.

— Боя се, че пак грешите — обади се Ръсел. — С Него е свършено. Сега, докато ние говорим, Го довършват.

— Не! Това е невъзможно.

— През петдесетте основах и едно малко бюро — обясни Ръсел. — Отдел 23. За разследване на паранормални явления. Данните идваха от полицейски участъци в цялата страна. Нарекох се Капитана и разследвах един-два много странни случая в района на Брентфорд. Вълна от престъпления, причинена от човек, който накрая изобщо не се оказа човек, а просто една торба запасни части. Делата на онова нещо във вашето мазе. Държах го под близко наблюдение и научих всичко за Него и Неговите слабости.

— Той няма слабости. Само...

— Само проблем с времето — продължи Ръсел. — Той изживява времето наопаки, нали? Роден е в бъдещето и ще умре в миналото. Задържа този процес, като всмуква времето на други хора. Може го. Краде им времето. И за гласа му знам. Неговият глас, който е много гласове. Гласът, притежаващ силата да хипнотизира и да контролира, гласът, който щяхте да наложите върху фонограмата на филма, така че всеки, щом го чуе, да попадне под властта му.

— Той ще те вземе — изграчи господин Фъджпакър. — Ще вземе времето ти.

— Не — отрече Ръсел. — Специален отряд от мои служители вече е в „Емпориум“. Облечени са в защитни отражателни костюми. И със слушалки, които излъчват „бял шум“. Вашата твар не може да им упражни никакво влияние. Коланът на времето е у тях. Нагласил съм го точно за годината на смъртта му, както излиза. Чудя се колко ли отдавна е това? Преди милион години? Милиард? Ще му сложат коланчето и ще натиснат копченцето.

Докато Ръсел говореше, интеркомът измърка. Ръсел прошепна нещо и му прошепнаха нещо в отговор.

— Готово — рече той. — Край, свърши.

Джули се свлече на един стол и се взря през масата в стареца отсреща си.

— Наистина ни скрои страхотен номер, а, Ръсел? Наистина ни прецака отвсякъде.

— Струваше ми живота. Имам хронично заболяване на сърцето. Останали са ми само месеци живот, може би само седмици. Но се държах, защото знаех, че ще дойде този ден. Сега с мен е свършено, но спрях вас.

— О, не, не си — заяви Джгули. — Забрави нещо.

— Какво? — попита Ръсел.

— Моят колан на времето си е още у мен. Ще се върна вчера и ще откажа тази среща.

— Не — рече Ръсел. — Няма да направиш такова нещо!

— О, ще го направя и още как. — Джгули разтвори жакета си. Беше с колана. Тя нагласи малката му шайба.

— Не! — примоли се Ръсел. — Недей!

— Ще се видим с тебе вчера. Само дето ти няма да видиш днешния ден. Ще те застрелям, докато пресичаш улицата. Мъртъв си, Ръсел. Сбогом и хич не се радвам, че те познавах.

И с тези думи тя натисна копчето на колана си и се изгуби в миг.

— Ха-ха! — засмя се Боби Бой от пода. — Мъртъв си, Ръсел. Ха-ха-ха.

Ръсел се усмихна.

— Не се чувствам особено мъртъв — рече той.

— Но тя ще те застреля вчера.

— Не помня да са ме застреляли вчера.

— Какво?

— Ти да не смяташ наистина, че ще оставя такъв свободен край да се мотляви, а?

— Какво?!

— Боя се, че вчера направих нещо — обясни Ръсел. — Промъкнах се в стаята на Джули и малко попрограмирах колана ѝ. Според мен сега тя се намира много далеч оттук. В началната точка.

— Копеле гадно! — изхриптя Фъджпакър. — Това беше жена ми!

— Мацката на фюрера — поправи го Ръсел. — Тя те измами. Измами всички.

— А, да. — Ърнест Фъджпакър се надигна. — Фюрерът, фюрерът.

— А, да, фюрерът. — Ръсел погледна златния „Ролекс“ на китката си. — Според мен точно сега на западния хоризонт... Само погледни небето.

Ърнест Фъджпакър се обърна и в същия миг ярка светкавица, почти като фойерверк посред бял ден, освети небето на запад и се стопи в синевата.

Ърнест Фъджпакър изстена.

— Бомба на борда на фюгелрада — обясни Ръсел. — Само да не беше цъфвал толкова начесто от бъдещето да си пият двамата. Все пак този път поне си отиде с тръсък, а не с хленч.

— Какво искаш да кажеш?

— Видях какво си сторил с него в бъдещето — отвърна Ръсел. — Ти какво направи — принесе го в жертва на онай твоя времеядна твар?

— Щях да го направя след две-три години заради онова, което направи той. Задето ми отне прекрасната жена.

— Е, няма го вече — заяви Ръсел. — Завинаги. И това според мен е краят, господа. Боя се, че вълненията ми дойдоха малко множко. Ще ми се наложи да полегна. Мога да повикам парамедик, ако искаш, Боби Бой.

— Не, благодаря — кльощавият се изправи колебливо на крака.

— А вие най-добре се върнете в „Емпориум“, господин Фъджпакър — посъветва го Ръсел. — Чака ви много работа.

— Така ли?

— Ще продуцирам филм — обясни Ръсел. — Последният ми филм. Но декорите искам да наема от „Емпориум“. Много декори.

Всички декори. Ще спечелите достатъчно за щастливи стариини, господин Фъджпакър. От това не бих ви лишил.

Господин Фъджпакър въздъхна.

— Добро сърце имаш ти, Ръсел. Винаги си имал добро сърце.

— Тъжно е, но в момента хич не е добро — отвърна Ръсел. —

Ала ще си получите парите за пенсията. Аз ще се погрижа за това.

Господин Фъджпакър се повлече към асансьора, придружен от нацупения Боби Бой, после се обърна.

— Кажи ми, Ръсел — рече той, — за какво ще се разказва в твоя филм?

— Ще бъде автобиографичен филм и ще се казва „Нострадамус ми изяде хамстера“.

[1] Оня, дето се споменава в глава 14. ↑

22

— И? — попита Пули.

— И к'во? — на свой ред попита Омали.

— И какво става по-нататък, предполагам?

— Е, по-нататък не става нищо. Това е краят.

— О — Пули отпи от бирата си. — Значи това е. И нищо повече.

— Нищо повече. — Омали се присъедини към Джим и също отпи от своята бира. — Но всъщност не е било само това, нали? Искам да кажа, Ръсел е жертввал целия си живот заради този един-единствен миг. Много благородно, откъдeto и да го погледнеш.

Джим кимна замислено.

— Ние нямаше да го направим по този начин. Ако го правехме ние, щеше да има експлозии и тълпи разбягали се хора.

— Но не го направихме ние, нали?

Джим поклати глава със същата степен на замисленост.

— Не. За това си прав.

— Щом часът удари, идва и човекът — Омали вдигна чашата си в чест на своя другар.

Джим на свой ред вдигна своята и двамата отпиха големи почтителни гълътки.

— Но според теб какво е станало с Ръсел? — попита Пули.

Омали вдигна рамене.

— Кой да ти каже? Може би вече е мъртъв. А може би цялата история тепърва ще се случва. В края на краишата никога не съм гледал неговия филм, нали така?

— Не си — отвърна Джим. — И нека да посрещнем този факт лице в лице — всъщност никога не сме се срещали с този човек. Не сме се разпадали на атоми по Коледа и не сме били изпращани в бъдещето. „Лебедът“ си е тук и ние сме още в него.

— Това те кара да се замислиш — рече Джон Омали.

— Без съмнение — съгласи се Джим Пули. — И освен това те кара да се чудиш.

— Някои твърдят, че той е още жив. И всъщност... — и тук Омали махна към стария Пит, който си стоеше на бара и си пийваше ром, а кучето му Чипс опитваше от онова, което му бе сипал Невил. — Някои разправят, че старият Пит всъщност е Ръсел.

— Я зарежи! — Джим се закашля в халбата си. — Не и тоя кисел дърт досадник.

— Чух те — обади се Пит.

„И аз“ — помисли си Чипс, но каза само „бау“.

— Други — Омали придърпа Джим на един пръст разстояние — други разправят, че трябало да отидеш във „Фъджпакърс емпориум“ и да откриеш тайната врата, да слезеш по стъпалата и да влезеш в котелното — там ще откриеш малък ъгъл, преграден със завеса. И ако ти стиска, можеш да дръпнеш завесата. И там, там на стол, подобен на трон, ще видиш Ръсел. Все още млад — седи там, втренчен завинаги в пространството. Нали разбиращ, някои разправят, че той изобщо никога не е бил действителна личност, а просто конструкт. Малко от тебе, малко от мене. Малко от всеки, когото го е грижа за това градче, призован по вълшебен начин за живот, когато се е появила нуждата от него. Дойде ли часът, идва и човекът. И може би... — Джон мълкна.

— Може би какво? — попита Джим.

— Може би ако се приближиш съвсем до него и долепиш ухо до устните му, ще чуеш тихия гласец.

— Тих гласец ли?

— Тих гласец. И той ще ти прошепне... — Джон отново мълкна.

— Какво ще пошепне?

— Ще ти прошепне: „Помогни ми, помогни ми.“

— Уф, не! — Джим разтресе яростно глава. — Това е ужасна история, Джон. Направо ужас. Не трябва да свърши така — по никой начин.

— Не трябва, прав си. — Омали допи бирата си. — Но пък други хора разправят други неща. Например чувал съм да разправят, че щом Ръсел е попречил на всички кофти работи да се случат с цената на целия си живот, той, разбира се, променил бъдещето. Така че ако кофтите работи не са се случили в бъдещето, той никога не бил ходил там да вземе колана на времето и нямало да му се налага да свърши всичко онова, което е свършил. Така че само за едно мигване на окото

всичко това вече го нямало и той пак бил млад и пак работел във „Фъджпакърс“.

— Така ми харесва — рече Джим. — Този край ми харесва. На това му викам аз щастлив край. Надявам се, че тъкмо така е станало.

— И аз — Омали затропа с празната си чаша по масата. — И аз.

В този миг в „Летящият лебед“ влезе младеж. Беше строен, пъргав на вид, с хубава тъмна гъста коса. Той се приближи до бара и новата русокоса барманка, която Невил бе наел за обедните смени, се обърна да го поздрави.

Тя се усмихна на младежа и му показва куп прекрасни бели зъби.

— Какво ще желаете, сър?

Младежът се поколеба за секунда, сякаш разкъсван от някаква вътрешна борба — може би се бе замислил какво ли очакват русокосите барманки да пие един истински мъж. Но мигът на колебание беше много кратък — той изпъна рамене и рече:

— Минерална вода „Перие“, моля.

— О, добре — русокосата барманка пусна красива усмивка чак до уши, сякаш се бе сетила за нещо, което бе прочела в хороскопа си.

— О, просто идеално.

Омали погледна Пули.

И Пули погледна Омали.

— Ей на това — каза Джим — му викам аз щастлив край!

— За това трябва да се пие — рече Омали. — Ей, Ръсел, я две бири насам!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.